

NOVI tednik

GLASILO OBCINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ZALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Čeravno nas je počitniški čas v uredništvu precej razredčil, smo preostali tokrat pripravili številko, katere nas ni sram. Obsežna je, polna zanimivega branja. Tudi več šaljivih smo razdrli. Novi tednik, ki je pred vami, nosi dvoje značilnosti. Je v znaku številnih prireditvev, ki so se in ki se bodo zvrstile. Zlasti tistim, ki imajo namen praznovati ob koncu tedna, želimo lepega vremena. Tako kot nam vsem!

V tem času, ko se vsa Evropa spreminja v prizor iz časov »preselejanja narodov«, smo vam postregli tudi z zapisi o potovanjih po tujem in domovini.

Gotovo boste med dopustom kje v kakšnem zanimivem kraju. Pošljite nam razglednico in zapis o kraju in vašem počutju v njem.

Vaš dežurni urednik

VSE ZA DRUŽINO IN DOM, ZA STANOVANJE IN GOSPODINJSTVO POD ENO STREHO

VELEBLAGOVNICA **namna** ŽALEC

CELJE

BOGAT SPORED

PRIREDITEV ZA OBCINSKI PRAZNIK

Dvajseti julij je praznik celjske občine v spomin in počastitev dneva, ko je bila v gozdovih Resevne, nedaleč od kmeta Muleja, ustanovljena že 1941. leta Celjska partizanska četa.

V počastitev tega praznika se bo od danes pa vse do 22. t.m. zvrstilo več prireditev in proslav.

Veliko bo športnih. Tako se bo to soboto, 15. julija, ob štirih popoldne pričel v celjskem šahovskem domu medmestni brzopotezni turnir, v nedeljo bo ob 10. dopoldne Na gričku strelsko tekmovanje, ob istem času pa na keglišču Ingrada tudi medobčinski kegliški turnir. V četrtek, 20. t.m., bo ob 16.30 Skokov memorial, mednarodna atletska prireditev. Naslednji dan bo odprto prvenstvo Celja v plavanju ter turnir v malem nogometu. Slednje tekmovanje bo v Vojniku. Napovedan pa je tudi konjeniški turnir v preskakanju ovir, v soboto, 21. pa bo še nogometna tekma z delavci, ki so na časnem delu v ZR Nemčiji.

Jutri, v petek, 14. t.m., bodo v Studijski knjižnici odprli razstavo »Celje in druga mesta v Jugoslaviji«. Odprta bo do 8. septembra. Razen tega bodo jutri v osnovni šoli v Vojniku ob 18. uri odprli razstavo »Ukradeni otroci«. V soboto, 15. t.m. bo ob 19. uri v osnovni šoli Vojnik koncert harmonikarjev. V torek, 18. julija, bo v Likovnem salonu otvoritev razstave del L. Kočice. V petek, 21. julija pa bo v Vojniku z začetkom ob 20. uri še zanimiv spored kulturnega dne. Veliko pozornost bodo vzbudile kino predstave o Titovem življenju in delu. Ta film bodo v času od 14. do 21. julija brezplačno vrteli v Vojniku, Ljubčini, Smartnem v Rožni dolini, Skofji vasi, Strmcu, Stora in Socki.

Jutri, v petek, 14. julija, ob 16. uri, bodo na slavnosten način odprli cesto Brce—Dobrna, ki so jo zgradili pripadniki celjske garnizije JLA. V soboto, 15. t.m. bo v Vojniku dan gasilcev, na Dobrni pa se bodo ob desetih dopoldne srečali borci

Prve slovenske proletarske udarne brigade Toneta Tomšiča. Sicer pa bo od sobote pa vse do 22. t.m. v Vojniku še vrsta kulturnih, športnih in drugih prireditev.

V torek, 18. t.m. bodo v Arclinu izročili namenu nekatere komunalne pridobitve, v sredo, 19. julija pa bodo v Vojniku vgradili temeljni kamen za gradnjo vzgojno-varstvene ustanove. Slavnost bo ob 17. uri.

Zaključne slovesnosti se bodo pričele na sam praznični dan celjske občine, torek, v četrtek, 20. julija. Tako bo ob devetih dopoldne v Narodnem domu slavnostna seja občinske skupščine, uro za tem pa otvoritev tovarne AC papirja delovne organizacije Aero.

V petek, 21. t.m. bodo položili temeljni kamen za gradnjo nove avtobusne postaje, v soboto, 22. julija pa se bo ob štirih popoldne pričela v Vojniku osrednja proslava v počastitev praznika celjske občine.

M. B.

Današnji uvodni foto je sicer letošnji, vendar zaradi stalnega sumljivo spremenljivega vremena nekoliko slv. Pa tudi kaj dosi kopalcev ni na njem, saj se za kopanje odločijo le najbolj pogumni. Mi smo imeli srečo in smo na celjskem bazenu, ki ima ogrevano vodo do 26 stopinj le ujeli skupino neplavalcev in plavalcev iz osnovne Šole Store, katerim so se pridružili tudi šolarji iz podružničnih šol Kompol in Svetine. Mladi res ne poznajo ovir, saj bi se plavanja radi naučili kljub nič poletju podobnemu vremenu. »Poletnik« (skisani) fotos pa le imamo!

Foto: TONE VRABL

GOSPODARSTVO

KONJIŠKE INTEGRACIJE

ODPRETI SE NA VSE STRANI IN PODROČJA

»Odločno smo se dogovorili, da se v občini odpremo na vse strani in na vsa področja,« je pribral konjiški predsednik skupščine občine Franc Ban. Pri tem enotno nastopajo družbenopolitične organizacije in občinska skupščina. Edino v tej odprtosti vidijo glavni razlog svojega bodočega napredka in zastavljenega cilja, doseči vsaj leta 1990, da Slovenske Konjice ne bodo več dotirana občina.

Ze v srednjeročnem programu razvoja občine so začrtali hitrejši razvoj industrije in predvsem kmetijstva, razmah in ureditev trgovine in gostinstva. Posebno skrb pa posvetiti razvoju obrti in malega gospodarstva.

Zavzemajo se za vse večje sodelovanje na celjskem območju, dobro so prav v zadnjem času zastavili sodelovanje z občino Slovenska Bistrica.

Osrednje mesto v srednjeročnem programu razvoja občine Slovenske Konjice imajo vse možne oblike gospodarskega povezovanja do temeljitejših gospodarskih integracij. Le-te morajo delo-

nemu človeku in občani dati socialno trdnost in varnost in dolgoročneje gospodarsko jasnost in razvoj.

Tako so lahko izredno zadovoljni s svojimi tremi zadnjimi uspešnimi integracijami.

Med prvimi kaže omeniti integracijo med UNIOR Zreče in TKI Vitanje in integracijo med zreškimi COMETOM in OPEKARNO LOCE. Vitanjsko in loško območje sta tudi sicer med slabše razviti v občini, zato sta ti integraciji še zlasti večplastno uspešni. UNIOR se je v Vitanju pojavil s perspektivnim programom, ki se bo začel uresničevati že letošnjo jesen. Začeli bodo graditi novo tovarno z investicijsko vrednostjo preko sto milijonov dinarjev, ki bo TOZD UNIORJA iz Zreč.

Tudi zreški COMET za začetno posledico integracije z loško opekarno planira izgradnjo manjšega obrata, kjer bi šlo za proizvodnjo izdelkov, ki so danes še izključno iz uvoza. Vrednost te investicije je deset in pol milijona dinarjev. Pri tem

kaže poudariti, da je tudi sicer loška surovinska baza zagotovljena, kar so pokazale temeljite raziskave. Pa tudi loška glina je zelo kvalitetna.

Zadnja je integracija KOSTROJA s SOZD STROJEGRADNJE, med katerimi je tudi gigant LITOSTROJ. KOSTROJ se je sicer že leta pripravil na ustrezno integriranje. To seveda ne pomeni, da se bo KOSTROJ takoj preusmeril. Se vedno bo temeljna proizvodnja usnjarske opreme, pretežno je pri njej usmerjen v izvoz, tako na primer v SSSR zaključujejo opremljanje že svoje druge usnjarne, prav tako sega s svojimi poslovnimi tipalkami v azijske in afriške države. Se naprej bo razvijal proizvodnjo plastičnih elementov, ki daje dobre rezultate.

Ob mnogih manj uspešnih ali celo neuspešnih gospodarskih integracijah na celjskem območju, so konjiški uspehi in jasne usmeritve ob letošnjih zelo ugodnih rezultatih gospodarjenja, še toliko bolj vidni in posnemanja vredni.

MITJA UMNIK

V četrtek popoldne je delavka Slovenija cest Bogdana prerezala trak in pričeli so z gradnjo tri kilometre dolge priključne ceste in obvoznice Zalec. Investitor gradnje je RSC, izvajalec del pa Slovenija ceste. Otvoritve del so se poleg predstavnikov omenjenih dveh udeležili tudi številni predstavniki družbenopolitičnega življenja žalske občine in precej krajanov Petrovč in Arje vasi. Z deli so pričeli kot je že znano z enoletno zamudo. Vzrok? Nepotrební prepri. Koliko bo zaradi tega vse skupaj dražje, zaenkrat še nihče ne ve. Kot nam je zatrdil načelnik oddelka za gradbene in komunalne zadeve pri žalski občinski skupščini Ivan Glušič, bodo dela končana do konca pomladi prihodnjega leta.

J. V. — T. T.

SEJA ŽALSKIH DIREKTORJEV

PORAVNAJMO VSE OBVEZNOSTI

NEPORAVNANIH OBVEZNOSTI JE ZA 33 MILIJONOV

Pred dnevi je bila v tekstilni tovarni v Prebotcu seja direktorjev TOZD in organizacij združenega dela s področja gospodarstva v žalski občini. Uvodoma so na seji govorili o pokongresni aktivnosti v organizacijah združenega dela. Sekretar OK ZKS Zalec Franc Jelen je najprej govoril o nalogah in aktivnostih, ki so na vrsti pri uresničevanju samoupravnega in političnega sistema v temeljnih samoupravnih sredinah, prizadevanjih za stabilizacijo gospodarstva, razvoju delegatskega sistema in ob koncu še o usposabljanju na področju ljudske obrambe, varnosti in družbene samozasčite.

V nadaljevanju se je beseda tečila o realizaciji družbenih dogovorov in družbeni samozasčiti. Zanimiv je na primer podatek, da je v občini iz naslova družbenih dogovorov od leta 1975 pa do danes za kar 33 milijonov dinarjev neporavnanih obveznosti. Od tega za referendumski sklad 23 milijonov, ostalo pa za LO, občinske praznike, komunalno dejavnost in tehniški šolski center v Celju.

Zanimivo je, da v občini razpravljajo o neporavnanih obveznostih skoraj vsako tromešecje, ni pa nobenih vidnih izboljšav. O tem bodo

morale svoje izreči tudi občinske družbenopolitične organizacije. V razpravi so sodelovali tudi nekateri navzoči direktorji, ki so govorili o problemih v svojih TOZD, menili pa so, da bi lahko del obveznosti krili z obveznicami, del pa iz tekočega dohodka. Direktorji TOZD in OZD so se obvezali, da si bodo prizadevali, da bi del obveznosti poravnali do konca meseca. V primeru, da za področje komunale ne bo na voljo drugega denarja, bodo izdali odločbe o plačilu za prekomerno obremenjevanje cest. Eden izmed zaključkov je bil tudi

ta, da bodo TOZD in OZD predlagale izvršnemu svetu poravnave obveznosti, ki naj vsebujejo rok, zneske ter način poravnave obveznosti. Predlog bodo obravnavali v TOZD in OZD na pristojnih samoupravnih in političnih organih. Ob koncu se je predsednik žalske občinske skupščine Vlado Gorišek opozoril direktorje na sklepe in stališča s področja ljudske obrambe, varnosti in družbene samozasčite, ki so jih posredovali organom v TOZD in OZD. Tej problematiki bo treba v združenem delu posvetiti več pozornosti. JANEZ VEDENIK

SZDL CELJE

ODPRT ODER MNENJ

OK SZDL SPREJELA PROGRAM DEJAVNOSTI

Socialistična zveza kot frontna organizacija mora z novimi oblikami, metodami in organizacijo političnega dela spodbuditi najširšo družbenopolitično, samoupravno in delegatsko dejavnost. Postati mora vse bolj odprt oder svobodnega, kritičnega in ustvarjalnega izražanja mnenj in stališč o vseh najbolj drobnih in najpomembnejših življenjskih vprašanjih delavcev in občanov.

Da bi v celjski organizaciji SZDL zagotovili enotno, skupno in usklajeno množično dejavnost za uresničitev sprejetih nalog in ciljev, so pripravili delovni program, o

katerem bodo do septembra razpravljali v vseh krajevnih organizacijah SZDL. Pravzaprav gre za predlog programa, ki ga bodo jeseni obogatili z akcijskimi načrti vseh ostalih družbenopolitičnih organizacij (Zveze komunistov, sindikatov, mladine, borčevske organizacije) in teles, ki delujejo v okviru SZDL. Predlog načrtuje aktualne teme, o katerih bo razpravljala občinska konferenca SZDL, njeno predsedstvo ali pa bo o njih tekla beseda na problemskih konferencah. Slednje bodo obravnavale aktualne probleme in naloge na področju socialnega varstva v celjski občini, govorile o oblikovanju družbenega sistema obveščanja v občini, o vlogi in položaju mladih o frontni SZDL, o aktualnih vprašanjih na področju prostorskega planiranja ter o ustavni preobrazbi komune. Občinska konferenca SZDL pa bo na sejah razpravljala o uresničevanju stabilizacijske akcije

v celjski občini ter sprejela nov program aktivnosti za boljše gospodarjenje, ocenila bo delovanje delegacij ter vlogo družbenopolitičnih organizacij pri nadaljnjem razvoju delegatskega sistema. Junija prihodnje leto pa bo programska in volilna konferenca OK SZDL Celje.

Predsedstvo občinske konference SZDL bo na svojih sejah razpravljalo o vseh vprašanjih, ki so pomembna za celjskega delavca in občana. Tako bo spremljalo izvajanje družbenega dogovora o varstvu okolja, uresničevanje drugega referendumskega programa, izvajanje stabilizacijske akcije v občini, spregovorilo o vlogi krajevnih organizacij SZDL v ustavni preobrazbi krajevnih skupnosti, o uveljavljanju zakona o združenem delu in še o mnogih aktualnih vprašanjih. Predlagan akcijski program celjske organizacije SZDL predvideva njegovo okvirno dejavnost do junija prihodnjega leta. DS

ZASLUŽNIMA DELAVCEMA

VISOKA ODLIKOVANJA

V četrtek pretekli teden je predsednik centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije France Popit izročil osemnajstim zaslužnim partijskim delavcem v republiki odlikovanja predsednika republike Josipa Broza Tita. Med ostalimi je izročil odlikovanje tudi Janezu Zahradniku, sekretarju medobčinskega sveta ZKS Celje, ki ga je predsednik Tito odlikoval z redom republike s srebrnim vencem.

Pred dnevi pa je prejel odlikovanje tovariša Tita še Alojz Napotnik, ugleden družbenopolitični delavec in direktor SDK v Velenju. Predsednik republike in Zveze komunistov Jugoslavije tovariš Tito je Alojza Napotnika odlikoval z redom republike z bronastim vencem. DS

V VSAK DOM,
NOVI TEDNIK

POGLEJMO V SVET

PIŠE IVAN SENIČAR

VZAJEMNA POMOČ IN SE KAJ

Poletje se je začelo v znamenju sestankov velikih mednarodnih organizacij, tako na Zahodu, v Afriki kakor tudi na Vzhodu. V Bukarešti je zasedal SEV, kar je kratica iz ruskega jezika (Sovjet ekonomičeskoj vzaimopomošči) in pomeni svet za vzajemno gospodarsko pomoč. To je ekonomska integracija vzhodnega bloka, najprej torej vzhodnoevropskih socialističnih držav, zdaj pa zajema dežele že širše. Na 32. zasedanju SEV so razpravljali o več vprašanjih, poudarimo pa naj predvsem tri: najpomembnejša je bila razprava o namenskih dolgoročnih programih sodelovanja v posameznih panogah gospodarstva, nameravali so tudi spremeniti nekatera določila statuta SEV, kar je pričakovala predvsem Sovjetska zveza, in sprejeli so Vietnam za članico te ekonomske organizacije.

Cilj SEV je, da s združevanjem in koordinacijo naporov vseh članic pomaga pri razvoju teh dežel in tega sveta. SEV so osnovali 25. januarja 1949. leta, ko so pristopile Bolgarija, Madžarska, Poljska, Romunija, Sovjetska zveza in Češkoslovaška. Včlanila se je tudi Albanija, ki pa je izstopila, zatem pa še Demokratična republika Nemčija, medtem ko so bile opazovalke Ku, ba, Kitajska, Mongolija, Severni Vietnam, Severna Koreja, nekaj let pa tudi Jugoslavija. V prvih letih življenja te organizacije se je razmahnilo predvsem sodelovanje na področju blagovne izmenjave, potem pa, ko so sprejeli leta 1959 statut in 1962 njegove spremembe, prihaja bolj do koordinacije razvoja tudi znotraj posameznih članic, do mednarodne delitve dela in vse tesnejšega sodelovanja.

Tako se že dlje časa postavlja vprašanje dolgoročnega sodelovanja v posameznih vejah gospodarstva. Zelo pereč je zdaj problem energije. SEV ima ogromne vire, toda največ tega je v Sovjetski zvezi. Problem pa je še v tem, da je 80 odst. te energije vzhodno od Urala, devet desetih industrijskih centrov je pa na zahodu, »daleč« v Evropi. Tako so pred leti uvažale nafto iz Sovjetske zveze Češkoslovaška in Bolgarija 100 odst., DDR 95 odst., Poljska 90 odst. in Madžarska 75 odst. Ta nafta je bila za uvoznike cenejša kot na svetovnem trgu. Izgleda pa, da Sovjetska zveza ni več pripravljena popuščati v ceni, zato zahteva, naj uvozniki investirajo v Rusiji.

Drugi problem je v tem, da se v odpiranju gospodarskega sodelovanja v svetu EGS povezuje s posameznimi deželami SEV, Sovjetska zveza pa bi želela, da bi tudi SEV nastopal preko svojih nadnacionalnih organov, ki jih pa zdaj nima. Zato so želeli spremeniti statut, da bi uvedli večinsko odločanje, to pa pomeni preglasovanje. To pa se ni zgodilo, najbrž zaradi odpora nekaterih članic.

Jugoslavija ima tako s SEV kot tudi z EGS posebne sporazume o sodelovanju. Tako je sodelovala na 32. zasedanju SEV tudi naša delegacija. Vodil jo je podpredsednik ZIS, Andrej Marinc.

AERO CELJE

TOVARNA

ZA OBČINSKI PRAZNIK — 20. JULIJ

Po letu dni zaključuje tovarna Aero iz Celja naložbo v novo tovarno AC papirja, ki jo bodo odprli v dneh celjskega občinskega praznika. Investicija je Aero veljala 220 milijonov dinarjev. sredstva pa so zanjo namenjale prav vse temeljne organizacije združenega dela tega kolektiva. Tako je v soseščini stare tovarne zrastle nov objekt, v katerega so že tudi montirali nove stroje za proizvodnjo kopirnih papirjev. Prav z njimi bo Aero

močno obogatil domače tržišče, saj bo različna grafična obdelava tega papirja omogočala izdelavo kompjuterskih obrazcev, faktur, obrazcev za optične čitalce in druge tiskovine. Na novih strojih bodo letno proizvedli kar 12.500 ton AC papirja, Aerova letna realizacija pa bo tako porasla za 800 milijonov dinarjev. V novi tovarni bodo zaposlili 200 delavcev.

OBRAZI

ne se, a se kmalu zresni. Je to obveznost, ki si jo je sam naložil, ali pa je v tem kakšna grenkoba spoznanja. Delo, delo in še enkrat delo.

Priznanje samoupravljalca, ki ga je Emil Jančar pred kratkim sprejel, je padlo na plodna tla. Sam pravi, da ga to priznanje še bolj zavezuje pri nadaljnjem delu, hkrati pa ga tudi bodri, kadar ga prime malodušje spricho preobilice dela.

Ker pa se je potrebno tudi malo sprostiti se Emil Jančar odpravi z družino v naravo. In to je vse. Njegovo veselje in radost. In njegova skromnost.

ZDENKA STOPAR

leno vejo. V veliko pomoč mi je krajevna organizacija SZDL in ostale družbenopolitične organizacije. Koordinacija dela je že dobila zarisan pot. Še zmeraj se pojavlja dvojnost: delovni človek v TOZDU in kot krajan v krajevni skupnosti. Ta dvojnost se izraža pri željah in potrebah, ki se porajajo v krajevni skupnosti in pa v odločanju v združenem delu.

Tako zagnan in neumoren je Emil Jančar na delovnem mestu. Nič manj pa ne sodeluje tudi drugod. Aktiven je v klubu samoupravljalcev in na področju sindikalne organiziranosti delavcev v krajevnih skupnostih. Obravnava tudi mentorsko delo — skratka Emilova vitalnost, pogojena v mladosti, ne pozna konca.

In prosti čas? Ga nima. Posveča ga delu v krajevni skupnosti in družbenopolitičnemu delu. Nasmeh-

Res je mlad, zagnan, delaven. Komunist je od 1968. leta. Ves čas na prizorišču družbenopolitičnega delovanja.

Izhaja iz napredne delavske družine in med vojno je prišel v Celje. Tu je ostal in tu se je tudi šolal. Najprej v poklicno kovinarski šoli, potlej še v političnih šolah. Zaposlil se je v Libeli, kjer je takoj prevzel funkcijo predsednika mladinskega organizacije. Kot komunist se je tudi še naprej izpopolnjeval.

»Potreba po kadrih me je vodila v krajevno skupnost in moje želje so se tako uresničile. Delo tu je zelo raznovrstno. Delujem kot koordinator med družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi interesnimi skupnostmi. Delegatski sistem je pri nas še v fazi razvoja. Jaz vse sile usmerjam v to, da bi bolje zaživel. Skušam ga spraviti na ze-

EMIL JANČAR

Tajnik krajevne skupnosti Nova vas in Dečkovo naselje — EMIL JANČAR iz Celja je eden najmlajših dobitnikov Priznanja samoupravljalca.

CINKARNA CELJE

VEČ KOMUNISTOV

13 PROŠENJ ZA VPIS V ZK

Prejšnji mesec je bilo sklenjeno kongresno leto jugoslovanskih komunistov. Odobje med desetim in enajstim kongresom Zveze komunistov Jugoslavije je bilo uspešno tudi za delovni kolektiv Cinkarne Celje. Komunisti iz te delovne organizacije so se aktivno vključevali v delo družbenopolitičnih organizacij in vestno ob-

ravnali predkongresna in kongresna gradiva. Pokazali pa so se tudi rezultati, saj so v obdobju med osmim kongresom Zveze komunistov Slovenije in enajstim kongresom Zveze komunistov Jugoslavije sprejeli kar trinajst prošelj članov kolektiva za vstop v Zvezo komunistov.

MIRA GORENSEK

7. JULIJ PRAZNIK OBČINE ŽALEC

V ZNAMENJU USPEHOV

PRIŠLA STA TUDI FRANC LESKOŠEK IN EMIL ROJC

V petek so občani žalske občine slavili svoj praznik v spomin na 7. julij 1941, ko je bila v Spodnji Savinjski dolini prva velika napisna akcija proti okupatorju. V žalski občini slavijo svoj praznik vsako leto v drugi krajevni skupnosti, letos pa so se delegati občinske skupščine izrekli za to, da ga proslavijo le s svečano sejo občinske skupščine. Prihodnje leto bodo praznovali v krajevni skupnosti Gomilsko.

Osrednji govor na svečani seji je imel predsednik žalske občinske skupščine Vlado Gorišek, ki je nanašal uspehe ter tudi težave, s katerimi se srečujejo v občini. Vlado Gorišek je med drugim dejal, da jih čakajo pomembne naloge na področju nadaljnega razvoja delegatskega sistema. Pri analizi delegatskega sistema so v občini ugotovili, da so delegacije skupščine premalo povezane z delovnimi ljudmi in občani, tako v TOZD kot krajevnih skupnostih in preveč prepuščene same sebi. To je bolj prisotno v delovnih organizacijah kot v krajevnih skupnostih. Ni dovolj ustre-

ne povezave s političnimi organizacijami v vseh sredinah, je menil Vlado Gorišek. Delegacijam niso v zadostni meri na voljo ustrezne informacije. Zatem je Vlado Gorišek govoril o uspehih na področju gospodarstva. Poudaril je, da naloge, zapisane v srednjeročnem programu gospodarskega razvoja uspešno uresničujemo, povedal, da je čutil močan skok naprej na področju trgovine in da so v občini tik pred realizacijo nekaterih pomembnih investicij. Pomembni so bili uspehi v kmetijstvu, kjer se postopoma oblikuje agroživilski kompleks. Tako raste poleg moderne primarne kmetijske proizvodnje v družbenem in zasebnem sektorju tudi predelava in trgovina s tega področja. S kmetijstvom se v občini danes ukvarja manj kot 12 odstotkov občanov, s tem da se občutno veča količina tržnih viškov. Sicer pa, v gospodarstvu ne manjka tudi nekaterih težav, med katerimi vsekakor velja omeniti njegovo preobremenjenost.

Pomembni uspehi so bili doseženi na področju iz-

gradnje komunalne infrastrukture, uspešno se razvija stanovanjska izgradnja (v preteklih štirih letih so zgradili 400 družinskih hiš in 500 stanovanj v družbenem sektorju), ob tem pa ne gre pozabiti na izgradnjo objektov družbenih dejavnosti. Žalska občina je nadalje prva v Sloveniji, ki je prostorski in urbanistični program sprejela po samoupravnih poti s samoupravnim sporazumevanjem in družbenim dogovarjanjem, kjer so se dogovorili vsi koristniki prostora. Pomemben napredek je bil dosežen pri razvoju krajevne samouprave in materialne krepitve krajevnih skupnosti, ljudska obramba, varnost in družbena samozščita je postala sestavni del samoupravnega življenja in dela. Ob koncu nikakor ne smemo pozabiti na uspehe na področju kulture, telesne kulture, aktivnosti društev in organizacij, je dejal Vlado Gorišek.

Ob koncu slavnostne seje občinske skupščine je podelil letošnje plakete in nagrade občine Zalec.

Slavnostne seje občinske skupščine se je udeležil tudi prvi komandant slovenske vojske, član sveta federacije SFRJ in častni občan žalske občine Franc Leskošek Luka. Poleg njega so bili na seji tudi Emil Rojc, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS, predstavniki sosednjih in pobratenih občin, borci in dosedanjí dobitniki plaketa občine Zalec ter seveda delegati vseh zborov SO Zalec.

PLAKETE OBČINE

Letošnje plakete občine Zalec so prejeli:

SAVINJSKI MAGAZIN ZALEC za uspešno opravljanje osnovnih nalog s področja preskrbe občanov v vseh KS. SM dejansko postaja nosilec ne samo osnovne preskrbe pač pa tudi nosilec investicij v izgradnjo blagovnic v Šempetru, na Polzeli in v Preboldu ter centralnega skladišča za preskrbovanje občine in širše regije v okviru poslovne skupnosti NAMA.

BEOGRADSKA BANKA — TEMELJNA BANKA Ljubljana, ki je v letih 1974 in 1975 v času velike neaktivnosti s finančnimi sredstvi izdatno pomagala nekaterim OZD. Sicer pa velja omeniti njeno intenzivno vključevanje v gospodarstvo občine.

INSTITUT ZA HMELJARSTVO IN PIVOVARSTVO ZALEC se je razvil v pomembno znanstveno ustanovo, posebno na področju kmetijstva. Tu so vzgojili več novih visoko kvalitativnih sort hmelja. Strokovnjaki so se aktivno vključevali v izdelavo prostorskega plana ter se v širšem slovenskem prostoru uveljavili pri prostorskem planiranju.

OSNOVNA SOLA SLAVKO ŠLANDER PREBOLD za uspehe pri celodnevni osnovni šoli, kjer že potekajo priprave, da bi bili z naslednjim šolskim letom vanjo vključeni tudi učenci od 6. do 8. razreda.

OO ZSMS VRBJE je prejela plaketo za aktivno delo na vseh področjih, kar dvakrat pa so mladi iz te vasičice zasedli prvo mesto v republiškem tekmovanju Naš klub.

KS VRANSKO je v zadnjem obdobju zgradila celo vrsto komunalnih objektov in naprav, pomagala reševati gospodarske probleme na svojim območju, reševala stanovanjsko in so-

cialno problematiko, otroško varstvo. S krajevno skupnostjo so tesno povezane vse družbenopolitične organizacije in društva. Kar 34 jih je na njenem območju.

PGD VINSKA GORA je prejela plaketo za dosežke in uspehe pri razvoju in realizaciji dolgoročnih, srednjeročnih in letnih načrtov razvoja KS Vinska gora ter za aktivno delo na področju gasilstva.

LOVSKA DRUZINA ZALEC posveča zadnje leto vso skrb varovanju narave, ne zanemari svojih osnovnih nalog, člani pa so se izkazali na številnih delovnih akcijah, med katerimi velja omeniti gradnjo lovskega doma na Rinki.

ANTON KOTNIK iz Prebolda za revolucionarno delo pred vojno in med njo ter aktivno sodelovanje v družbenopolitičnih organizacijah vse skozi od osvoboditve naprej.

JUSTINA HOLOBAR iz Žalca je prav gotovo najbolj zaslužna in dolgoletna kulturna delavka v občini. Bila je tudi uspešna zborovodkinja. Doselej je organizirala vse revije mladinskih in odraslih zborov in bila več kot 15 let opravljala tajniške posle na ZKO.

RADO ROTAR iz Dobriše vasi razdaja svoje bogate izkušnje pri delu krajevne skupnosti, kjer je predsednik sveta. Uspel je, da se je v Petrovčah široko uveljavil novi koncept organiziranosti KS.

STANKO ZAGAR iz Griže je dve mandatni dobi opravljal funkcijo predsednika sveta KS Griže in to v času, ko se je krajevna skupnost šele formirala, delegatski odnosi pa še niso zaživel. S političnim posluhom je uspel, da se je KS Griže v tem obdobju dosegla izjemne uspehe na vseh področjih.

Med letošnje nosilce plaket občine Zalec se uvršča tudi OO ZSMS Vrbe. Nagrado sprejema predsednik vrbenkih mladincev Milan Vogrinc. O številnih uspehih, ki jih je zadnja leta dosegla ta mladinska organizacija smo že pisali in spisek bi bil kar predolg, če bi hoteli napisati prav vse. So vzor prizadevnosti!

Na zadnji seji pripravljalnega odbora za izvedbo proslave 40-letnice prve konference KPS v Smiglovi zidnici, je sekretar OK ZKS Zalec Franc Jelen podelil priznanja za prizadevno delo v pripravah in izvedbi te proslave, ki je lepo uspela. Priznanja so prejeli: Jože Jan, Vlado Gorišek, Branko Povše, Stane Mrvič, Anka Aškerc, Janez Kroflič, Adi Vidmajer, Zoran Razboršek, Ivan Centrih, Ivan Robič, Janez Meglič, Jože Cerovšek, Ivan Glušič, Ljuba Jakše, Igo Cizej, Drago Zelender, Edo Pulko, Vlado Vrtačnik, Milan Kolar, Raiko Funkl, Maks Gajšek, Jože Bertalančič, Danijel Brišnik, Franc Radišek, Aleksander Kerštajn, Vinko Orešnik, Oto Zagar, Lojze Kampuš, Oto Majcen, Anica Terpin, Viktorija Culk, Rado Rotar, Ivan Drmač, Anton Ferme, Adolf Sajovic, Bogo Andoljšek, Robi Govc, Rozika Kobale, Slavko Tiselj, Ivan Kamenšek, Alojz Kolka, Ivan Strožer, Franc Naraks, Planinsko društvo Prebold, Novi tednik in Radio Celje. Na sliki: Franc Jelen podeljuje priznanje predsedniku žalske občinske skupščine Vladu Gorišku.

25. LETOPIS

ŠOLSKEGA CENTRA ZA BLAGOVNI PROMET

Kolektiv šolskega centra za blagovni promet je tudi letos ostal zvest tradiciji. Ob zaključku letošnjega šolskega leta je že petindvajsetič po vrsti izdal svoj Letopis, publikacijo, ki nazorno govori o vzgojnoizobraževalnem delu centra, o vsem, kar se v posameznih šolah tega centra dogaja med letom. Letošnji jubilejni Letopis obravnava delo in življenje v celotnem kolektivu v šolskem letu 1976/1977, je torej do-

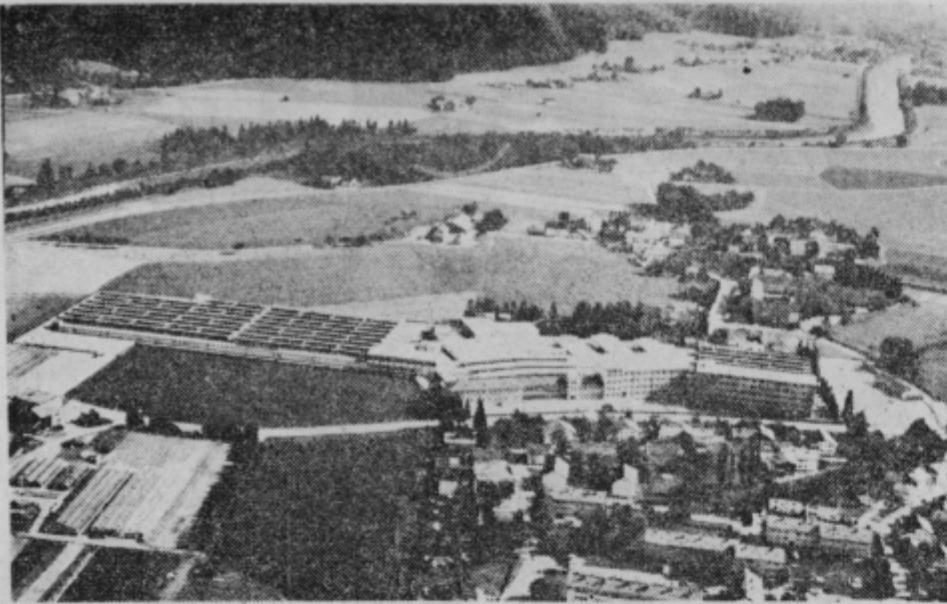
kument, ki je pomemben sestavni del šolske kronike.

To je Center, katerega korenine segajo v 1869. leto, ko je bila ustanovljena Nedeljska šola za trgovske praktikante in vajence. Pozneje je večkrat menjala svoje ime, toda v bistvu je vselej ostala zvesta vzgoji in izobraževanju trgovskih delavcev. Od 1961. leta dalje dela kot šolski center za blagovni promet, ki zdaj oziroma že vrsto let povezuje Solo za pro-

dajalce, Poslovodsko šolo, Komercialno šolo, Oddelek za prekvalifikacijo in Oddelek za odrasle pri šoli za prodajalce.

V šolskem letu 1976/77 se je na šolah tega centra v Celju šolalo 1.224 učencev in slušateljev, na treh dislociranih oddelkih Komercialne šole v Brežicah, Slovenskih Konjicah in Velenju pa skupaj 62 učencev oziroma slušateljev.

MB

Pogled na »novo« tovarno Gorenja v ZR Nemčiji ali bivši Körting v mestu Grassau v neposredni bližini Münchna.

GORENJE V SVETU

ZDAJ ZRN IN NIGERIJA

OB SREBRNEM JUBILEJU PRODOR V SVET

Na zadnji tiskovni konferenci, ki so jo pripravili v velenjskem Gorenju in kjer je sodeloval tudi generalni direktor Ivan Atešček, so častnikarje seznanili z nakupom znane zahodno nemške firme radio-aparatur Körting. Ta tovarna, ki leži v mestu Grassau približno štirideset kilometrov pred Münchnom v ZR Nemčiji, je ena najstarejših in najuglednejših (ustanovljena 1925) na svetu za izdelavo radioaparatur. Zal je zaradi objektivnih težav zašla v krizo in z njo v stečaj. Pojavilo se je več ponudni-

kov, ki so želeli tovarno kupiti in ji vliti sveže krvi. V ostri konkurenci tekmecev z nekaj kontinentov sveta so uspeli Gorenjčani.

V novi tovarni Gorenja, katere otvoritev pripravljajo, bodo izdelovali televizorje, zabavno elektroniko in ostale tehnične drobne predmete. Zaposlenih bo okoli 800 delavcev, med njimi tudi precej iz Jugoslavije. Samo Gorenje bo za uvod prispevalo tudi večje število strokovnjakov. To bo ena proizvodnja s skupnim tržiščem. Ivan Atešček je na vprašanje ali

pričakuje v sodelovanju s to nemško firmo pod njihovo streho pozitivno poslovanje je odgovoril, da nikoli niso kupili nekaj takšnega, kar potem po ureditvi ne bi dalo pozitivnih rezultatov. Firma Körting ni prišla v stečaj zaradi slabe kvalitete proizvodov, temveč zaradi osnovnih napak.

To pa še ni vse. Ze predvidoma oktobra naj bi se Gorenjčani pojavili v glavnem mestu afriške države Nigeriji Lagosu, kjer pripravljajo manjšo tovarno za devetdeset zaposlenih, kjer bodo izdelovali majhne traktorje in gospodinjne pripomočke. Tudi tu bodo s kadri pomagali pretežno sami. V soboto, 15. julija, bo otvoritev povečane tovarne za montažo kuhinj v sosednji Avstriji z metražo štirinsoš kvadratov. Pripravljajo tudi povečanje lani odprte tovarne za gospodinjne aparate v Solunu v Grčiji. Na Danskem montirajo kuhinje, pripravljajo pa se za nastop v Iraku, Franciji (tu imajo izredno veliko tržišče), Avstriji, Belgiji, ZDA... Skratka Gorenje sprovaja svojo poslovno strategijo, ki se je v petindvajsetih letih obstoja razvila preko republiških in zveznih meja v svet.

Seveda pa vse to ne pomeni, da so opustili povezovanje doma, saj trenutno tečejo razgovori o tesnem sodelovanju z ALFO iz Vranja, podjetjem v Džakovici, Tikilem v Nazarju... Gorenjski silak se resnično širi, saj naj bi recimo samo letos izvozili za 200 milijard, prihodnje leto za 300 in leta 1985 že za tisoč milijard! To pa so številke, ki govorijo o resnični moči Gorenja v Velenju z vsemi njegovimi tovarnami doma in po svetu. VRABL

LAŠKO

RAZŠIRITEV SLADARNE

SKLADIŠČILI BODO 6600 TON ŽITA

Delovna organizacija Pivovarna Laško je v srednjeročnem programu razvoja že za lansko leto planirala razširitev obstoječih kapacitet skladišč za skladiščenje ječmena in slada. Iz različnih objektivnih razlogov pa se je gradnja začela šele pred kratkim.

Novi silosi bodo tehnološko povezani z obstoječimi. Kapaciteta bo za polovico

TEKSTILNA TOVARNA PREBOLD

NA VINSKI VRH

NOVA TKANINA ZA GASILCE IN ŽELEZARJE

Na Vinskem vrhu na Kozjanskem bo tekstilna tovarna iz Prebolda odprla obrat za proizvodnjo lahke konfekcije. Obrat bodo uredili v stari šoli, ki jo preurejajo, saj je bila poškodovana ob potresu. V njem bo našlo zaposlitev najprej trideset ljudi, v glavnem žensk, kasneje pa naj bi se število delavcev še povečalo in sicer na petdeset. Investicija na Vinskem vrhu bo veljala tri milijone dinarjev. Delavke iz tega kraja se sedaj že vsak dan s posebnim avtobusom vozijo v Prebold na priučevanje, kjer se usposablja v izdelavi drobne konfekcije, torej v konfencioniranju predpasnikov, rut, krp za brisanje prahu in likanje, ogrinjal, plenice...

Za obrat na Kozjanskem so se v Preboldu odločili predvsem za to, da ljudem s tega področja omogočijo zaposlitev, hkrati pa vsaj malce prispevajo k razvoju in napredku tega predela. Zanimivo je, da bodo v obratu delali izključno ljudje, ki pred tem še niso bili nikjer zaposleni.

Na Vinskem vrhu bodo konfencionirali tudi zaščitne obleke za gasilce in delavce v železarnah. Gre za pri nas novo tkanino, katere prvi preizkusi praktične uporabnosti so že bili narejeni v eni od slovenskih železarn. To je posebna bombažna tkanina, ki omogoča, da lahko koža v njej nemoteno diha, vpija znoj in omogoča neovirano gibanje. Je povsem negorljiva in celo odbija tekoče železo. Ažbestne obleke na primer onemogočajo neovirano gibanje, poleg tega v njih koža ne diha, prav tako pa te obleke

ne vpijajo znoja. Malce boljše je bila najlonska tkanina nomex, v kateri je bilo gibanje sicer neovirano, ni pa vpijala znoja in dihanje kože v njej je bilo ovirano.

Tkanino, kakršno bodo sedaj proizvajali v Preboldu in na Vinskem vrhu, smo mora-

li Jugoslovani doslej uvažati predvsem s Švedske in je bila izredno draga. Preboldska, ki po kvaliteti nič ne zaostaja, bo kot trdijo, za polovico cenejša, s proizvodnjo pa bodo pričeli po vsej verjetnosti konec jeseni.

JANEZ VEDENIK

LJUBEČNA

NA PRAVI POTI

Konec preteklega tedna so se v industriji keramičnih, kislinoodpornih in opečnih izdelkov »Ljubečna« zbrali komunisti. Med drugim so uvrstili na dnevni red tudi obravnavo uresničevanja srednjeročnega programa in izhodišča za naslednji srednjeročni načrt do leta 1985. Med komunisti »Ljubečnega« je bil tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Celje STANE SENICAR.

Ko so govorili o uresničevanju srednjeročnega programa, niso skrivali zadovoljstva; kljub nekaterim težavam izvršujejo program tako kot so se dogovorili. Dobro gospodarjenje in stalna skrb za razvoj samoupravnih odnosov pa dajeta solidne temelje za še hitrejši in uspešnejši razvoj. Tako bodo v teh dneh delavci že sprejemali samoupravne akte po katerih bodo združevali delo odslej v dveh TOZD. Tako samoupravna organiziranost bo še v večji meri prispevala razvoju. Že v zadnjem času so v »Ljubečni« dali na

trg vrsto novih proizvodov predvsem za kmetijce. Najbolj znana izdelka iz tega programa sta hlevit in korita za hleve. Oba izdelka sta v veliki meri že iz mnogih kmetijskih objektov izključila uvožene izdelke. Pomembna izdelka sta še tenisit za teniška igrišča in samotne livarske cevi za potrebe v livarnah kovin. Poleg teh proizvodov razmišljajo še o novih. O nekaterih razmišljajo skupaj s tujimi partnerji. V zadnjem času se ta kolektiv uvršča namreč med izvoznike, katerih proizvodi v konkurenci mnogih tujih prodajalcev na konvertibilnem področju že najdejo svoje pomembno mesto. Komunisti so ocenili, da je taka pot kolektivna pravilna. Zahtevala pa bo tudi odrekovanja in še več kvalitetnih kadrov. Seveda pa bo temu kolektivu morala priskočiti na pomoč v uresničevanju vseh načrtov tudi širša družbena skupnost.

MILAN BRECL

20 VEGRADOVIH LET

HIŠE IZ ELEMENTOV

PRVO LETO 1000 ELEMENTOV ALI 350 STANOVANJ

V soboto so v Selah pri Velenju odprli eksperimentalno tovarno prostorskih elementov DOM 101. To je pomemben dosežek gradbeno industrijskega podjetja Vegrad (letos praznuje dvajsetletnico obstoja) na področju industrijske gradnje vseh vrst objektov. Med najpomembnejše dosežke pri industrializaciji gradbeništva pa je brez dvoma šteti začetek proizvodnje prostorskih elementov (celic) na tekočem traku v novi tovarni v Velenju, za katero so Vegradovci združili sredstva z TGO Gorenje.

Janez Basle, direktor Vegrada: »Ta industrializacija našega kolektiva pomeni, da

bomo delali posamezne elemente za stanovanja. Nova tovarna je laboratorij za prostorske elemente.«

Kaj to pomeni?

Janez Basle: »Gre za širše, novo razumevanje zelo zahtevne panoge, kot je gradbeništvo. To ni samo »zidarjenje«, ampak mnogo več in upam, da bomo ta koncept tudi do kraja izpeljali. Koncept Vegrada je industrializacija. Pri programu DOM 101 smo združili sredstva z Gorenjem v razmerju 50:50. To je dober začetek za ostale organizacijske oblike ter za pripravo vstopa v SOZD Gorenje.«

Morda nekaj podatkov o »DOM 101«...

Janez Basle: »V tovarni bo zaposlenih 140 delavcev. V začetku bomo z eno izmeno delali po 500 elementov, kasneje z dvema tisoč. En prostorski element meri od 18 do 22,49 kv. m. Če bi izdelali tisoč elementov bi to pomenilo okoli 2000 kv. m neto površine ali okoli 300 do 350 stanovanj s površino 50 kv. m.

Ne bodo to tipizirani objekti?

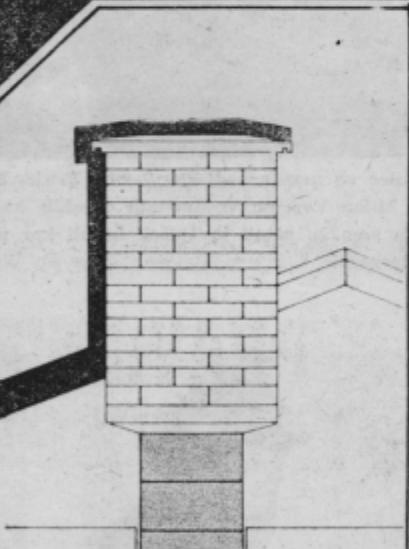
Janez Basle: »Naš cilj ni, da bi tipizirali objekte, ampak smo mi tipizirali elemente, iz teh pa se lahko sestavi cela paleta po zamisli urbanistov. Že zdaj imamo pripravljenih okoli 380 različnih variant stanovanj.«

Ste že postavili kakšne objekte na nov način?

Janez Basle: »Vrtec v Velenju, pred koncem je gradnja za Gorenje, pripravljamo recepcijo za »Marino« pri Pulji pa še en vrtec. V dogovorih pa smo za takšne gradnje v Celju, Ljubljani, Beogradu...«

Ob dvigalu pri postavljanju ali sestavljanju elementov je skupina štirih do šestih delavcev, ki delajo pri grobi montaži. Rok pri takšni gradnji je trenutno dvakrat krajši od klasičnega pa tudi ponudba je 18 do 25 odstotkov cenejša v korist celicne gradnje od klasične. Upoštevali so tudi vse druge elemente, tako da gre resnično za prijetno novost, ki bo pomenila kar mogočno revolucijo v našem gradbeništvu.

TONE VRABL

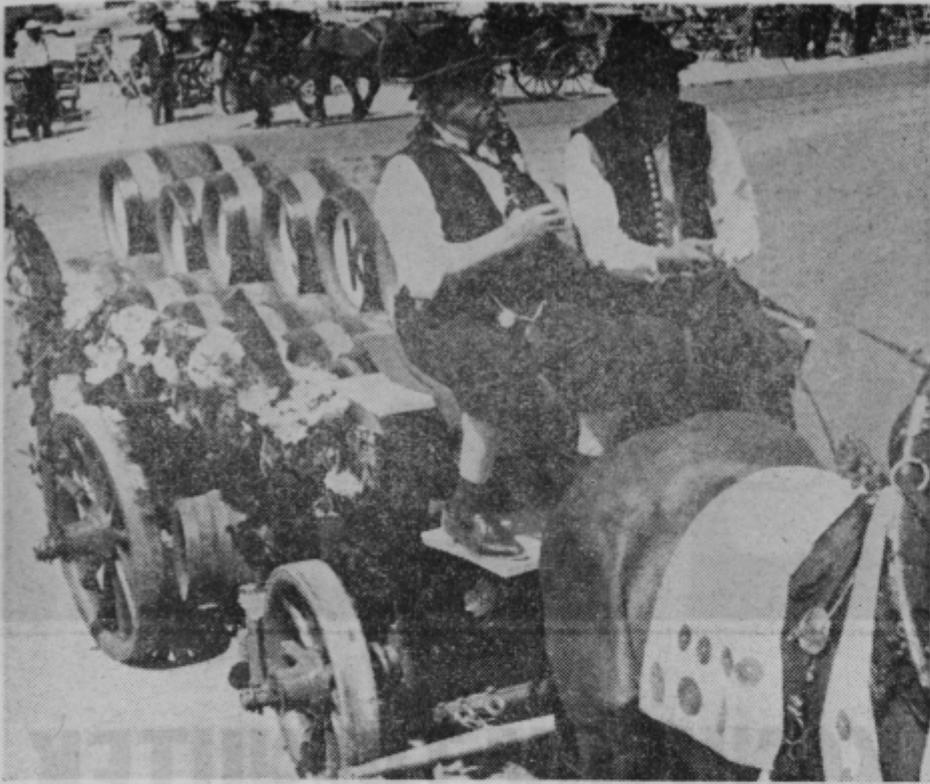

TO-MO-DI

TOPLI
MONTAŽNI
DIMNIK

LJUBLJANA
Opekarska 13
Tel. 22-113
20-641

LAŠKO VABI NA — »PIVO IN CVETJE«

JUBILEJNI PROGRAM

V SOBOTO »GOLDING SHOW« OD MRAKA DO ZORE

Kot smo že poročali bo letošnja tradicionalna prireditelja »Pivo in cvetje« v Laškem potekalo v jubilejnih vzdušju, saj je že petnajsto po vrsti. Turistično društvo je v sodelovanju z glavnim pobudnikom Pivovarno, hortikulturnim društvom in drugimi organizacijami pripravilo vrsto izredno zanimivih prireditev.

Tako bodo v petek odprli vrsto razstav, zvečer pa bo zabavno glasbena prireditev MODA — PIVO — CVETJE — GLASBA.

Sobotne prireditve se bodo začele z dopoldanskim avtorallyem, popoldne bo igram brez meja podobna Laščaniada, zvečer pa zabavna prireditev »Goldin show«, ki bo trajala od mraka do zore in ki bo polna zabavnih točk od petja, glasbe, humorja, ognjemeta, izbiranja miss piva in še vrsto drugih zabav.

Z letošnjo prireditvijo »PIVO IN CVETJE« bodo v Laškem takorekoč »krstili« na

novu preurejen Aškerčev trg, ki je močno spremenil svojo podobo. Na tem trgu postavljajo »baterij« dvanaestih točilnih pip za točenje odprtega piva. Na tem prostoru, na Orožnovem trgu in trgu pred banko, kar vse spada pod enoten prireditveni prostor, bodo lahko namestili pet tisoč ljudi.

Vsakoletni zadregi okoli gostinskih uslug se bodo letos izognili s pritegnitvijo gostinskega podjetja Celje, TOZD Laško, ki bo svojo posadko okrepil tudi z gostinskimi delavci iz drugih krajev. Seveda bodo zabavišni prostori tudi na dosedanjih mestih pred kulturnim domom, pred Marxom, pri kmetijski zadrugi in še kje.

Kar zadeva parkiranje bodo v Laškem na levem bregu Savinje izkoristili vse razpoložljive prostore, v središče mesta pa iz razumljivih razlogov promet ne bo dovoljen. Obiskovalcem iz drugih krajev priporočajo pri-

reditelji »racionalno« vožnjo, torej polno zasedbo vozil, da bi bila gneča na parkiriščih manjša.

Kot vstopnice na vse prireditve vseh treh dni imajo prireditelji pripravljene žetone, ki veljajo za vse tri dni.

Prireditve se bodo končale v nedeljo, ko bo dopoldne tradicionalna povorka s prikazom vseh dejavnosti v Laškem, zlasti pa gospodarstva in društev. Posebnost bodo menda že pozabljeni prizori gojitve, brljenja, trenja in preditve lanu.

Popoldanski del bo izpolnil koncert godbe na pihala iz Vevč.

Turistično društvo, skupno s krajevno skupnostjo, društvi in podjetji, je v organizacijo jubilejnega praznika vključilo na desetine krajanov, ki so se trudili, da bi bilo vse pripravljeno za sprejem gostov, ki jih pričakujejo iz vse Slovenije, zlasti pa z celjskega območja.

J. K.

PREBOLD

ŽIVLJENJE KAPNIKOV

EN MILIMETER V STO LETIH

Jamarski klub Črni galeb je skupaj z Institutom za raziskovanje Krasa v Postojni pripravil najprej v prostorih Tekstilne tovarne, zatem pa še v preboldski osnovni šoli poučno razstavo »Življenje kapnikov«.

Tudi ta razstava je sodila v okvir priprav na prvo jugoslovansko jamarsko odpravo v Argentino (odhod je predviden okrog 2. novembra letos), razen tega, pa da se ljudje seznanijo s podzemeljskim bogastvom. Vsi obiskovalci, bilo jih je okoli 1.500, so se seznanili z oblikovitostjo sige, oziroma kapnikov, njihovo življenjsko potjo in razvojnimi stopnjami, starostjo posameznih delov sige v naših najbolj znanih jamah, s procesom nastajanja sigotvorne vode in z njeno fenomenalno lastnostjo — zasigavanjem podzemlja itd.

Razstava je prav gotovo pripomogla tudi k spoznanju, da ne kaže z odtrganjem kakršnega koli primerka kapniškega bogastva pretrgati

njegove desetisočletne življenjske poti.

Poznamo štiri razvojne stopnje zasigavanja podzemlja. In če pogledamo sigo, ki je nastajala v prvi razvojni fazi, to je v zadnji medledeni dobi, pred 80.000 leti, potem je na dlan, da je potreboval kap-

nik za rast enega milimetra polnih sto let. Zanimivo je še, da se je glede na ugodnejše klimatske razmere, ta rast v halocenu, to je zadnjih 10.000 let, kar desetkrat pospešila.

DARKO NARAGLAV

Posnetek dela eksponatov na razstavi v Tekstilni tovarni Prebold.

TURIZEM

GOLTE SO ZAPRLI

ODSLEJ SEZONSKI ZNAČAJ TURISTIČNEGA CENTRA

Zgodilo se je tisto, kar smo pričakovali, pa vendar upali, da se ne bo nikoli uresničilo. Turistično rekreacijski center na Golteh je zaprt.

Morda se je še pred letom zdel sklep samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij vseh petih temeljnih organizacij združenega dela pri celjskem Izletniku, da bodo center na Golteh zaprli, v kolikor ne bo širše družbene pomoči za zagotovitev njegovega rednega dela in razvoja, kot grožnja. Toda ni bila. Sklep o zaprtju Golt je bridka resnica, ki med drugim kaže, da v regiji ali vsaj v okviru štirih občin (Celje, Zalec, Mozirje in Velenje) ni bilo moč uresničiti Izletnikovega predloga o ustanovitvi skupnosti za rekreacijo na Golteh. Odmev na ta predlog je bil preskromen. Sporazum je podpisalo komaj trideset temeljnih oziroma delovnih organizacij v regiji, v glavnem manjše, sicer pa nobena med večjimi!

Golte so zaprte. Tudi gondolska žičnica počiva. Kako dolgo?

Pri Izletniku pravijo, da vse do zime. Zaenkrat so se odločili, da bo center pod Medvedjakom delal samo v zimskem času. Torej sezonsko. Sicer pa tudi ta odločitev zahteva svoje pogoje. Gre za dejstvo, da bo kolektiv potreboval za pripravo Golt za smučarsko sezono okoli štiri milijone dinarjev. Znova bo treba urediti smučišča, postaviti novo vlečnico, kupiti modernejši teptalni stroj, poskrbeti za redna vzdrževalna dela in še za kaj. Kdo bo dal ta denar? Izletnik?

Dosedanje breme za delo

centra na Golteh je v glavnem nosil kolektiv temeljne organizacije Potniški promet, ki pa ga letos in prihodnje leto čakajo nekatere nujne in prepotrebne naložbe. Samo letos je ta kolektiv namenil za nabavo štiridesetih novih avtobusov okoli štirideset milijonov dinarjev. Poleg tega ga čaka gradnja nove avtobusne postaje, ki bo letos in prihodnje leto terjala okoli 25 milijonov dinarjev. V pripravi sta gradnji avtobusnih postaj v Sevnicah in Slovenskih Konjicah. Dela bodo stekla prihodnje leto. Toda, nekateri izdatki za ti naložbi bodo nujni že letos.

»Ob vsem tem, bi bilo ekonomsko neupravičeno in skrajno neprimerno, če bi zahtevali od tega dela našega kolektiva še denar za delo Golt. Tega ne bomo storili, ker ne moremo,« je poudaril glavni direktor Izletnika, Leopold Perc.

Po vsem tem ne gre za denar, ki bi bil potreben za kritje amortizacije za infrastrukturne objekte v višini treh milijonov dinarjev letno, gre tudi za sredstva, ki so nujna za redna vzdrževalna dela, za nove naložbe itd. Golte še niso zgrajene in jim še marsikaj manjka. Tudi kadri. Ustrezni kadri.

Golte so zaprte. Po desetih letih dela tega centra velik korak nazaj! To ni spodbudno, še zlasti v času, ko opozarjamo na nujnost rekonstrukcije našega delovnega človeka. Zdaj mu je ta svet na Mozirski planini spet odmaknjen. Skoda!

Zanimivo in pomembno pri vsem tem je dejstvo, da kolektiv celjskega Razvojnega centra pomaga Izletniku pri reševanju velikega proble-

ma. Predvsem gre za tisti delež, ki naj opozori, da so Golte sestavni del turističnega gospodarstva Gornje Savinjske doline, da bi morali zategadelj doseči poslovno sodelovanje med vsemi turističnimi dejavniki v moziški občini. Gre torej za uveljavitev nove organizacije, in v kolikor ti pogoji v času dveh mesecev ne bodo doseženi, so dejali predstavniki Razvojnega centra, potem bodo tudi prenehali sodelovati pri obravnavanju in reševanju problema, ki ima širše družbeno obeležje in ni samo last Izletnikovega kolektiva. In še nekaj — ne gre za težnjo po fizični oziroma pravni integraciji turističnih dejavnikov v moziški občini, marveč za njihovo poslovno sodelovanje, za večjo kordinacijo in še za kaj.

Golte so zaprte, problem Golt pa je odprt. Kako bodo na ta pričakovani sklep Izletnika reagirali delovni ljudje in občani? Kako organi, ki so že doslej pokazali dosti vneme pri reševanju težkega vprašanja, ki pa bi v regiji ali v okviru štirih občin ne smelo biti takšno, da bi ga ne mogli rešiti.

MILAN BOZIC

POZDRAV Z RADUHE

Naš sodelavec in znani planinar ing. Božo Jordan nam je z Raduhe poslal zanimivo kartico, ki so jo izdelali ob 115-letnici rojstva Frana Kocbeka, 85-letnici Savinjske podružnice SPD, 30-letnici PZS in 25-letnici PD Luče. Pa še to: kartica velja 10 dinarjev, gre pa za prispevek za obnovo kočice na Loki pod Raduho.

ljubljska banka

Splošna banka Celje

DOPOLNJEN PRAVILNIK O DOVOLJEVANJU POSOJIL

Vsem, ki so v denarni stiski, je namenjen tale članek. Sicer pa je tako že znano, da je pravi naslov za denarne zadeve vseh vrst LB — splošna banka Celje. V nadaljevanju bomo nekaj več vrstic namenili kreditom LB občanom za dopust in turistična potovanja v domovini.

Vprašanje kam in kako na dopust je gotovo še prisotno v marsikaterem domu; na prvo vprašanje boste odgovorili vi, na drugo pa LB. Za dopust in turistična potovanja po domovini vam LB — Splošna banka Celje daje kredit v vrednosti od 1.000 do 10.000 din. Pravico do kredita lahko pridobite z mesečnim varčevanjem ali z enkratnim vplačilom depozita, znesek kredita pa znaša na podlagi mesečnega varčevanja 200 % od privarčevanega zneska.

Pri odobritvi kredita na podlagi vezave depozita morate vplačati in vezati depozit v višini 30 % zneska odobrenega kredita. Rok za odplačilo kredita je eno leto, obrestna mera za kredit je 11 %, banka pa vam obračuna od namenske hranilne vloge oz. od vezanega depozita 7,5 % obresti.

Ce pa je vaše motorno vozilo potrebno večjega popravila, lahko izkoristite tudi kredite, ki jih daje LB za popravila motornih vozil. V ta namen lahko sklenete z LB pogodbo o namenskem varčevanju oziroma pogodbo o vplačilu in vezavi depozita.

Pravico do kredita pridobite po vplačilu zadnje mesečne vloge ali takoj po vplačilu in vezavi depozita. Znesek kredita na podlagi mesečnega varčevanja znaša 200 % od privarčevanega zneska, najnižji znesek kredita je 1.000 din, najvišji pa 20.000 din. Obrestna mera je 12 % letno. LB pa obračunava od namenske hranilne vloge ali vezanega depozita obresti po 7,5 % letni obrestni meri.

Rok za odplačilo kredita je največ 18 mesecev.

In nazadnje še kako je s krediti občanom za nakup rabljenega motornega vozila domače proizvodnje. Pravico do kredita pridobite z mesečnim varčevanjem ali enkratnim vplačilom depozita. Znesek kredita na podlagi mesečnega varčevanja znaša 200 % od privarčevanega zneska, najnižji znesek kredita je 5.000 din, najvišji 40.000 din. Znesek kredita ne sme biti višji od zneska predračuna oziroma računa prodajalca rabljenega motornega vozila domače proizvodnje. Obrestna mera za kredit je 12 % letno. Ljubljanska banka pa obračunava od namenske hranilne vloge ali vezanega depozita 7,5 % obresti. Rok za odplačilo kredita je največ 24 mesecev.

Vsi omenjeni pravilniki o kreditih občanom veljajo od 1. 7. 1978 dalje. Pogoji so torej še ugodnejši kot doslej za vsakega občana, ki je v denarni stiski.

II. SAMOPRISPEVEK V CELJU

KAKO GA URESNIČUJEMO

ZAMUDE NAM NISO V PRID

16. januarja lani so celjski občani z veliko večino izglasovali II. samoprispevek. Sprejeli so tudi program izgradnje najnujnejših objektov družbenega standarda ter se zavezali, da bodo pet let prispevali k njegovi uresničitvi 1,5 odstotka svojega osebnega dohodka mesečno. Sicer pa so v Celju sprejeli dogovor, da bodo obsežen program z dvotretjinskim deležem financirali s sredstvi samoprispevka, eno tretjino pa bodo za izgradnjo objektov prispevale samoupravne interesne skupnosti.

Do konca letošnjega leta bi morali v celjski občini zgraditi ali vsaj pričeti z gradnjo devetih referendumskih objektov. Pa poglejmo, kako je z njimi.

Zdravstvena postaja v Vojniku: graditi so jo pričeli lani oktobra, z deli pa bodo zaključili oktobra letos. Gradnja poteka v skladu s predvidenim programom, objekt pa bo za 7.564.000 dinarjev dražji kot so pokazali predračuni. Podražitev bo v glavnem pokrila občinska zdravstvena skupnost.

Vzgojnovarstveni zavod Nova vas: temeljni kamen zanj so postavili lani septembra, pričakovati pa je, da bodo objekt zgradili do 31. julija.

Dom oskrbovancev Novo Celje (sanacija): po prvotnem programu izgradnje objektov družbenega standarda bi morali izboljšati razmere v Domu oskrbovancev v Novem Celju. Vendar pa zaradi spomeniške vrednosti objekta, ki ne dopušča vsestranske obnove doma in tudi zato, ker menijo v neposredni bližini doma graditi novo mlekarino, se je občinska skupnost socialnega skrbstva v Celju odločila drugače. Pounudila je sporazum o graditvi novega doma v Grmovju, ki so ga podpisale tudi druge občine območja. Tako so doslej dobili že vsa potrebna soglasja, izdelali lokacijsko dokumentacijo in pripravili idejni načrt novega doma. Dom oskrbovancev v Grmovju bodo tako pričeli graditi najkasneje septembra letos, njegovo gradnjo pa bodo poleg referendumskih sredstev financirale še skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, skupnost socialnega skrbstva v Celju in nekatere občine območja.

Prizidek k OŠ Franja Vrnčiča in družbeni center KS Gaberje-Hudinja: letos je prišlo do razdelitve krajevne skupnosti Gaberje-Hudinja na dve novi krajevni skupnosti. Zato po nekaterih ocenah ni smotno graditi enega objekta za tako širok spekter uporabnosti. Na osnovi programa prostorskega razvoja novih stanovanjskih sosesk je po sprejetem načrtu predvidena na lokaciji severno od Labele med Mariborsko cesto in Golovcem do hudinjske šole gradnja obsežnega družbenega centra, ki bi bil del velike stanovanjske soseske. Takoj, ko bo pripravljen celovit predlog (priprave so že stele), bo SZDL organizirala široko javno razpravo in ocenila ustreznost

predloga. Takšna rešitev bi bila gotovo racionalnejša ter vsebinsko bolj usklajena s potrebami in interesi razvoja samouprave v krajevnih skupnostih. V primeru pa, da ne bo mogoče združiti sredstev vseh zainteresiranih za izgradnjo družbenega centra, bodo uresničili predlagano zasnovo iz referendumskega programa in objekt pričeli graditi v prihodnjem letu.

VYZ Tončke Čečve v Vojniku: vse priprave za njegovo izgradnjo so bile opravljene že lani, vendar so občani krajevske skupnosti Vojnik menili, da lokacija ni ustrezna. Zato so izbrali novo v neposredni bližini osnovne šole. Tako bodo temeljni kamen za vrtec položili ob občinskem prazniku, zgradili pa ga bodo predvidoma jeseni prihodnjega leta.

Kulturni dom v Socki: tu gre za popravilo obstoječega objekta. Opravili bi ga v začetku prihodnjega leta.

Kulturni dom Trnovlje (adaptacija): program izgradnje objektov družbenega standarda predvideva obnovo kulturnega doma, ne pa tudi adaptacije prostorov za delovanje krajevne skupnosti in drugih organizacij in teles v njej, kot je bilo predvideno pozneje. Obnova kulturnega doma bo opravljena do predvidenega roka.

Zdravstvena postaja v Storahtu: je objekt, katerega izgradnja sega v prihodnje leto. Zanj izdelujejo že vsa potrebna dokumentacija.

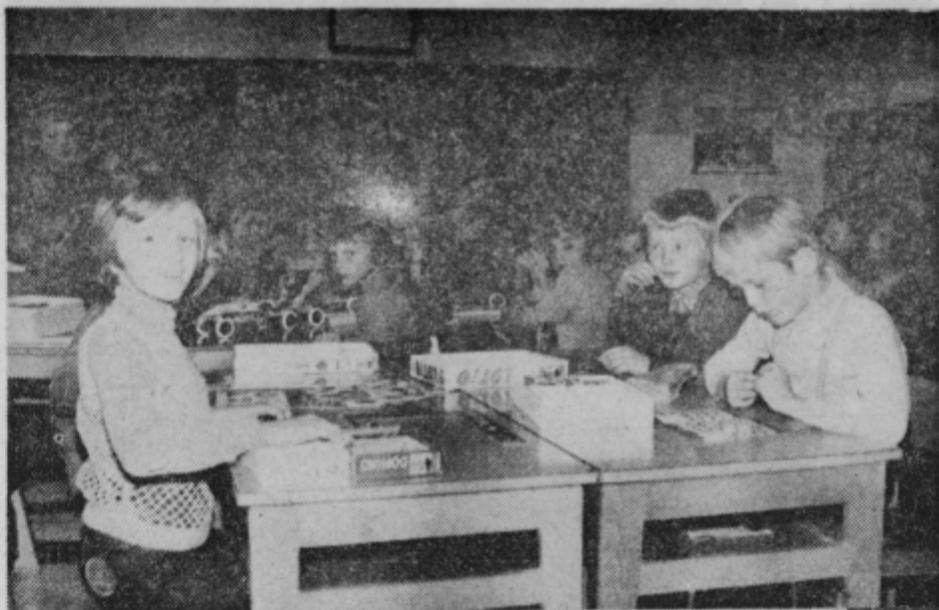
Osnovna šola v Novi vasi: za sedaj potekajo priprave na gradnjo v obliki razprav o ustreznosti posameznih lokacij in o načinu izgradnje objekta.

To je torej pregled opravljenega dela na posameznih objektih družbenega standarda, ki bi morali biti po referendumskem programu zgrajeni do konca letošnjega leta. Ze groba slika kaže, da prihaja pri posameznih objektih do precejšnjih zamud pri gradnji. Vzroke za to je iskati v slabi pripravljenosti programov, v neopredeljenih lokacijah in v neorganiziranem pridobivanju posameznih soglasij. Veliko odstopanj prihaja tudi pri predvidenih cenah izgradnje, ki so se pri nekaterih objektih že sedaj povečale za skoraj 100 odstotkov (Zdravstvena postaja Store). Ta razlika med predvideno in realno ceno objekta pa seveda predstavlja dodatno breme samoupravnim interesnim skupnostim, ki so investitorji in osnovni nosilci odgovornosti za izgradnjo posameznih objektov.

Ko so člani občinskega odbora za izvedbo programa II. samoprispevka na zadnji seji razpravljali o stanju pri izgradnji objektov so med drugim menili, da se morajo interesne skupnosti še bolje organizirati, da bodo lahko izpeljale naloge sprejetega programa. Poleg tega pa morajo odgovorno in sprotno informirati delegate o tem, kako napreduje gradnja posameznih referendumskih objektov. Odbor je nadalje menil, da so zelo veliko delo

doslej opravili gradbeni odbori pri interesnih skupnostih, pa tudi krajevske skupnosti, v katerih so objekte zgradili ali jih še gradijo. Opozorili pa so, da prihaja do številnih težav po razširjanju predvidenih objektov ali do drugačnih programov, kot so bili predvideni. Vsakršno iniciativo je potrebno oceniti, so menili člani odbora in temeljito pregledati, če gre resnično za boljše predloge, ki zahtevajo tudi realne vires financiranja.

DAMJANA STAMEJCIC

SLOVENSKE KONJICE

DOBER KONUSOV TRENUTEK

RAZGOVOR Z DIREKTORJEM JURETOM POKORNOM

»Današnji dan je pa resnično vaš — novinarski. Pred vami je bil že vaš poklicni kolega iz Ljubljane pri meni, me je z nasmehom sprejel generalni direktor KONUSA, dipl. ing. JURE POKORN. No, morda sva se kasneje po pogovoru prav zaradi te naše novinarske neusklajenosti ogleda za tiskovno konferenco v zgodnji jeseni, ko bo KONUS zaokrožil svojo samoupravno organiziranost.

Kakšen je aktualni, sedaj gospodarski trenutek KONUSA, še posebno U.S. JARNE, KO-KO in KONIT, sem bil novinarsko neusklajen.

»Če ocenjujem poslovne rezultate za prvih pet mesecev in približno za prvo polletje v primerjavi z rezultati naše panoge, potem lahko rečem, da bo naša delovna organizacija prvo polletje zaključila poslovno relativno ugodno. Vaše vprašanje je resnično aktualno, saj od omenjenih temeljnih organizacij usnjarna posljuje z izgubo, medtem ko je KO-KO blizu meje rentabilnosti. V primeru temeljne organizacije KONIT, ki si

cer spada v sklop temeljne organizacije združenega dela Umetno usnje, pa gre v bistvu za realizacijo investicije. Moram reči, da tudi rezultati drugih usnjarn v naši panogi ne odstopajo od rezultatov naše usnjarne. V glavnem so vsi predelovalci

govejega in telečjega usnja v Jugoslaviji na meji rentabilnosti ali tudi v izgubah. V zvezi z nastalo poslovno situacijo, ki ni slučajna, ali v tem trenutku aktualna, saj se večje že nekaj let, smo že v prejšnjem obdobju postopoma preusmerjali usnjarne v druge proizvodne programe. Seveda smo ob periodičnem obračunu takoj ukrepali in sprejeli kratkoročne in dolgoročajše programe za sanacijo.

Tako se kratkoročni ukrepi nanašajo na organizacijske, kadrovske in poslovne vidike v zvezi z nabavo, prodajno politiko, v prodaji predvsem na orientacijo na širši krog kupcev, na spremembo asortimana. V dolgoročnem smislu pripravljamo postopno znižanje te proizvodnje v usnjarni, ki naj bi v tem dolgoročnem smislu zaposlovala manj, kakšnih stovajset delavcev.

V primeru temeljne organizacije KO-KO, ki proizvaja usnjeno konfekcijo gre za boljše poslovne rezultate, pa tudi večjo kvaliteto kot v

lanskem letu, ko je bila še v izgubi. S kadrovske, organizacijske in drugimi posegi smo dosegli predvsem to, da ta temeljna organizacija letošnjega leta ne bo zaključila z negativnim poslovnim rezultatom, kljub temu, da je povečala v kompletnem proizvodnem asortimanu izvoz od lanskih 50 na 70 odstotkov celotne proizvodnje. Pri investiciji, ki smo jo končali januarja, v TOZD Umetno usnje pod komercialnim nazivom KONIT lahko rečem, da gre za uspešno investicijo, da tudi daje predvidene rezultate in da pri tem tudi nimamo nobenih posebnih težav.

V KONUSU se dobro zavedajo, da gre iskati rešitve za doseganje boljših rezultatov poslovanja predvsem z notranjimi ukrepi v sami organizaciji združenega dela, seveda ob ustreznih pomoči njihovih širših asociacij in tudi panožnega združenja. Dejstvo je, da rentabilnost slovenskega gospodarstva že dlje časa pada. Denarja za razširjeno reprodukcijo je torej vedno manj. Med industrijskimi panogami imajo poleg energetike nizko stopnjo rentabilnosti predvsem tradicionalne predelovalne panoge kot so usnjarska in tekstilna industrija, gumarska, primarna predelava lesa in druge. Zato je v tem trenutku še kako pomembno, da je vsaka nova naložba dobro primisljena in denar vložen dejansko tja, kjer bo zagotavljal visoko stopnjo rentabilnosti. Vsekakor želimo, da bi to veljalo tudi za Konusovo investicijo.

JANEZ VEDENIK

MITJA UMNİK

ŽALSKKE NEDOVOLJENE GRADNJE

PETSTO JIH JE

NISO ZA VSE KRIVI LE INŠPEKTORJI

Delavci inšpektorata, oddelka za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve so pred kratkim končali z akcijo, katere namen je bil, da ugotovijo število nedovoljenih gradenj v občini. Eden izmed vzrokov je v časovno predolgem reševanju vlog občanov za pridobitev lokacijskih dovoljenj. Dejstvo je, da so včasih proužne prepočasni reševali, predvsem zaradi tega, ker je ves čas bilo premajhno število referentov. Marsikdaj pa so bili krivi občani tudi sami, saj so bile njihove vloge nepopolne. Očitno je, da je treba iz leta v leto več raznih soglasij, kar največkrat povzroča daljše čakanje na rešitev. Več let si prisilci niso mogli pridobiti ustreznih dovoljenj zaradi neopredeljenosti rezervatov za hitro cesto, potekov vodov in napetosti in plinovoda, kar so še posebne splošnosti, ki veljajo za žalsko občino. Krivda za pojave nedovoljenih gradenj je mnogokrat padala na delo urbanistične inšpekcije. Mnogokrat so bile obtožbe utemeljene, če pa res, da je moral včasih inšpektor

opravljati delo dveh, treh ljudi ali celo več inšpekcij. Glede na ostrejšo kazni so morale občinske skupščine razvrstiti objekte, ki so že v uporabi in so bili zgrajeni brez lokacijskega dovoljenja, v tri skupine. Na objekte, za katere lahko izdajo lokacijska dovoljenja, objekte, za katere se ne more izdati tega dovoljenja in se morajo odstraniti, vendar se lahko odstranitev za določeni čas odloži, v tretjo skupino pa sodijo objekti, ki jih morajo takoj odstraniti, ker neposredno ovirajo izvajanje sprejetega urbanističnega dokumenta.

Akcija, ki so jo izvedli v Žalcu je pokazala, da naj bi bilo nedovoljeno zgrajenih objektov kar petsto. Treba pa je upoštevati, da je od tega večina pomožnih objektov in barak, gospodarskih poslopij, silosov in garaž, sledijo pa adaptacije in prizidki, počitniške hišice ter končno stanovanjski objekti. Seveda pa omejevanje črnih gradenj ni odvisno le od urbanističnega inšpektorja in inšpektorata, pač pa tudi od strah, ki imajo kakršnokoli povezavo z urba-

nizacijo, pa naj si bo to z odloki, soglasji in pripravo urbanistične dokumentacije, ali nakupom zemljišč.

CELJE

DVE GRADNJI

NOVI PROSTORI ZA STAROSTNIKE

Družbena skrb za starejše občane je ena prednostnih nalog urejanja doma oskrbovancev v Celju. V zvezi s tem je bil v letu 1977 že izvršen sanacijski program v domu oskrbovancev v Novem Celju z ureditvijo centralne kurjave, saj je omejevanje predstavljal najbolj pereč problem. Da bi se bolj izboljšali razmere v Novem Celju je bil sprejet program za izgradnjo novega zavoda na Grmovju, ki bo nadomestni objekt za Novo Celje in Grmovje. Priprave za izdelavo projekta so zaklju-

čene, sklenili pa so tudi samoupravni sporazum med osmimi občinskimi skupnostmi za skupno financiranje tega objekta. Gradnja doma se bo pričela v letošnjem letu, zgrajen pa naj bi bil prihodnje leto.

Skupnost socialnega skrbstva v Celju je začela tudi s pripravami za dograditev doma upokoencev v Celju. Vse priprave so že v polnem teku, z gradnjo traktarja za nepokretne starostnike pa bodo pričeli v prihodnjem letu.

Z. S.

OBVESTILO

Obveščamo vse občane, da se bo Davčna uprava občine Celje v dneh od 13. do 18. julija 1978 preselila v prostore na Vodnikovih številka 3. Iz teh razlogov bo poslovanje s strankami v manjšem obsegu. — Hvala za razumevanje.

DAVČNA UPRAVA OBČINE CELJE

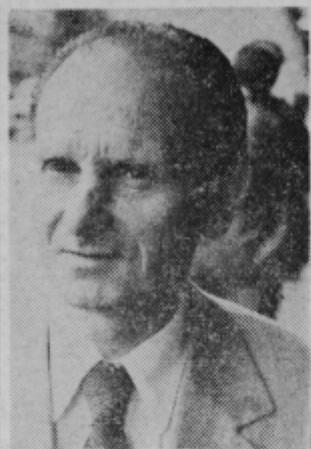
PODOBE NAŠIH LJUDI — PODOBE NAŠIH LJUDI — PODOBE

RADO ROTAR

JUSTINA HOLOBAR

STANKO ZAGAR

ANICA TRPIN

MED ŽALSKIMI NAGRAJENCI

ZA PRIZADEVNO DELO

Prav je, da vam v tej številki predstavimo tudi nekatere izmed dobitnikov plaket in nagrad občine Zalec. Minuli petek jih je na svečani seji občinske skupščine v Zalcu podelil predsednik Vlado Gorišek.

RADO ROTAR, Dobriša vas: Je dolgoletni družbeno-politični delavec, ki dela tudi na odgovornih mestih v gospodarskih organizacijah. Dve mandatni dobi je bil odbornik skupščine občine Zalec. Je predsednik sveta krajevne skupnosti v Petrovčah. Tudi po njegovi zaslugi se je novi koncept organiziranosti krajevne skupnosti široko uveljavil v Petrovčah. Poleg dosedanjih organov so aktivno zaživeli posebno vaški svet, ki so dejanski osnovni nosilci krajevne samouprave.

JUSTINA HOLOBAR, Zalec: Lahko rečemo, da je bilo njeno delo posvečeno kulturi in prav gotovo najzaslužnejša kulturna delavka v občini. Več kot petnajst let je vodila tajniške posle pri Zvezi kulturnih organizacij, organizira-

la pevske revije ter izredno uspešno vodila delo strokovnih odborov in komisij. Sodelovala je pri izdaji vseh števil Savinjskega zbornika in drugih publikacijah.

STANKO ZAGAR iz Griž: S političnim posluhom kot ga ima Stanko Zagar je precej pripomogel k uspehom, kot jih zadnja leta dosega v krajevni skupnosti Griže. Dve mandatni dobi je bil

predsednik sveta krajevne skupnosti, kjer se je še posebej izkazal s svojim zvestim in prizadevnim delom.

ANICA TRPIN, direktor OS Slavko Šlander Prebold: Na petkovi svečanosti je prejela plaketo, ki jo je dobila ta šola, ki je v zadnjih letih zelo uspešno izvajala učnovzgojni program in razvijala interesne dejavnosti, ki so močno popestrile notranje

življenje, obenem pa povežale šolo z organizacijami združenega dela in krajevno skupnostjo. Se posebne uspehe pa dosega OS Slavko Šlander pri celodnevni osnovni šoli, ki sodi med najuspešnejše v Sloveniji.

Tem in vsem ostalim nagrajenkam tudi naše čestitke!

Besedilo: JANEZ VEDENIK
Foto: TONE TAVČAR

RAZGOVOR

SOCIALNO V KS

PRIZADEVNOST DANICE KOŽELJ V KS

Na poglobljanju in razvijanju samoupravnih odnosov ter podružljanju socialnega skrbitva je bil v skupnosti storjen viden napredek. Izdelana so tudi družbenopolitična izhodišča za ustanavljanje enot skupnosti v krajevnih skupnostih.

Ker pa je neka dejavnost še vedno odvisna od ljudi, ki jo vodijo, smo pripravili razgovor s predsednico komisije za socialno skrbitvo pri krajevni skupnosti Dečkovo naselje v Celju — **DANICO KOŽELJ**. S tem delom se ukvarja že polnih 25 let in kot pravimo temu, ima socialno že v malem prstu. Delo socialne komisije v krajevni skupnosti Dečkovo naselje resnično dobro poteka, kar je nemalo tudi njena zasluga.

»Kaj mislite glede reorganizacije socialnega skrbitva in podružljanja socialnega dela v krajevnih skupnostih?«

»Vsi družbeni dejavniki morajo biti združeni v en svet, ki bi skupno obravnaval problematiko socialnih problemov.«

»Na kaj konkretno mislite?«

»Pri varstvu ostarelih moramo še veliko napraviti. Se bolj moramo razvijati sosedsko pomoč. Koordinirati pa moramo tudi delo v svetu krajevne skupnosti.«

»S kakšnimi problemi se srečujete na terenu?«

»Največ z alkoholizmom v družinah. Ostarelim še vedno nudimo premalo pomoči. Nizki dohodki v družinah porajajo socialne primere. Otoci še vedno premalo skrbi-

jo za svoje starše. Sodelovanje s šolo in Rdečim križem bi bilo potrebno poživiti. Na terenu se tudi večkrat srečujem s preprič in zakonskih skupnostih, zato moramo pozdraviti našo bodočo predzakovsko in zakonsko posvetovalnico.«

»Občutite pri svojem delu kaj osebnega zadovoljstva?«

»Ogromno. Vsak socialni primer terjaja temeljite obravnave. Že 25 let živim s problematiko sociale, zato ni zame ničesar novega. Pri svojem delu se opram na pomočnike, Lina Dolinšek in Fanika Štante sta moji desni roki in tudi tajniki krajevnih skupnosti.«

»S kakšnimi načrti se trenutno še ukvarjate?«

»Otroci so v krajevni skupnosti prepuščeni sami sebi. Zanje moramo na nek način poskrbeti. Morda s primernimi igrišči, z mentorstvom. Tudi to je skrb naše komisije, saj se socialni primeri porajajo že pri najmlajših. Mladim moramo vcepiti voljo do dela s starejšimi ljudmi. Največ pa so pri ostarelih ljudeh vredni obiski, kontakti z njimi. In te v naši krajevni skupnosti negujemo s posebno pozornostjo.« **ZDENKA STOPAR**

POLZELSKA »LASTOVKA«

NOVO VODSTVO IN NALOGE

Na nedavni volilni konferenci so mladi v Tovarni novogavic na Polzeli izvolili novo vodstvo Osnovne organizacije zveze socialistične mladine Slovenije ter sprejeli ob-

na vseh delovnih akcijah v okviru občine Zalec, sodelovanje z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami v TOZD in skupnih službah, priprava in vključevanje mladincev v ZK, sodelovanje na raznih športnih prireditvah in na kulturnem področju, povezava z osnovno organizacijo v krajevni skupnosti in izvrševanje skupnih nalog. Poleg tega smo sodelovali pri štafeti mladosti, ob koncu maja smo pripravili poučno ekskurzijo in sodelovali pri volitvah v organe samoupravljanja. Udeležili smo se delovnih akcij na Šmiglovi zidnici, ta mesec pa bomo delali tudi na delovni akciji v Kruševcu. Tudi na kongres ZSMS in ZSMJ, ki bo sta septembra in oktobra se bomo temeljito pripravili. Veselimo pa se tudi pohoda na Triglav ob 200-letnici prvega vzpona. V okvir našega dela spada tudi prizadevanje, da bi mladinci, ki nimajo končne osemletke, to čimprej dosegli.

Dela bo veliko, veliko pa je tudi delovnega znanja in volje in prepričan smo, da bodo mladinci v tovarni nogavice uspeli.

T. TAVČAR

PREDSIEDNICA DORA GRAČNER

širen program dela. Za novo predsednico je bila izvoljena Dora Gračner. O programu dela za prihodnje obdobje nam je povedala takole: »Naše delo obsega naloge, stalne in občasne. Med letošnjimi spadajo: uresničevanje zakona o združenem delu, udeležba

POVELJE GLASI:

BRAČIČEVCI V ZBOR!

SREČANJE BO V FRAMU

Krajevne družbeno-politične organizacije in Osnovna šola Fram pri Mariboru pripravljajo skupaj z odborom Bračičeve brigade spominsko srečanje nekdanjih borcev Bračičeve brigade in političnih aktivistov širšega mariborskega področja. Srečanje bo v Framu v soboto, dne 23. septembra letos, to je prav na dan, ko je bila pred 35. leti brigada ustanovljena.

13. SNOUB Mirka Bračiča je bila ustanovljena v Loški dolini, v vasi Knežja njiva, v občini Cerknica. Sestavljena je bila večinoma iz domačinov Notranjcev, kasneje pa se ji je priključilo precej borcev iz Rabske brigade. Takoj po njenem formiranju se je vključila v boje na Notranjskem in drugod. Udarne divizije Mirko Bračič in po njem je brigada dobila ime.

V sestavi 14. Udarne divizije je brigada odšla iz Bele Krajine na pohod prek Hrvaške na Štajersko. Na tem pohodu je bojevala hude boje z domobranci, ustaši in z Nemci. Zaradi številnih žrtev v bojih, hudega mraza in naporov je izgubila veliko borcev.

Po končanem pohodu se je brigada pričela krepiti z novimi ljudmi, večinoma Štajerci in je do konca leta 1944 narasla na skoraj 1000 borcev in bork. Bila je dobro vojaško organizirana, za boje izurjena in izkušena. Oborožena je bila v glavnem z orožjem, ki si ga je priborila od sovražnika, delno pa dobila od zaveznikov, ki so ga z letal spuščali s padali. Za uspešne borbene akcije je prejela več pohval, meseca oktobra 1944 pa je bila proglašena za UDARNO. Uspešno, toda z velikimi žrtvami je sodelovala v borbah proti vsem

vrstam sovražnika, ki se je prizadeval uničiti narodno osvobodilno gibanje na Štajerskem. Njena bojna pot je vodila širom Štajerske, od Sotle, Save do Drave. Svoje boje je končala v zaključnih bojih enot 4. operativne cone in 3. Armade JLA na Koroškem, ko je pri Borovljah branila pobeg sovražnika iz Jugoslavije.

Brigada je bila odlikovana z Redom zaslug za narod I. stopnje in Redom bratstva in enotnosti.

Po osvoboditvi ves čas nadaljuje z razvijanjem tovariških odnosov med njenimi nekdanjimi borci. Zbira tudi podatke za knjigo o svoji bojni poti in borcih, ki so se borili v njeni sestavi. Knjiga bo predvidoma končana konec tega leta, piše pa jo Lado Klauta, udeleženec pohoda brigade na Štajersko. Knjigo bodo prejeli vsi njeni borci.

Zaradi negovanja in razvijanja borbenih tradicij ter tovarštva sta SO Cerknica in SO Slovenske Konjice brigadi dodelili domicle.

Krajevna skupnost Fram pri Mariboru goji z brigado pobratimske odnose v spomin, ko je brigada v tem kraju uničila sovražno postojanko. Dogodek je v Framu obeležen s spominsko ploščo. Se posebno tovariške odnose pa brigada goji z Osnovno šolo Fram, ki nosi tudi ime po Bračičevi brigadi.

Odbor brigade želi izpopolniti evidenco njenih še živih borcev in bork, ki jo rabi za dostavo vabila na predvideno spominsko srečanje in knjige o Bračičevi brigadi, za to jih prosi za podatke: ime in priimek, partizansko ime, letnico rojstva in točen sedanji naslov bivališča. Podatke pošljite na naslov: RO ZZB NOV — SR Slovenija, Odbor Bračičeve brigade, Vrtača 11, 61000 Ljubljana.

JANZE PETJE

RADEČE

14 POKALOV V CELJE

USPELO PRVENSTVO LOVCEV

V počastitev občinskega praznika občine Laško je bilo v odlični organizaciji Strelske družine Radeče republiško prvenstvo lovcev v streljanju. Tekmovanje je bilo na novem strelišču ob njihovi lovski koči. Nastopilo je osemindvajset ekip iz vse Slovenije, ki so se pomerile v kombiniranem streljanju na glinaste golobe in z malokalibersko puško ter samo z malokalibersko puško.

Največ uspeha so imeli lovci z območja celjske lovске zveze. Nastopili so z dvanajstimi tekmovalci in tremi ekipami ter osvojili kar štirinajst pokalov! Celjska ekipa je zmagala v kombinira-

nem streljanju ter streljanju na glinaste golobe, medtem ko je bila druga v streljanju z malokalibersko puško.

Veliko uspeha so imeli tudi med posamezniki, kjer je zmagal ANTON ZUPAN iz Rogaške Slatine, drugi pa je bil MIŠO HORJAK iz Laškega. Tekmovanje je popolnoma uspelo in še enkrat dokazalo, da znajo slovenski lovci dobro meriti. Po tekmovalstvu je bilo tovariško srečanje, ki je minilo v želji po še podobnih srečanjih. Letošnje republiško prvenstvo lovcev v streljanju je v Radečah popolnoma uspelo.

T. VRABL

CELJSKI AVTORJI

O TEORIJ VZGOJE

V SISTEMU SOCIALISTIČNEGA SAMOUPRAVLJANJA

Na slovenskem knjižnem trgu se je letos pojavilo že drugo delo (NT je že pisal o knjigi Franja Puncerja) izpod peresa celjskega avtorja. Emil Rojc je za zbirko Novi vidiki (izdajatelj je Zavod za šolstvo SRS) napisal knjigo Prispevki k teoriji vzgoje v sistemu socialističnega samoupravljanja. Avtor je na 130 straneh strnil osnovna stališča in poglede marksizma do vzgoje in izobraževanja, naš razredno opredeljen odnos do vloge socialistične vzgoje v izgrajevanju samoupravnih socialističnih odnosov, poleg tega pa je ob soočenju z marksističnimi spoznanji prikazal tudi razvoj in rezultate socialistične samoupravne družbene vzgoje pri nas v zadnjih desetletjih.

Objavo Prispevkov k teoriji vzgoje v sistemu socialističnega samoupravljanja bi lahko motrili skozi aktualno družbenopolitičnega trenutka, saj že nekaj let bolj ali manj uspešno postavljamo preobrazbo usmerjenega izobraževanja med prednostne in najpomembnejše družbenovzgojne naloge. Zavedamo se, da celotna vzgojno-izobraževalna sfera v vsebini, odnosih, v organizaciji in metodah dela prepočas sledi spremembam v združenem delu. Zato v samoupravni organiziranosti izvajalcev — to je delavcev v vzgoji in izobraževanju — in v vzpostavljanju raznovrstnih oblik njihovega neposrednega povezovanja z uporabniki nismo prišli daleč kot do svobodne menjave znotraj interesnih skupnosti. Emil Rojc upravičeno opozarja, »da morata tako teorija samoupravne vzgoje in izobraževanja kot vzgojno-izobraževalna praksa, kar najbolj neposredno črpati svoje notranje razvojne sile in doseženih povezavah med šolo in družbeno ter proizvodno prakso, in to na že uveljavljenih novih družbenih razmerjih...« Vendar vrednost Prispevkov presega aktualnost nalog in ciljev, ki ta čas zapostavljajo politične, strokovne in samoupravne dejavnike znotraj in zunaj šolstva.

Za marsikoga bo knjižica priročnik in usmerjevalec za samoupravno in politično delo v šoli. Tudi za razumevanje osrednjih, voziščnih vprašanj družbene politike na področju socialistične samoupravne vzgoje in izobraževanja. Obenem pa ne smemo spregledati, da gre za razmišljanja, v jugoslovanski pedagoški teoriji predredka, ki predstavljajo ustvarjalen prispevek k snovanju teorije vzgoje in izobraževanja v naši samoupravni družbi.

Emil Rojc je knjigo razvrstil v naslednja osrednja poglavja: Razredne osnove socialistične vzgoje v samoupravni družbi, Temeljni nosilci in subjekti oblikovanja politične kulture samoupravne socialistične osebnosti, Vloga in razvojne težnje teorije vzgoje in izobraževanja v luči uveljavljanja ustavne koncepcije združenega dela, Viri oblikovanja teorije vzgoje in izobraževanja v naši samoupravni družbi in Poizkus aktualizacije temeljnih smotrov socialistične vzgoje v samoupravni družbi.

Ko razčlenja prvine razrednih osnov socialistične

vzgoje in izobraževanja, avtor ne ostaja le pri znanih Marxovih in Engelsovih pogledih na družbo, družbenoekonomске odnose, na državo in vlogo delavskega razreda. Ustavlja se na primer pri vplivu družbenega okolja na vzgojo človeka, pri razmerju med osebnostjo posameznika in družbenimi okoliščinami. Po njegovem mnenju se nam razkrivajo mnogi zanimivi in še za današnji čas aktualni pogledi klasikov marksizma na razmerje med osebnostjo individua in družbenimi okoliščinami. Zakaj aktualnih za današnji čas? Če bomo podcenjevali ta opredeljujoči faktor vzgoje, meni avtor, potem zagotovo ni mogoče razumeti težej k sodobnim spremembam za njeno vračanje v krajevno samoupravno, politično in kulturno-gospodarsko okolje ter njenega povezovanja v združeno delo. Emil Rojc navaja teze in po-

Emil Rojc

glede o problematiki vzgoje in izobraževanja še iz del Lenina, Roše Luxemburg, Gramscija, Tita in Kardelja. Ob citiranju Kardeljevih pogledov o pomenu marksistične družboslovne misli, Emil Rojc ugotavlja, »da tudi pedagoška teorija kot znanost, ki bi izključevala zgodovinski proces in ostajala pri abstraktnih ideoloških predstavah, ne bi služila svojega imena«.

Poglavje o oblikovanju politične kulture človeka izčrpno opredeljuje vlogo družin, šole in družbenopolitičnih organizacij v življenju mladine. Avtor nedvoumno povezuje položaj mladih v družbi z njihovo aktivno družbenopolitično in samoupravno vlogo. Samo angažirana, aktivna prisotnost daje mlademu človeku v roke moč resnične samoupravne uveljavitve. Za nadaljnji razvoj pedagoške teorije na Slovenskem so dragocena avtorjeva razmišljanja o prehojenih poteh pedagoške teorije in o nekaterih novih vidikih, ki jih bo morala ta znanstvena veja v prihodnje bolj upoštevati. Avtor motri in presoja razvojne težnje teorije vzgoje in izobraževanja zlasti na osnovah uredničenja ustavne koncepcije združenega dela. Emil Rojc se loteva tudi odmevov in vplivov liberalizma in idejnega pluralizma na razvoj pedagoške teorije. Sklepa, da je idejni pluralizem vplival tudi na družbeno neangažiranost vzgojne prakse in njeno odmaknjenost od prvin znanstvenega socializma, ki je bil in ostaja temeljna usmerjevalna sila sa-

moupravnim socialističnim revolucionarnim spremembam v graditvi naše družbe.

V prispevkih avtor razgrajuje odnos med pedagogiko in politiko, družbeno angažiranost teorije vzgoje in izobraževanja pa vidi v njeni naslonitvi na združeno delo. Izhodišče ji mora postati nov družbenoekonomski položaj delavca v združenem delu.

Avtor navaja predvsem troje izhodišč za našo teorijo in prakso vzgoje: kvantitativno širjenje socialističnega procesa daje tudi teoriji socialistične vzgoje nove razsežnosti in širši življenjski prostor; poglobljajo se vsebinski in metodološki okviri teorije vzgoje; socialistični samoupravni proces, trdi avtor, se je v teoriji izrazil v njeni zahtevni in specifični nalogi: spremeniti šolo iz državne v družbeno institucijo. Podružbljanje vzgojnoizobraževalne politike se začneja v krajevni in samoupravni interesni skupnosti, v temeljni organizaciji združenega dela. Tam delavci in občani izražajo interese, potrebe in pobude, določajo osnove vzgojnoizobraževalne politike, se dogovarjajo za združevanje sredstev in presoja vsebino ter rezultate vzgojnega in izobraževalnega dela.

Zanimivo je piševo stališče o razmerju med spremembami v samoupravni vzgojnoizobraževalni praksi in teoriji vzgoje. Opredeljuje se za trditve, da mora biti tudi »pedagoška teorija v ožji in širši zasnovi predvsem manifestacija socialistične družbene prakse in še posebej sprememb v samoupravni vzgojnoizobraževalni praksi. Le v takšni vlogi je teorija vzgoje lahko dejavnik razvoja zavesti in sposobnosti za ustvarjalno socialistično akcijo vseh udeležencev vzgojnoizobraževalnega procesa«.

Knjiga Emila Rojca Prispevki k teoriji vzgoje v sistemu socialističnega samoupravljanja spodbuja in usmerja k razmišljanju, iskanju, preverjanju. Zasluži skrbno preučitev v pedagoških zbornicah, na mladinskih urah, v marksističnih krožkih, v urah samoupravljanja s temeljni marksizma in drugod. Izziva pedagoško znanost in teorijo. Daje zanimiv razvid dogajanj v vzgojnoizobraževalni politiki z nenehnimi primerjavami s spreminjanjem odnosov v združenem delu in v političnem sistemu ter nakazuje nujnost novih poti v usmerjenem izobraževanju.

Ne nazadnje pa je pomembno, da gre za delo avtorja, magistra Emila Rojca, ki je že dolga leta neločljivo povezan s pedagoškim, političnim in kulturnim življenjem na celjskem območju. Morda je zato škoda, ker pisec v Prispevkih ni bolj razširil poglavja oziroma tez o samoupravnem položaju učencev v procesu vzgoje in izobraževanja. Saj je bila prav ta tema v zadnjih letih živo prisotna v delovanju šolske mladine. A ker v sklepu knjige ugotavlja, kako se izjemno razširja delovno področje teorije vzgoje, želimo, da ga obširna in zahtevna problematika resnično kmalu ohrabri in spodbudi k novemu pisanju.

VZORI VLEČEJO

KULTURA IZ LJUDSTVA

GOSTUJOČE SKUPINE NAS OPOZARJAJO!

Smo sredi obdobja, ko naše svečanosti, predvsem občinske praznike bogatijo gostujoča društva iz bratskih republik. Naše občine so z večine pobratene z občinami v Srbiji in Hrvaški in hvalevredno je, da v programe so delovanja vse pogostejše prihajajo tudi gostovanja kulturnih skupin.

Tako so pred dnevi bili v Laškem občani pričevalci nastopu kulturnoumetniških društev iz Vrbovca na Hrvaškem in Trstenika v Srbiji. Z domačimi kulturnimi skupinami so pripravili zelo uspešno predstavo pod naslovom — mladost, bratstvo in enotnost.

Iz bližnjega Vrbovca je prišlo številnejše zastopstvo, in sicer poleg folklorne skupine tudi izredno kvaliteten mešani zbor. Kulturno umetniško društvo »Petar Zrnjiski« se je predstavilo z bogastvom moških in ženskih glasov. Na sporedu so imeli predvsem narodne pesmi, pa tudi umetne, in sicer so predstavili bogato pevsko izročilo vseh narodov Jugoslavije. Tako zbor, kot folklorni skupini iz Vrbovca in Trstenika, so pričarali bogato kulturno dediščino iz ljudskih virov, ki

je in mora biti podlaga kulturne ustvarjalnosti vsakega naroda.

Buren aplavz je bil plačilo in dokaz kvalitete nastopajočih. Ko so pevci zapeli našo narodno Prišla bo pomlad, se je poslušalcem naježila koža nad polnozvočnostjo te lepe slovenske ljudske pesmi, ki smo jo pri nas kar pozabili prepevati. Vse preveč preprosta se nam menda zdi. Bilo je tako, kot da so nam jo ponovno potegnili iz pozabe.

Mnenja, da narodne pesmi pač niso umetne in da z njimi ni moč meriti kvalitete nekega zbora, držli le delno. Ob želji po višjih umetniških dosežkih bi narodnih pesmi ne smeli potisniti ob stran. V glavnem naši zbori vključujejo v svoj repertoar umetne pesmi, ljudska pesem pa vse poredkeje boža uho in zavest poslušalca na koncertih.

Isto kot za pevce iz Vrbovca velja tudi za folklorne skupine. Laščani so nekoliko zamerili, da se srbska skupina ni predstavila v tipično srbski narodni noši in da je, da bi nam Slovincem bila bližje, izbrala ples iz večnacionalne Vojvodine. Pač majhna zmotava v skrbi zaradi našega oku-

sa. Ta svoj okus pa nehoti ponujamo skozi svojo nepopravljivo odmaknjenostjo od lastne dediščine ljudskih pisov.

Brez dvoma mladi v Srbiji in na Hrvaškem prav tako radi zaplečejo moderne plesne oblike glasbi. Toda zato še niso odtrgani od narodnega izročila. Nasprotno. Z vso vnemo in ljubeznijo gojijo kulturo svojih pradedov. Končno nam tudi zapadna Evropa ponuja boljše zgleda, zlasti Svica, Nizozemska in Francija. Pri njih ne obstoja mnenje, da je gojitev ljudske kulture znak relativne zmožnosti pa zato niso nič manj »evropski« in kozmopolitski.

Najbrž je tudi v vodenju kulturne politike, predvsem pa programske usmerjenosti delež krivde, da pri nas ljudsko blago vse bolj odhaja v anale muzejev in programe redkih kulturnih skupin ter v obravnave posameznih ljubiteljev ter poznavalcev. Kulturna društva bi pri nas morala izvirni ljudski pesmi in plesu posvetiti več pozornosti in v tej smeri bi morala potekati tudi politika kulturnih skupnosti.

JURE KRASOVEC

RADEČE

ROBOV DESETI BRAT

USPEH MLADIH IGRALCEV

Jesen bo minilo leto odkar so se zbrali radeški srednješolci in zopet zavrteli kolo življenja kulturno-ustanovili so Mladinsko gledališče. Z uprizoritvijo Robovega Desetega brata so se domačemu občinstvu predstavili četrtili.

Prvič so posegli po treh lahkih in kratkih veseligrab; drugič so se lotili precej resne proslave v počastitev Dneva republike in takšni so bili tudi tretjič — zopet resni, saj so v čast župančičeve stoletnice rojstva pripravili večer njegove domovinske pesmi. In prav zato se jim je menda porodila ideja, da bi se četrtili predstavili z neko veselo in prešerno zadevo, ki ustreza njihovemu temperamentu. Odločili so se za vsebinsko zelo poznano Robovo prenesitev. Gre torej za Jurčičevega Desetega brata, ki ga je Ivan Rob pred drugo svetovno vojno preli v verzih in aktualiziral tedanjim razmeram ustrezno. In lotili so se tega, ne ravno lahkega dela, z namenom na razmišljanje, kako bi ga še čim bolj približali današnjemu času. Preprosta scena je bila dokaz, da se niso zmotili, kajti leto so podredili tele-

vizi, kateri se vsak dan podrejamo čedalje več tudi mi vsi. Tako se je na odru pokazal velik televizijski ekran, za njim pa polno dogajanj, pred njim pa je stekla živa, včasih hudomušna, včasih pa precej sarkastična Robova beseda.

Predstava, pravzaprav prijetno razvedrilo, je trajalo

kar uro in pol. Strah mladih igralcev pred strogo kritiko gledalcev je bil popolnoma odveč. Spontan aplavz na koncu je bil velika nagrada za njihov trud, za njihovega mentorja Janeza Pešca in konec koncev tudi vzpodbuda za njihovo nadaljnje delo.

KARMEN STRNAD

PIVOVARNA LAŠKO

KNJIŽNICA

Tik pred zaključkom so dela formiranja knjižnice v delovni organizaciji, ki zadnje čase posveča veliko pozornost knjigi in izobraževanju zaposlenih. Za delo in ob delu je treba svoje znanje izpopolnjevati, zato pa so potrebne knjige in druga strokovna literatura, prav tako je treba skrbeti tudi za razširitev poznavanja druge literature. V ta namen namenja delovna organizacija nekaj sredstev in bogati zbirko knjig, ki je za delovno organizacijo, kot je Pivovarna Laško že dokaj ob-

vezna. Naročene so zbirke knjig tako pri Komunistu, Republiškem svetu zvezsindikatov, naročene pa so tudi nekatere druge publikacije. Za strokovni del knjižnice pa se izvršujejo naročila po posebnem postopku in seveda v skladu s potrebami. Da pa te knjige ne bodo samo v omarah na policah, bo v kratkem na voljo v knjižnici dovolj literature, in nenazadnje pa je tudi od zaposlenih odvisno koliko si bodo izposojali in iskali potrebno literaturo.

LIKOVNI SALON

SVETLOBA IN BARVE

RAZMIŠLJANJE OB RAZSTAVI AKADEMSKEGA SLIKARJA HENRIKA MARCHELA

Platno ni podloga sliki ampak dogodku. Pomembna je akcija — premikati se, se zaustavljati, vračati in razmišljati. Razumljivo je, da ima ta akcija svojo predpostavko v prostoru, kajti če si lahko zamislimo prostor brez akcije, ne moremo nikoli postaviti nasprotne hipoteze, da bi obstajala akcija brez prostora. Torej gre za prostor, ki ima svojo strukturo in teorijo in je pristno vezan na idejno zasnovo. Gre prvenstveno za ekstenzionalni in ne za psihološki prostor, ki bi vizuelno prikazal neko notranjo dimenzijo, ampak je tesno vezan na akcijo, delo umetnika in materialnega obstoja njegove slike. To se opazi tudi v naravi kot akrični pojem, ki neposredno izvira iz intuicije. Marchelov slikarski razvoj gre iz ploskovne v prostorsko dimenzijo, do katere pa pristopa vedno frontalno. Lahko rečemo, da teži za prostorom, kot človek, ki išče svežega zraka. Pojem prostora rešuje z vertikalnimi in horizontalnimi linijami ter tonjskimi ploskvami. Ravno barvna akcija odredi efektivno dimenzijo tega prostora. Slika postane proces gibanja barvnih mas, ki jih vtisne v prostor, včasih ga s pomočjo njih razbije, poskuša se iz njega izvleči in zopet poglobiti s pomočjo koordinat. Z gibanjem barvnih mas, včasih na sam rob slike, drugič zgoščene na spodnjem ali zgornjem robu slike, ali celo razpete po vsej površini, prebodene z močnimi svetlobnimi žarki, daje celotni ploskvi zračnost. Spektralne barve — modra, zelena, rdeča, oranžna, rumena, rumeno zelena in vijoličasta,

govorijo s čistim izvornim jezikom in nas spominjajo na vizijo narave, na tisti sveži dah komaj se prebujajoče vigredi, ki jo turobni oblaki potlačijo v neskončno željo razcveta. Gibanje teh čistih barvnih mas paradoksalno prikazuje prisotnost narave, so lažna priča o formiranju

idej o problemu reševanja narave in njene neokrnjenosti. Marchelu ni prvenstven estetski videz, važno je trenutno ustvarjalno dejanje, prostorski koncept in svobodna kompozicija barvnih mas, ki so vključene v njegove namene in cilje.

ALENKA SALEŠIN

Pevski zbor šoštanjskih upokoencev.

ŠOŠTANJ

UPOKOJENCI SO SE IZKAZALI

Na letni konferenci članov društva upokoencev v Šoštanju je znova presenetil društveni mešani pevski zbor. Pod vodstvom prof. Justine Trobina je zapel več pesmi, s katerimi so navdušili poslušalce, ki so napolnili dvorano domačega sindikalnega doma. Razveseljivo je še zlasti to, da izredno aktivno Društvo upokoencev poleg ostalega posveča veliko skrb tudi kulturnemu udejstvovanju svojih članov. Med številnimi pevci je tudi nekaj takih, ki kljub visoki starosti prihajajo po dvakrat na teden na pevske vaje. Še zlasti velja pohvaliti 80-letnega tapetniškega mojstra Ivana Kumra iz Raven pri Šoštanju, ki ima več kot uro daleč, a še nikoli ni zamudil vaje.

VIKTOR KOJC

SREČANJA

„ČE BI ZNAL GOVORITI, POTEM NE BI SLIKAL“

PRAVI SLIKAR LJUBITELJ BOŽIDAR ZAVRŠEK-DARE

Bil sem na njegovi poroki v daljni Čupriji, menda pred štirimi leti, ko je tja zadnjikrat (doslej samo) popeljal vlak »Bratstva in enotnosti« nekdanje izseljence, da se ponovno vidijo s prijatelji, ki so jim v najhujših dneh nudili nadomestilo za izgubljeni dom. In Dare, mlad fant, je potoval s svojimi, da je sredi čuprijske poročne dvorane izdahnul »da« svoji Goti. Tisti dnevi so bili takrat prav tako lepi, kot so lepe Daretove slike, ki jih je ob letošnjem občinskem prazniku občine Zalec izobesil v intimno lepem in toplem Savinovem salonu sredi dogodega po svoje izjemno pojočega svetovljanskega žalskega trga. Takrat verjetno fant, ki še ni nosil dolge, nekam zametno obarvane brade, ki mu okvirja svetel obraz z dvema iskrama, ni slutil, kaj vse bo naredil v teh sorazmerno kratkih štirih letih. Takrat je še nosil delovno knjižico Čin-karne, ki je s svojimi puhčimi, raznobarvnimi loki nad strehami in dimniki tudi verjetno pustila nekaj simbolične v njegovih zdaj na stena Savinovega salona, pa po domačih kotih in prijateljskih stanovanjih razstavljenih slikah. Sreča je samo ta, da so njegove barve lepše, ved-

rejšje, optimističnejše, kot je optimističen njegov pogled na življenje, ki ga živi v drobni hišici sredi zelenja, tam za žalskim pokopališčem.

In glej zlomka: priložnostni katalog, ki ga je zasnoval sam, ni v stilu slikovno cvetoh ali vsaj vedrejših barv in razpoloženja, ampak ČRN. Zakaj?

»Rad imam nasprotja. V mojih slikah so lepe barve... optimistične... in to, ta katalog je eno takšno nasprotje...« (govori počasi, premišljeno, kot bi sestavljal novo izpoved, saj pravi, »če bi znal govoriti, potem ne bi slikal!«)

Po katalogu smo zasledili, da se je Dare prvič samostojno predstavil leta 1975, to se pravi pred tremi leti v Mladinskem klubu v Celju. Je to začetek njegovega intenzivnega stika s slikarstvom? »Verjetno je... težko pa je reči zakaj... odločil sem se pač za to pot...«

Potem so sledile razstave v »galeriji v oknu« v Sevnici in OS Braslovcah (obe leta 1977) ter letos pred Savinovem salonom v domačem kraju že v NAMI Zalec, Jutranjki v Sevnici, Hrastniku in Brežicah. V tem času je sodeloval tudi na trinajstih skupinskih razstavah, med

drugimi tudi v Velenju, pa Trebnjem, Ex tempore v Piranu, Dunaju... Takšen zbir (osem samostojnih in trinajst skupinskih razstav ob obliki ustvarjenega drugega priložnostnega likovnega ter dekorativnega dela v treh letih), kaže na to, da gre za močja izjemne sočnosti in žilave ustvarjalnosti, globoke kot tolmun, kjer se kamen ne pride do tal...

Likovni kritik Aleksander Bassin je v katalog ob žalski razstavi med drugim zapisal:

»Pristop, ki ga imamo danes do slikarstva Božidarja Zavška-Dareta, je lahko kljub njegovi mladosti, saj deluje komaj dobrih pet let, kritičen. Kritičen predvsem iz enega razloga: ker gre za profesionalnega slikarja, ki je sicer izšel iz amaterske ljubiteljske osnove, pa se je povsem zavestno odločil, da izgrajuje svoj svet, ki ga sicer tudi živi, navidez umaknjen, skrit pred vsakdanjostjo, na skoraj romantičnem kraju, nekje za pokopališkim zidom, kar pa je le gola slučajnost.«

Tone Svetina v isti zabelečki: »Dare Zavšek je mlad, talentiran slikar, ki je že na začetku svoje umetniške poti pokazal samonikli umetniški izraz, tako v vsebini kot

v formi... V spominu so mi ostale njegove modre, zasajene oči. Čiste kot gorska reka s prikritimi vrtinci nad globino. Iz njih diha melanholija, doživljanje onostranskega, pomešanega z ostrino volje, ki hoče obvladati življenje. Kar sem slutil v njegovih očeh sem začutil v njegovih slikah. Nekakšna ljubezen, ki hoče premagovati smrt v puščavi, kjer ni ničesar razen ožgane praznine in sledi nehanja...«

Pa še domačin Adi Arzenšek: »Mislim, da Dare vedno ve, kaj hoče... ne izpostavlja se preveč zunanjim vplivom... on si je svojo pot s ciljem začrtal sam... ta pot gre lepo naprej... mislim, da moramo vsi takšnemu entuziastu, kot je Dare, pomagati pri njegovem delu, ki ima perspektivo... vemo, da bo tako naša dolina dobila dobrega slikarja...«

Ob zaključku zapisa ob najnovejši razstavi v likovnem salonu Rista Savina v Zalcu (odprta bo predvidoma do 15. julija) lahko zapišemo, da so organizatorji »saprilske« leto-ko kulturno savino hmeljske metropole čudovito razbili z najnovejšim likovnim svetom domačina Daret Zavška.

TONE VRABL

SLOVENIJALES LIK »Savinja« Celje
o. sol. o. Celje, Mariborska 116

objavlja
naslednja prosta dela in naloge:

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH ZADEV

1. kontiranje knjigovodskih dokumentov
2. obračunavanje osebnih dohodkov
3. urejanje obratovnega knjigovodstva — za določen čas za dobo 10 mesecev
4. likvidiranje računov
5. urejanje saldakov dobaviteljev
6. urejanje blagovnega knjigovodstva
7. strojno knjiženje dokumentacije (4 delavke)
8. opravljanje tajniških del za generalnega direktorja
9. varovanje in čuvanje objektov in prostorov

TOZD ZA ENERGETIKO IN VZDRŽEVANJE

10. upravljanje parnega kotla z ATK
11. opravljanje kleparskih del
12. pomoč pri upravljanju parnega kotla (3 delavci)

TOZD ŽAGA CELJE

13. zahtevnejša skladiščna in odprema dela (več delavcev)

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

Pod 1., 2. in 3.:

— ekonomska srednja šola
— 1 leto prakse na podobnih delih in nalogah

Pod 4., 5. in 6.:

— ekonomska srednja šola
— 6 mesecev prakse na podobnih delih in nalogah

Pod 7.:

— končana administrativna šola ali šola za prodajalce s strojepisnim tečajem

Pod 8.:

— upravno-administrativna srednja šola
— 1 leto prakse na podobnih delih in nalogah

Pod 9.:

— osnovna šola

Pod 10.:

— poklicna šola ključavničarske smeri ali opravljen izpit za kurjenje parnih kotlov z ATK
— 1 leto prakse na podobnih delih in nalogah

Pod 11.:

— poklicna šola kleparske smeri
— 1 leto prakse na podobnih delih in nalogah

Pod 12. in 13.:

— osnovna šola

Poseben pogoj za sprejem za vsa dela in naloge je poskusno delo, ki traja 90 dni, razen za dela in naloge pod št. 9., 12. in 13., kjer traja 60 dni.

Kandidati naj svoje pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev, ki so določeni s to objavo, pošljejo na naslov: SLOVENIJALES LIK »SAVINJA« Celje, Mariborska 116, Celje, v 10 dneh po objavi.

OBCINSKA SKUPŠČINA V CELJU

SKRB ZA NAŠE ZDRAVJE

TO JE OSEBNA NALOGA VSAKEGA POSAMEZNIKA

Na zadnji seji vseh treh zborov občinske skupščine Celje v preteklem tednu je izstopala problematika zdravstvenega varstva v celjski občini.

V preteklosti je bilo dosti kritike na račun neustrezne organizacije zdravstvene službe v Celju. Pri naporih za izboljšanje sistemov zdravstvenega varstva predstavljajo še veliko oviro pomanjkanje prostorov za izvajanje zdravstvenih storitev. Prostorska stiska je prisotna tako v bolnišnični kot tudi v osnovni zdravstveni dejavnosti.

Izvajalci zdravstvenega varstva v Celju ocenjujejo, da je poleg prostorske problematike, glavni problem pomanjkanje zdravstvenih delavcev, ki je prisoten zlasti v izvenbolnišnični dejavnosti. Zdravnikov primanjkuje v splošni medicini, kjer manjka kar sedem zdravnikov v kurativni in dvanajst zdravnikov v preventivni medicini dela. Iz tega izhaja velika obremenitev zaposlenih zdravstvenih delavcev. Na področju zobozdravstva manjkajo tri ekipe za delo v ambulantah splošnega zobozdravstva, medtem ko v zobnih ambulantah otroško šolskega varstva zasedenost odgovarja normativom.

Kljub nenehnemu iskanju za novimi rešitvami predstavlja čakalna doba še vedno osrednji problem, ki ga izražajo uporabniki in tudi izvajalci zdravstvenih storitev. Čeprav ugotavljamo pozitivna prizadevanja v odpravljanju čakalne dobe, s takim stanjem ne moremo biti zado-

voljni. Med vzroke lahko naštejemo: prostorsko stisko, po drugi strani pa je pritisk na specialistične ambulante vedno večji, velikokrat neupravičen.

Čakalna doba v izvenbolnišnični dejavnosti v ordinacijah splošne medicine, zobozdravstva in medicine dela je posledica pomanjkanja kadrov, kar posredno vpliva tudi na čakalno dobo v specialističnih ambulantah. V splošni medicini se problematika že rešuje po sprejetem konkretnem programu izvajanja zdravstvenega varstva, ki zahteva izboljšano organizacijo dela (dopoldanska in popoldanska ordinacija, ureditev racionalne dežurne službe, programska razporeditev za prvi in ponovni pregled v okviru ordinacijskega časa, racionalnejše koriščenje delovnega časa), izboljšanje kvalitete dela s poudarkom na temeljite preglede, zmanjšanje števila ponovnih pregledov, izboljšavi povezave s specialistično dejavnostjo, zmanjševanju nepotrebnega stalaža bolnih ter racionalnejše trošenje sredstev in zdravil.

V zobozdravstvu čakalnih dob za akutne primere obolenj ni. Za konservativno in protetiko pa je čakalna doba v odvisnosti od narave in obsega predvidenega dela. Čakalno dobo v zobozdravstvu bo mogoče odpraviti zlasti z boljšo organizacijo dela in s prehodom na disperznerski način zdravljenja ter z zagotovitvijo zadostnega števila zobozdravnikov.

Tudi bolniški stalež je v celjski občini visok. Le ma-

lo je podjetij, kjer pada, povsod drugod pa celo narašča. Do bolniškega staleža so se zelo kritično opredelili tudi delegati, ki so menili, da bi bila potrebna kontrola bolniškega staleža. Menili so tudi, da so pri čakalnih dobah tozdi premalo kritični in premalo aktivni. Sproženo je bilo tudi vprašanje stalnega zdravnika v Dobrni, kjer ga že dalj časa ni. Delegatom so pojasnili, da nimajo zanj stanovanja, zato naj bi pomagala tudi krajevna skupnost.

V nadaljevanju seje so delegati vseh treh zborov občinske skupščine v Celju ocenili še razvoj trgovine v letu 1976 in 1977 ter stanje preskrbe občanov v celjski občini.

Pri oceni razvoja trgovine v prvih dveh letih srednjoročnega obdobja 1976 do 1980, moramo poleg ugotov-

vitve stanja, ovrednotiti tudi uresničevanje ciljev in prednostnih nalog s področja trgovine, ki so začrtane v družbenem planu občine. Zagotovitev kvalitetne preskrbe občanov z osnovnimi življenjskimi proizvodi je ena izmed osnovnih nalog trgovine. Razvoj in primerna organiziranost te dejavnosti pa je pogoj za kvaliteto življenjskega standarda prebivalstva.

Delegati so ugodno ocenili razvoj trgovine v celjski občini, poudarili pa so, da moramo vztrajati pri gradnji veleblagovnice in izgradnji maloprodajnih kapacitet. Spraševali so se kdaj bo zgrajena samopostrežba v Dobrni in končno kako bo do jeseni preskrbljeno prebivalstvo v Novi vasi (okoli 3.000 prebivalcev), ko bodo stanovanjski bloki naredi, samopostrežnica pa ne kaže, da bo zgrajena do takrat. Z. S.

ZDRAVSTVENO VARSTVO

DOGOVOR ZA GRADNJO

POSTAJE V ŠTORAH GRADITI ŽE V JESENI!

Ko so delegati na zadnji seji skupščine občinske zdravstvene skupnosti Celje, ki je bila v preteklem tednu, razpravljali o uresničevanju samoupravnega sporazuma o temeljnih plana občinske zdravstvene skupnosti v lanskem in letošnjem letu so

ocenili nekatere pozitivne premike.

Občinska zdravstvena skupnost Celje ter njeni samoupravni organi so v lanskem letu opravili zelo obsežno, zahtevno in družbeno pomembno delo s sprejemom samoupravnega sporazuma o temeljnih plana skupnosti za obdobje 1976 do 1980 in na tem sporazumu temelječih drugih sporazumov, ukrepov in dogovorov. Te pa lahko označimo kot nov sistem odnosov med uporabniki in izvajalci zdravstvenega varstva. To je proces, ki se bo vršil v vsem srednjoročnem razdobju. Ob usklajevanju pravic z dohodkovnimi možnostmi delovnih ljudi je v lanskem letu nastajal nov sistem zdravstvenega varstva,

zato lahko označimo leto 1977 kot prelomno leto in zelo pomembno.

Pri izvajanju srednjoročnega programa bo potrebno zastaviti vse napore, v izvajanje dejavnosti znotraj tozdov, zlasti na področju tistih dejavnosti, katere imajo prioriteto in spadajo v enotni program.

Potrebno pa bo sporazum dopolniti glede izgradnje zdravstvene postaje v Storah, in sicer tako, da se bo vrednost naložb zvišala od 20.800.000 dinarjev na 40.000.000 dinarjev. Viri za pokrivanje razlike so dogovorjeni med Zelezarno Stora, občinsko zdravstveno skupnostjo Celje in sredstvi samoprispevka.

Delegati so bili odločnega mnenja, da se mora kljub enkratni podražitvi z gradnjo zdravstvene postaje v Storah prideti jeseni. To je prednostni objekt, ki je bil izglasovan na referendumu in se zato trošijo zanj referendumska sredstva. Delegati so se tudi vprašali, zakaj takšna podražitev. Dobili so odgovor, da zaradi plazovitega terena in ponovne učvrstitve temeljev. Povečal se je tudi komunalni prispevek, zgraditi pa bo potrebno tudi zaklonska. To vse skupaj podražuje gradnjo zdravstvene postaje v Storah, za katero so delegati skupščine občinske skupnosti v Celju menili, da je čas, da pride po osmih letih čakanja na vrsto.

ZDENKA STOPAR

ŽALEC — DRUŽBENA SAMOZAŠČITA

NASTAJA KUP TEŽAV

PROBLEM: KDO V TOZD IN KDO V KS

Do konca lanskega leta so v žalski občini v osemnajstih krajevnih skupnostih sprejeli varnostne načrte, v štirih pa že tudi načrte samozaščitnih varnostnih ukrepov. Načrta delovanja enot narodne zaščite nimajo sprejete še v nobeni krajevni skupnosti.

Seveda je na področju delovanja družbene samozaščite tudi v žalski občini prisotna vrsta težav. Ni bilo na primer dovolj primerne kadra za sestavo odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Problemi so tudi v tem, ker še niso razčistili, kdo bo pripadnik narodne zaščite v temeljnih organizacijah združenega dela ali v

krajevni skupnosti. Ni še izdelanih seznamov pripadnikov narodne zaščite, marsikje pa še ni jasno, kaj naj bi vsebovala dobra varnostna ocena in načrt samozaščitnih ukrepov. V večini krajevnih skupnosti pripravljajo spremembe za statute, vendar odlagajo s sprejetjem dopolnitev statuta.

V OZD in TOZD so sprejete varnostne ocene, to pa ne velja za MIK Prebold, tekstilno tovarno Prebold, Avtoprevoz Šempeter, Minerovo, Juteks in osnovne šole Braslovče, Petrovče in Ljuboje. Na nivoju organizacije združenega dela so varnostne ocene sprejete v KIL Ljuboje, SIP Šempeter in tovar-

ni nogavic Polzela, jih pa bo treba sprejeti tudi po temeljnih organizacijah združenega dela. Varnostne načrte imajo po večini izdelane in sprejete vse TOZD in OZD, načrti delovanja narodne zaščite pa so v večini primerov šele v fazi priprave.

Problemi v organizacijah združenega dela in temeljnih organizacijah pri uresničevanju družbene samozaščite so v glavnem enaki kot v krajevnih skupnostih. K temu pa je treba dodati še probleme v zvezi z usklajevanjem in sprejemanjem samoupravnih splošnih aktov. Narodna zaščita v večini primerov še ni zaživela in težišče dela je na varnostnih službah.

ŠEMPETER

100 LET GASILSTVA

PRAZNOVANJE V SOBOTO IN NEDELJO

Gasilstvo sodi med najstarejše oblike družbene dejavnosti. Nastajanje društev nekoč tako imenovanih požarnih obramb je pogojevala potreba po organiziranem varstvu pred požari in drugimi elementarnimi nesrečami.

Šempetrsko gasilsko društvo je drugo najstarejše v žalski občini in v soboto in nedeljo praznuje svojo 100-letnico. Ustanovitelj društva je bil Jožef Lenko. Takrat vloga društev ni bila samo požarnovarstvena, temveč tudi politična. Vse bolj je pretila nevarnost germanizacije in gasilska društva so bila med prvimi, ki so se postavljala temu po robu. Tako naloge je imelo tudi šempetrsko društvo, ki ga je takrat vodil njegov ustanovitelj. Pod vodstvom Jožefa Lenka so leta 1880 na prostoru, kjer je danes Turistični biro postavili leseno šupo, v kateri so hranili ročno brizgalno in drugo gasilsko orodje, kot so vedrice, lestve, kavlji in drugo. Ze leta 1895

so nabavili modernejšo ročno brizgalno, ki je imela vgrajeno že tudi sesalno cev. V času pred vojno je vodstvo prehajalo iz rok v roke. Do leta 1904 so veljala v društvu nemška povelja, od leta dalje, ko je vodstvo prevzel Vinčenč Ušen, se je v društvu poveljevalo slovensko. Do druge svetovne vojne društvo ni doseglo vidnega razvoja, med vojno pa je dejavnost skoraj povsem zamrla. Po osvoboditvi je vodstvo društva prevzel Alojz Terglav in tudi v povojnem obdobju se je vodstvo pogosto menjalo. Posebno aktivno so začeli delati po letu 1963, ko si je odbor zastavil zelo težke naloge. Odločili so se, da bodo zgradili nov dom in modernizirali opremo. Prva pridobitev v tem obdobju je bil nov gasilski dom, ki ga je društvo uspelo zgraditi z veliko samoodpovedi in delavnosti.

Po tem so kupili gasilni avto in nekaj opreme. Pomembna pridobitev je bila črpalka »Rosenbauera«, ter

še avtomobil TAM 2001.

Praznovanje 100-letnice društva bo v soboto in nedeljo v Šempetru. Za to priložnost so pripravili obširen program. Tako bo v soboto tekmovalje gasilskih enot. Tekmovalja se bodo udeležile enote iz žalske občine, pobratene občine Kruševac in Bačke Palanke ter zamejskih Korošcev. V popoldanskem času bo svečana akademija in zvečer ognjemet. Nedeljski sponed bo oznanila budnica po dolini, nato bo slavnostna seja, otvoritev prenovljenega gasilskega doma in parada gasilskih enot, enot civilne zaščite ter drugih.

Osrednja slovesnost bo ob 11.30, ko bo množično zborovanje, na katerem bo imel slavnostni govor predsednik Skupščine občine Zalec *Vlado Gorisek*.

Pokroviteljstvo ob 100-letnici gasilstva v Šempetru so prevzeli Skupščina občine Zalec, AERO TOZD Kemija Šempeter in SIP Šempeter.

Tone TAVCAR

Gasilski dom v Šempetru med adaptacijo.

NA OSTROŽNEM IN LAVI

TEDEN MLADINE

ZAJEL JE VRSTO PRIREDITEV

V preteklem tednu je bilo v celjskih krajevnih skupnostih Ostrožno in Lavi vrsto prireditev, ki so jih združili pod skupnim geslom »Teden mladine«. Pripravila jih je koordinacijska konferenca ZSMS, ki združuje osnovni organizaciji na Ostrožnem in Lavi z namenom, da bi prikazala dosežke, zanimanja in kulturno ustvarjalnost mladih v obeh krajevnih skupnostih. Sicer pa nam je več

o sami prireditvi povedal Franjo Dimec, predsednik koordinacijske konference ZSMS na Ostrožnem in Lavi.

NT: Zakaj ste pravzaprav organizirali »Teden mladine«?

F. Dimec: »Najprej moram povedati, da smo teden mladine organizirali letos prvič in da smo obenem sklenili, da bomo podobno prireditev organizirali tudi prihodnje leto. Želimo namreč, da bi vsaj enkrat letno prikazali ustvarjalnost mladih v krajevnih skupnostih Ostrožno in Lavi, da bi skozi prireditve nakazali, kako se mladina udejstvuje na kulturnem, za-

bavnem, športnem in nena- zadnje na družbenopolitičnem področju. Letos se nismo imeli izkušeni pri organiziranju tovrstne prireditve, zato je bilo tudi nekaj napak. V prihodnjih letih bo z organizacijo prav gotovo boljše.

NT: Koliko mladih pa vam je uspelo pritegniti k delu?

F. Dimec: »Poleg tistih, ki stalno delamo v mladinskih organizacijah, nam je prav skozi Teden mladine uspelo pritegniti kar lepo število mladincev. Posamezne prireditve so bile privlačne, tako da so jih mladi z zanimanjem spremljali. Obenem pa so prireditve obiskali tudi ostali krajanji ter se tako seznanili z našim delom.«

NT: In katere prireditve vse ste vključili v Teden mladine?

F. Dimec: »S prireditvami smo pričeli v nedeljo, 2. julija in sicer s športnim turnirjem v malem nogometu in v košarki. V ponedeljek smo imeli predavanje o jamarstvu, zvečer pa smo v počastitev praznika dneva borca pripravili kras. V sredo smo imeli predavanje o alpinizmu, odprli smo razstavo vojaške opreme, v petek pa smo imeli svečano sejo obeh predsedstev osnovnih organizacij ZSMS na Ostrožnem in Lopati. Teden mladine smo zaključili s prireditvijo v soboto, ko so mladinci pripravili zanimiv kulturni program, zvečer pa je bilo srečanje krajanov. Sedaj, ko je Teden mladine zaključen, bomo izdali bilten s pregledom prireditev, ocenili pa bomo tudi uspešnost celotnega Tedna mladine.«

DS

SLOVENSKE KONJICE

REZERVNI STAREŠINE NA OBISKU

Ob 8. srečanju rezervnih vojaških starešin Jugoslavije »Bratstvo in enotnost 78« je občino Slovenske Konjice obiskala 42-članska delegacija iz SR Srbije. Občinska konferenca ZRVS Slovenske Konjice je bila gostitelj delegacije, ki jo je vodil rezervni podpolkovnik Miloslav Blagojević, ki je sicer predsednik medobčinske konference RVS v Kragujevcu. V delegaciji je bil tudi upokojeni polkovnik, nosilec spomenice 1941 Milivoj Katić, bорец iz Sutjeske

v 1. proletarski brigadi. Nekaj časa je bil tudi kurir pri maršalu Titu, sedaj pa je predsednik konference RVS v Beogradu.

V delegaciji sta bili tudi dve tovarišici in sicer prvobornica, nosilka spomenice 1941 Danica Milovanović rezervni kapetan iz Arandželovca in Nadežda Milatović, vojna uslužbenka in član mestne konference RVS Beograd.

V Slovenskih Konjicah so jim pripravili zelo priročen sprejem. Popeljali so jih naj-

prej v Dom teritorialnih enot, kjer jim je predsednik skupščine Franc Ban predstavil občino Slovenske Konjice, predsednik konference ZRVS. Franc Omerza pa jih je seznanil z delovanjem konjiške organizacije. Gostje so si z zanimanjem ogledali Dom teritorialnih enot, ki je bil kot prvi zgrajen v te namene. Posebno so bili presenečeni nad urejenimi kabinetni in drugimi prostori za vzgojo.

Obiskali so grobove stotih talcev na Stranica, se sezna-

nili z gnusnim zločinom okupatorja in položili vence. Ogledali so si »Unior« v Zrečah in se na pikniku na Gorenju nad Zrečami seznanili s posebnostmi vstaje in NOB na Pohorju in Štajerskem. Naslednjega dne so se udeležili osrednje slovenske prazne dneva borca v Dobropolju.

Srečanje je vzkalo nove vezi bratstva in enotnosti med rezervnimi vojaškimi starešinami iz Srbije in Slovenskih Konjic.

VINSKA GORA

KRAJEVNI PRAZNIK

OSREDNJA SLOVESNOST BO 15. 7.

Občani Vinske gore praznujejo 2. julija svoj krajevni praznik, po dogovoru, ki so ga sklenili pred štirimi leti ob spominskem pohodu na Paški Kozjak. Pohoda se je takrat udeležilo več kot 300 ljudi iz te krajevne skupnosti.

Poleg krajevnega praznika bodo praznovali tudi 50-letnico gasilstva. Osrednja slovesnost bo v soboto dopoldne ob 10. uri na Vinski gori, kjer bo najprej slavnostna seja krajevne skupnosti in drugih družbenopolitičnih organizacij, podelili bodo 14 priznanj zaslužnim občanom, nato bo sledil kulturni program, ki ga bodo pripravili učenci OŠ Vinska gora in mladinci. Popoldne pa bodo slovesno praznovali zlasti ljubitelji gasilstva. Najprej se bodo predstavili v slovesni povorici, sledila bo velika vaja gasilskih desetini, nato pa slovesnost z govorom, podelitvijo priznanj in kulturnim programom. Za svojo dejavnost bodo prejeli tudi občinsko priznanje.

V Vinski gori letošnjega krajevnega praznika ne bodo obeležili z otvoritvijo kakšnega novega objekta. To pa ne po-

Ivan Košan, predsednik sveta krajevne skupnosti Velika Pirešica.

meni, da letos niso napravili ničesar. Prav nasprotno. Uredili so novo pokopališče, gasilci pa so dokončali prizidek h gasilskemu domu. V programu pa imajo še asfaltiranje ceste odseka Pirešica — Petruh in napeljavo vodovoda na Lopatnik, oboje pa bodo končali še letos.

T. TAVČAR

Gospod učitelj, vi niste v redu tovariš!

*Znanec mi je povedal:
— Zgodilo se je zdaj, v času letnega odmora, ko ljudje odhajajo na dopuste. Ob šesti uri zjutraj. In se deževalo je.
Na vrata mojega stanovanja: bum, bum, bum!
Kdo trka? Pa saj to ni nikakršno trkanje, to je čisto navadno butanje. Jaz trkam. Jaz butam. Stara mati vaše učenke.
Odprem.
Vi? Vaš obraz kaže jezo, hudo nejevoljo. Kaj se je zgodilo?
To bi morali vedeti vi, gospod tovariš!
Jaz?!
Našemu otročku ste napisali v izkaz — dobro! S sosedovim sta se večkrat skupaj učila in naš otroček je znal, on, sosedov pa ne. On je prav dober, naš otroček pa dober. Sramota!
Poslušajte. Vaša vnučinja ni otroček, kvečjemu otrok, ki se počasi spreminja v dekle.
To je vaš lari fari. Zame je otroček in konec. Res je, v prvem je zaostala. Pa to ni bilo otroče krivo, kriva je bila učiteljica. Otročka ni in ni mogla videti. O, saj sem jo stokrat preklela. Zda, v petem, pa bi lahko bila prav dobra. Sosedov je, naš otroček pa ni!
Tovarišica, je pač manj znala. Vaši vnučinki se ni zgodila krivica.
Jaz tovarišica? Gospod tovariš, za vas nisem nobena tovarišica. Otroček pa se mi smili. Zda, bosta prišla starša iz Nemčije. In oče je tako hud. To bo tepel in kar naprej tepel. Ubogi otročiček!
Kak čas molčiva, nato iz torbice pogtegne izkaz in skoraj prosi: Dajte, popravite, napišite tudi našemu otročičku — prav dobro.
Tovarišica, tega ne morem, ne smem, šola ni trgovina.
Ne morete, ne smete? Sosedovemu pa ste lahko? Cujte, gospod učitelj, vi niste v redu tovariš! Otročiču ste ukradli počitnice, staršema dopust. Potem pa še fehtate za šolo. Pogledajte, takole figo!
Tako se je v deževnem jutru končal pogovor, moj znanec, »gospod učitelj«, je moral v »nedrjex« skriti besede: NISI V REDU TOVARIS!
DRAGO KUMER*

ŠMARTNO

KAJ JE NOVEGA

Ze prejšnji teden so položili asfaltno prevleko na tisti del ceste, ki pelje iz Šmartnega preko Velikega vrha na Podkraj in Velenje. Žal, še na odseku Lokovice, zaradi neke osebe, ki hoče vsem nagajati, na okoli 600 metrih cestišča ni asfalta. Mnenja pa smo, da pomeni skupnost več, kot posameznik. Zato smo prepričani, da bo občina storila svoje in da bo ta vozal primerno presekal.

Pred dnevi so pričeli z deli na trasi nove ceste, ki so jo začeli graditi od Šoštanja preko Lokovice do Gorenja. Ta se bo izognila mnogim in nevarnim ovinkom na sedanjih cestih.

Poštni urad se je preselil v res lepe in nove prostore v bloku. Le škoda, da ni nihče pomislil, da bi se pri gradnji bloka mislili tudi na ureditev avtobusne postaje, kajti od sedanje »Pošte« bo za bolnike le predaleč v ambulanto. Sploh pa postaja parkiranje avtomobilov velik problem, posebno še, če pomislimo na močan in gost avtomobilski promet pred centralnim spomenikom, domom Partizana in blokom. Nekaj bo treba ukreniti za varnost ljudi na cestah!

Se v tem mesecu bodo lovci odprli novo kočo, ki so jo preuredili iz stare šole. Sicer pa ne vemo, če ne bo prebivalcev Skornega še enkrat bolela glava, kajti zapiranje obrobni sol še vzbuja skrb in odpira razne probleme v drugih krajih.

ZORKO KOTNIK

V SOBOTO VSI V LAŠKO

MOZIRJE

TABOR MALIH RIBIČEV

»NA POTI TOVARIŠTVA IN ČISTE NARAVE«

Letos poteka devetnajst let organiziranega sladkovodnega ribištva na Slovenskem in 25 let Ribiške zveze Slovenije. V počastitev obeh jubilejev se je v ponedeljek pričel v Mozirju slovenski tabor ribičev — pionirjev pod geslom »Na poti tovarštva in čiste narave.«

Pobuda zasluži vso pozornost, tembolj, ker tabor povezuje najmlajše iz vseh koncev in krajev naše republike. Temu primerno je sestavljen tudi delovni program tabora, ki bo trajal do vključno nedelje, 16. t.m.

Mladi so se že oziroma se še bodo v tem času srečali ne samo z nekaterimi šport-

nimi in ribiški aktivnostmi, tekmovanji in podobno, marveč si bodo ogledali še Logarsko dolino, Mozirje in Celje ter imeli več zanimivih razgovorov o tem, kaj

STRANICE: CESTA NA MALO GORO

Prajšnja sobota so krajanji iz Stranic s cesto povezali s svetom še zadnje tri domačije na Mali gori. Zadnje udarniške akcije se je udeležilo 48 ljudi, ki so ob sodelovanju TOZD Gradnje Cozinega gospodarstva in tudi s svojimi vozili, predvsem pa s svojimi rokami in solidarnostjo, omogočili svojim sedemnajstim sokrajanom z odročnih domačin na višini do 1000 metrov boljše cestno povezavo.

storiti ob nenadnem pogibnu rib, kaj pomeni varstvo človekovega okolja itd. Zanimiv bo tudi razgovor na temo »Moja najljubša riba, najbolj uspešen ribolov, prva nagrada na tekmovanju...«

V delovnem načrtu tabora je še predavanje več filmov z ribiško tematiko pa tudi na temo splošnega ljudskega odpora. Aktualno bo tudi srečanje s prvoborcem — domačinom itd.

Skratka, lep prispevek k pomembnemu ribiškem jubileju, lep predvsem zato, ker ga dajejo najmlajši ribiči.

M. BOŽIČ

P ISMA

DA BI ME CRVI...

Mojega ljubega, ljudje, je doletela čast, da so mu ponudili predsedniško mesto v svetu za varstvo okolja. Lahko se pohvalim, da je moj ljubi tako »fejsta« pojava, da malo takih. Ima rdeče kodraste lase in je suhe, visoke postave. Če imam najvišje pete, mu segam celo do kolenca. Njegove oči pa... ej, ljubi moji, malo kdo tako ljubko škili kot on. Razumljivo je torej, da sem ljubosumna na svojega rdečelasca.

Prejšnjo sredo sem prišla v njegovo pisarno. Pa nikjer nikogar. Le eno samo pismo je ležalo na mizi. Naslov je bil napisan z nežno pisavo. Mislija sem si, da ga je gotovo napisala ženska roka. Pošta je sicer nedotakljiva, vendar... moj ljubi je tudi nedotakljiv za druge ženske po zakonu, ki sem ga sprejela že prvi dan svoje zaljubljenosti. In tako sem mislija, da je pošta pač izjemno dotakljiva — za družbeno varnost. Mislija se namreč poročiti. Zakon pa je osnovna celica družbe. Če obvarujemo obstoj bodočega zakona, ima to tudi družbeno korist.

Tako sem vzela v roke tisto pismo in ga odprla. O, ljudje, kaj takega pa še ne. Kmaku bi me zadela kap. Pa ne zaradi ljubosumnja, marveč zaradi presenečenja. Tako je nekako je pisalo v njem:

Spoštovani predsednik sveta za varstvo okolja, Barabič! Upam, da ste sprejeli moje pismo. Verjemite, žal mi je, da vas motim. Vem, da imam malo možnosti, da bi ugodili moji prošnji, kajti na sestankih sem vam vedno povedal svoje mnenje. Nisem vam hotel prepustiti svoje druge žene in na sploh sem se vedel tako zelo moralno, da je bilo že kar preveč pregrešno. Vendar, kar je bilo je bilo. Nič se ne da več popraviti. Vendar pa vam bom kljub vsemu napisal svojo prošnjo. Spomnite se, da vas nisem prijavil zaradi posilstva moje prve žene in ugodite moji prošnji!

Blizu mojega bivališča je smetišče, kamor nosijo stalnovalci razne odpadke in celo težke kovine, ki kot veste, na primer svinec in živo srebro zelo onesnažujejo okolje in uničujejo vse živo. Zaradi raznih kemičnih poskusov je vreme čisto pono-relo in pogostokrat dežuje v velikih nalivih. Deževnica odnaša s smetišča strupene snovi, potem pa pronicva v moje bivališče. Pomagajte, ljubi dobrotnik! Strupeni svinec je včeraj ugonobil še zadnjega črva v mojem telesu, tako, da lahko vsaj zgijem v miru. Ker pa to očitno ni mogoče, vas prosim, da me izkopljete in sežgete v najbližjem krematoriju. Hvala! Se vam vdano klanjam v upanju, da me boste rešili trpljenja le na pol oglodani pokojni član sveta za varstvo okolja — Pobuč.

Ko sem si opomogla od presenečenja, sem malce razmislila in sem se spomnila tega tovariša Pobuča. Bil je res poštenjak, da malo takih, saj je svojo prvo ženo varal le petdesetkrat in drugo le še petinštiridesetkrat. Na drugi svet pa je odromal, ko je izgubil spopad z mojim ljubim. Borila sta se seveda zame. Oh, ta ubogi Pobuč. Res je zaslužil boljšo usodo pod rušo. No, kakorkoli, skušala bom vplivati na svet za varstvo okolja,

da bodo odstranili tisto smetišče. Pošten človek ima vendar pravico, da ga razžrejo črvi, sploh, če se je vse življenje boril proti onesnaženosti okolja in s tem tudi za njihov obstoj.

MAGDA TRATNIK

ZDAJ JE V REDU

Pisal nam je Ivan Caviž iz Loke pri Zusmu. Ne prvič. Njegov problem v zvezi s salonitnimi ploščami in ceno zanje, ki jih je kupil v trgovini KK Sentjur Vinski vrh — Loka pri Zusmu, smo na tem mestu že obravnavali. Zdaj nam je med drugim napisal:

»Po zaslugi Novega tednika in po sporazumu s poslovodjem poslovalnice Rudijem Drametom, sem prvega julija letos dobil še 2.000 kg cementa ter preostalih šest komadov salonitnih plošč, ki so mi jih zaradi podražitve odtegnili 1. februarja 1975. leta. Po vsem tem je zdaj problem rešen in je vse v redu. Hvala!»

IVAN CAVIŽ, Loka pri Zusmu

UREDNIŠTVO: Veseli smo, da je problem rešen. Se bolj pa, ker smo k tej rešitvi, kot prvi Ivan Caviž, prispevali svoj delež tudi mi.

SE IMAMO MUCITELJE ZIVALI

Dne 20. julija letos je lastnica Jurjova iz Trnovelj pri Celju dala kositi svoj travnik ob hišah od 217 do 222 v Trnovljah z motorno kosilnico. Ob ograji hišne številke 219, last Penteka, so bile štiri domače kokoši. Lastnica travnika je kokoši videla. Koscu motorne kosilnice je še rekla, glej, kako kure skačejo in se smejala. Kosec je kosilnico še bolj pognal in trem kuram porezal noge. Lastnica travnika je kure pobrala in jih pometala v sosedove vrtove. Sosed, ki so to videli oziroma čuli dre-tje kur, so prišli, da bi videli, kaj se dogaja. Ko so videli, kaj se je zgodilo, so te uboge živali takoj rešili muk in jih zaklali, da se niso mučile še naprej.

Če so kure naredile lastnici kakršnokoli škodo, naj bi prišla do lastnika kur in zahtevala odškodnino. Seve-

da bi jo povrnili, sicer pa so se druge poti za rešitev morebitnih sporov.

Ne morem si sam pa tudi sosedje predstavljati, da imamo še danes tako brutalne ljudi, ki znašajo svojo brutalnost oziroma sadizem nad ubogimi živalmi, ki nimajo pameti.

Ko sem kosca vprašal, zakaj je to naredil, se je zasmeljal in rekel: »Povej, koliko stanejo, pa vam plačam.« Lastnica, ki je bila zraven, pa je rekla, da naj rajši kosca pustimo pri miru.

IGNAC PENTEK, Trnovlje 219

SE BO NT PODRAZIL?

Oglašam se kot vaša stalna naročnica. S Tednikom sem zadovoljna. Ker so se nekateri časopisi podražili, me zanima, če se bo tudi Novi tednik. Brašci bi bili seveda vesel, če bi še ostal pri isti ceni.

Vsem, ki se te dni odpravljate na dopust, želim veliko prijetnih dni in obilo sonca.

HILDA LOKOVSEK, Pot na Lipco, Sentjur

UREDNIŠTVO: Hvala za pismo in za priznanje, da ste z Novim tednikom zadovoljni. Kar tiče podražitve, pa moramo vam in seveda vsem drugim povedati in zapisati, da trenutno ne mislimo na kaj takega. Četudi so se v zadnjem obdobju nekateri časopisi podražili, bo Novi tednik, vsaj zaenkrat, zadržal svojo staro ceno. Zapisali smo zaenkrat. Kajti ob tem je treba reči, da je cena Novega tednika odvisna od mnogih zunanjih činiteljev in v zelo majhnem odstotku od našega kolektiva. Če se bodo namreč v prihodnjem času podražili tiskarski stroški, papir in morda še kaj, potem bomo seveda tudi mi prisiljeni popraviti prodajno ceno Novega tednika. Toda, to samo v primeru, če bo prišlo do drugih podražitev, ki lahko bistveno vplivajo na ceno našega izdelka. Sicer pa, kot rečeno, trenutno to ni problem, ki bi bil aktualen. Zato tudi v naprej po stari ceni, čeprav seveda ne vemo, kako dolgo. Obljubimo lahko le to, da bomo pri do-sedanji ceni ostali čim dlje bo mogoče.

SMRTNA KOSA

PREVIHARIL POL SVETA

Tako je še do nedavnega govoril in potrjeval AJDİC FRANČELJ iz Spodnje Loznice pri Zaicu.

Njegov rodni kraj so pravzaprav bile Sešče. Doma srednja kmetija, oče neumoren vaški kovač, Francelj pa se je vsemu navkljub odločil, da gre po svetu. In je šel.

Najprej je ožjo in širšo domovno prekritzaril po dolgem in počez, zatem so jo s kolegi mahnil v svet.

— Bil sem v Avstriji, Nemčiji, Holandski, Belgiji, Franciji in še v Spanijo smo zašli. Povsod sem bil knap in spet knap. Več tisoč metrov globoko smo ruvali črno zlato; nazadnje sem bil v Franciji, od tam sem se po svobodi z družno vrnil v domovino. Kam? V rudarsko Zabukovico!

Precej let je delal v rudniku Zabukovica, potem ga je vražja silikozna vrgla v pokoj; pokojnina pa je bila preskromna za preživljanje družine. Hodil je h kmetom v tavr, v rodne Sešče se ni maral vrniti.

Potem so francoske oblasti zahrbtno bolezen — silikozo — vendarle priznale, priznale so tudi poseben dodatek. Sele tedaj si je Francelj opomogel. Kljub temu pa je vedno poudarjal:

— Tujina še zdaleč ni rodna domovina. Ze res, da ti ponudi boljši zaslužek, res pa je tudi, da človeka do kraja izkoristi.

Na spodnji Ložnici je skoraj z osmim križem znova oživel. Vživel se je v okolje, unučka sta mu bila prava pomladitev. In še nekaj: gasilci so imeli vedno odprta vrata in prav gasilci so poskrbeli, da je bilo na pokopališču v Zaicu poslednje slovo tako; kakršnega si dolgoletni knap in gasilec zasluži.

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ:

1. Rivers of Babylon — Boney M.
2. Poljane dom prelepih dne — A. Nipič
3. Samo tvoje ime znam — Pepel in kri
4. Prva ljubav — Rani Mraz
5. Sve se vrača, sve se plača — Tereza Kesovića

KUPON za lestvico

Glasujem za pesem _____

izvajalec _____

Ime, priimek, naslov _____

Nagrajenca: Zdenko Feldin — Loka pri Zusmu in Avg

Lestvica zabavnih melodij je na sporedu radia Celje domačih melodij pa vsak torek ob 17.15.

Pišite nam na naslov Novi tednik — Radio Celje, Trnovlje

VSAKIČ NAGRADA — MALA PLOŠČA!

RADIO CELJE

SPORED OD 13. DO 19. 7. 1978

Četrtek, 13. 7.: 8.10 Poročila, 8.15 Poletni cocktail, 9.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 V četrtak z vami (vmes ob 17.00 Kronika), 17.45 Zabavni globus, 18.00 Zaključek sporeda.

Petek, 17. 4.: 8.10 Poročila, 8.15 Poletni cocktail, 9.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica zabavne glasbe, 17.30 Kulturni feljton, 17.45 Domači ansambli, 18.00 Zaključek sporeda.

Sobota, 15. 7.: 8.10 Poročila, 8.15 Poletni cocktail, 9.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Zabavni globus, 17.30 Filmski sprehodi, 17.45 Vrtljak melodij, 18.00 Zaključek sporeda.

Nedelja, 16. 7.: 10.05 Poročila, 10.15 Obvestila, 10.30 Mladi mladim, 11.00 Med prijatelji, 11.30 Predstavljamo vam, 11.45 Zabavni globus, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Literarna oddaja, 13.15 Feljton, 13.30 Kmetijska oddaja, 14.00 Zaključek sporeda.

Ponedeljek, 17. 7.: 8.10 Poročila, 8.15 Poletni cocktail, 9.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Nove plošče, 17.03 Sportni pregled, 18.00 Zaključek sporeda.

Torek, 18. 7.: 8.10 Poročila, 8.15 Poletni cocktail, 9.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Lestvica domačih zabavnih melodij, 17.30 Reportaža, 17.45 Domači zbori, 18.00 Zaključek sporeda.

Sreda, 19. 7.: 8.10 Poročila, 8.15 Poletni cocktail, 9.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Zgodovina jazza, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz arhiva resne glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

ZATI PAR — KARL IN ANA TUTNER

IN ČETRTA GENI

V ŽELEZNIŠKI ČUVAJNICI V DEBRU

Pred kratkim sta Ana in Karl Tutner iz Debra pri Laškem praznovala 50-letnico skupnega življenja. Medtem ko je Karl Tutner domačin, je njegova žena kot otrok prbežala z materjo z okolice Gorice v letu 1914, ko so tam divjali boji.

Kaj bi izgubljali besede o življenju ob skopi železničarski plači. Vendar sta bila Ana in Karl Tutner srečen par in z ljubeznivo vzgajala svoji hčerki. Poteka tudi petdeseto leto, odkar živita pod streho železničarske čuvajnice v Debru. Ropot koles vlakovnih kompozicij je zanje uspavanka in začuda: Karl ne gleda na uro, kadar vozijo mimo redni vlaki. O dva

dil se je in preveč jih je Karl Tutner ima prijeten konjičke. Petdeset let je v bič. Goji čebele in v gozd hodi po gobe in kostanj. Pa so bili težki in usodni dnevi za Tutnerjevo družino. Karl je skupaj z ženo sodeloval z OF že od leta 1941. Njej sodelovanja od začetka niso priznali s čudno motivacijo, češ, da je sodeloval z moštem?! Leta 1944 je pristalo za Tutnerjeve prenevanje, zato so vsi, oba starša in dekletki odšli v partizane. Ana in hčeri sta bili v VDI brigadi, kasneje tudi ob Karl. Iz tistih časov se je ma je nabralo tudi bolezn po kosteh, ki ju zdaj nadlež gujejo.

IKAROVI PRIVRŽENCI NAD NAMI

LETIJO ZMAJI

ZMAJARJI — ŠPORTNIKI ZANESENJAKI ALI POETI?

Od grškega mitološkega Dedalovega sina IKARA, ki se je z gore povzpeli v nebo, k soncu, pa omahnil v morje, ker se mu je stopil vosek, s katerim so bile zlepjene njegove peruti, do balona z vročim zrakom Francoza Montgolfiera leta 1783 in poletov bratov Wright leta 1903 do dandanašnjih dni, ko na nebu gospodarijo nadzvočna potniška letala, kot na primer Concorde s potovalno hitrostjo 2170 km na uro — je dolga pot človekovega hrepenenja odlepiti se od tal, odtrgati se od matere Zemlje in prosto kot ptica poleteti v nebo. Te naše sanje uresničujemo že tudi v vesolju in ni videti konca temu človekovemu hrepenenju.

Pa vendar — ostanimo bliže Zemlji! Bolj pod oblaki. Ne bodimo presenečeni, če nam bo nad zelenimi pobočji Menine planine, nad Logarsko dolino ali kod drugod v ranem jutru poletel kakšen sodobni IKAR — zmajar ali letalec z zmajem. Tudi na našem širšem celjskem območju letajo zmaji in pod njimi fantje — morda poslednji romantični in preeti tega našega stehnziranega sveta. Kakšnih trideset jih je pri nas. Več jih je na Gorenjskem, pa tudi bolj organizirani so tam.

ZDAJ TUDI PRI NAS

Eden izmed teh mož, Herman Cater, mi je v pogovoru to zatrdil. »Res je; bo kar držalo, čeprav je še vedno sporno, kdo je pri nas prvi poletel z zmajem. V Ljubljani obstoja klub DELTA, v Škofji Loki pa LET. V obeh klubih je po kakšnih 50 do 60 zmajarjev. Na vsak način veliko več letajo, v glavnem po Alpah.

Kako si začel leteti z zmajem, Herman?

»Začel sem pred tremi leti. Niko Zumer iz Zeleznikov pa mi je naredil prvega zmaja, s katerim sem poletel 30 metrov daleč. Kaj me je spodbudilo? Verjetno si vsak človek zaželi, da bi se odlepil od tal, da bi poletel po zraku. To so dav-

ne želje človeka. Občutek pri letenju je izreden. Tega ne doživiš lahko pri mnogih športih. Svoboden si kot ptica, ko višiš z zmajem prosto v zraku. To ni tako kot v letalu, četudi jadralnem. Tam si zaprt v kabino.

Pa si že imel kaj vračnih izkušenj?

»Seveda sem jih imel. Pred več leti nazaj sem bil jadralni pilot v Zemunu. Potem pa je bila dolga prekinitvev — do leta 1975, ko sem se navdušil za letenje z zmajem.

PRVIČ SEM IMEL SREČO

Tudi Samo Marinc je že prej obvladoval zračne višave. Kot jadralni pilot in padalec. Vsaj stopetdesetkrat se je z letala pognal v globino.

In je nadaljeval: »Pred tremi leti sem si naredil svojega prvega zmaja. Po skicah iz revij. Še sreča, da je ta moj prvi zmaj sploh letel in, da si nisem kaj naredil. Takrat nisem dosti računal, kar sedaj vestno delam. Nič brezglavega tveganja.

MAJHNA NAPAKA, PA...

In kakšen je bil tvoj prvi polet z zmajem?

»Bilo je na majhnem hribu v Preboldu. Nisem bil dolgo v zraku, mogoče kakšnih 30 sekund. Ampak že nekaj teh sekund je bilo dovolj, da sem občutil, kako moj prvi zmaj — bil je takšen s profilom, imel je krila kot jadralno letalo — odlično leti. Zaradi majhne napake pri šivanju posebne tkanine — dakrona sem poletel s tem mojim zmajem moral opustiti. Skratka, čez čas ni bilo več mogoče leteti z njim.

LET MORŠ DOŽIVETI

Herman Cater se je spomnil svojega najlepšega leta z Menine: »To

je bil moj najlepši let doslej. Zjadral sem nad pobočja Menine. Višinske razlike je bilo okrog 400 metrov, polet pa je trajal kakšnih pet minut. Bilo je enkratno doživetje in se ne da tega opisati. Človek mora to doživeti.

Nato sem žalostno zavzdihnil, češ sam kaj takšnega že ne bom mogel doživeti. Sem namreč preboječ za takšen podvig. Spomnil sem se, da celo v Douglasu ali Boingu obmolnem pri vzletu z letališča, še bolj tiho pa sem pri pristanku. In v ušesih mi šumi in brez sline sem vedno. K sreči nosijo stvardese vedno dovolj bononov s seboj. Za preplašene zračne potnike.

LETAMO Z GLAVO

Ali je letenje z zmajem varno, sem naivno povprašal oba svoja sogovornika.

»Je, če letiš z glavjo! Nepremišljenosti ta šport ne trpi. In kot je nekdo rekel: to ni šport za otroke, ampak za može. Ves se mu moraš posvetiti, sicer pa je nevaren toliko kot marsikateri drugi šport.

PREPOVEDANO NAD 1000 M

Kako visoko pa pravzaprav zmajarji lahko letate?

»Pri nas je že prišlo do dveh smrtnih žrtev in od takrat velja omejitev, da ne smemo letati nad 1000 metrov višine.

RAJE LETAM Z ZMAJEM

Tovariš Samo, kakšna je razlika med padanjem s padalom in letenjem z zmajem?

»Razlika seveda je. Pri skokih s padalom si predvsem vezan na dovolj močno letalo, ki te mora dvigniti na določeno višino, od koder se potem odženeš navzdol. Vezan si na določen prostor, letališče in še kaj. Razlika je tudi v kotu, pod katerim padaš oziroma letiš proti zemlji. Moj zmaj, s katerim prav sedaj letam, že doseže položen kot. Seveda ob dobrih pogojih letenja, ob dobrem plätnu. Rad sem skakal s padalom, pa tudi jadral sem rad, ampak sedaj sem se navdušil za zmaja. Bolj prost sem in nisem vezan na čas.

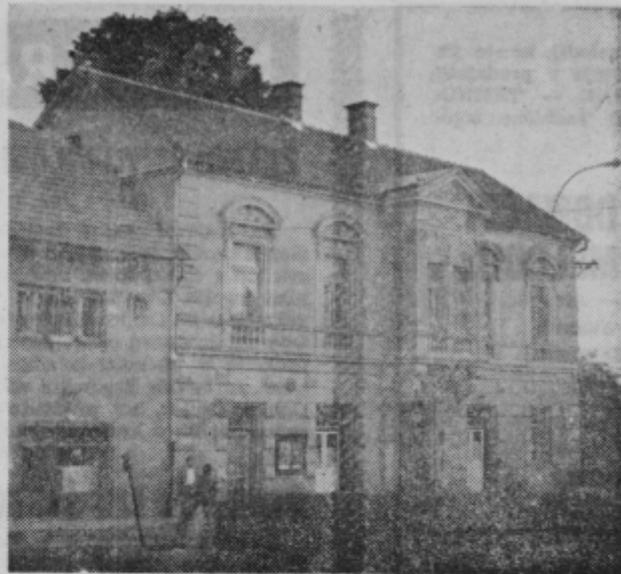
ZMAJAR JE POET

Kako pogoste besede: biti prost in nevezan. Biti svoboden... Kakšna neverjetna želja po osebni svobodi! Vrtam in vrtam v sredino teh misli, pa še vedno ostajam z naj natančneje dojemljivega. In ne zamerita mi, Herman in Samo. Tisto željo po svobodi, prostosti, tiste poetične iskrice, je opaziti v vajinih očeh. Še posebej, ko sta govorila o občutkih pri letenju. Bolj kot z besedami sta se izražala z očmi, blago odsotnostjo. Pa nič zato, če sem bil odrinjen od vajinih intimnih doživetij. Zaslutil sem jih pa le!

Zato vama želim, in vsem drugim zmajarjem, še veliko lepih in mirnih poletov. Naj vama stisnem tudi roko, četudi v tem zapisu. Ko se bom kdaj zazrl v nebo, na zelena pobočja Menine — se bomo spet srečali.

V mislih pa bom vendarle poletel z vama!

MITJA UMNİK

Star in premajhen vrtec v Preboldu.

PREBOLD

KDAJ NOVI VRTEC?

Vprašanje, ki vse bolj vznemirja občane in delovne ljudi preboldske krajevne skupnosti. Kdaj novi vrtec? Prepričani so namreč bili, da bodo letos, tako kot je bilo predvideno po načrtu gradnje objektov s sredstvi občinskega samopriskrbe, dobili novi vzgojnovarstveni objekt.

Hiter razvoj Prebolda, nova stanovanja, družine... so povzročili, da je stari vrtec postal premajhen in tako že okoli sto otrok čaka na sprejem v varstveni zavod. To pa je problem, ki bi ga morali čimprej rešiti!

Nezadovoljstvo je veliko,

zlasti pri starših, katerih otroci spet ne bodo sprejeti v vzgojnovarstveni zavod! Ali res ni nobene rešitve? Ali res ni moč zagotoviti varstva okoli sto otrokom in tako brezskrbnega dela staršev na delovnem mestu?

Pri vsem tem ne kaže prezreti, da je Prebold, kar se tiče vzgojnovarstvenih ustanov, v občini v najslabšem položaju. Lahko se tudi zgodi, da inšpekcijiska služba stari vrtec zapre in tako problem še poveča!

Vse to kaže, da odlašanja pri rešitvi tega vprašanja, ne bi smelo biti!

DARKO NARAGLAV

SLOVENSKE KONJICE

BERA OCEN

USPEHI SO TUDI LETOS LEPI

Zadnja razširjena seja kolegija Vzgojno izobraževalnega zavoda v Slovenskih Konjicah je bila namenjena oceni vzgojno izobraževalnih dosežkov v preteklem šolskem letu. Uvodno poročilo je podal predsednik kolegija Filip Beškovič. Seje sta se udeležila tudi predsednik skupščine občine Franc Ban in sekretar komiteja občinske konference TKS Maks Brečko.

Osnovna ugotovitev je bila, da so učni uspehi v osnovnih šolah tudi letos lepi, saj se gibljejo okoli 99 odstotkov. Rezultati so sad vestnega dela in vztrajnega prizadevanja učiteljev za zmanjšanje osipa. Uspeli so, da je le-ta že nekaj let med najnižjimi v regiji.

Ugotovili so, da so šole dokaj dobro opremljene z učno tehnologijo, kar omogoča učiteljem kvalitetno delo. Zelo redki so učenci, ki so napredovali z negativno oceno. Predstavniki občine so se posebej zanimali za rezultate dopolnilnega pouka za učen-

ce, ki težje sledijo in za nadarjene učence.

Določene težave so pri učenju tujih jezikov, zato so menili, da bi bilo zelo koristno usposobiti in opremiti v občini sodobno učilnico za učenje tujih jezikov s fono laboratorijem. To nameravajo urediti pri osnovni šoli »Dusan Jereb« v Slovenskih Konjicah. Služila bi učencem obeh osnovnih šol, v popoldanskem času pa bi bila na razpolago Delavski univerzi. Združeno delo rabi vedno več ljudi s solidnim znanjem tujega jezika. Govorili so še o racionalizaciji šolske mreže. Srečujejo se s problemom podružničnih šol na Pohorju in sicer na Resniku in Rakovcu, kjer za 7 do 10 otrok vzdržujejo šole, učitelja. Menijo, da bi bilo kvalitetnejše in ceneje, da bi te otroke vključili v druge šole, jim priskrbeli prevoz, prehrano in ustrezno varstvo. Seznanili so se še o rezultatih šole v naravi.

FRANJO MAROSEK

STRMEC

KRAJEVNI PRAZNIK

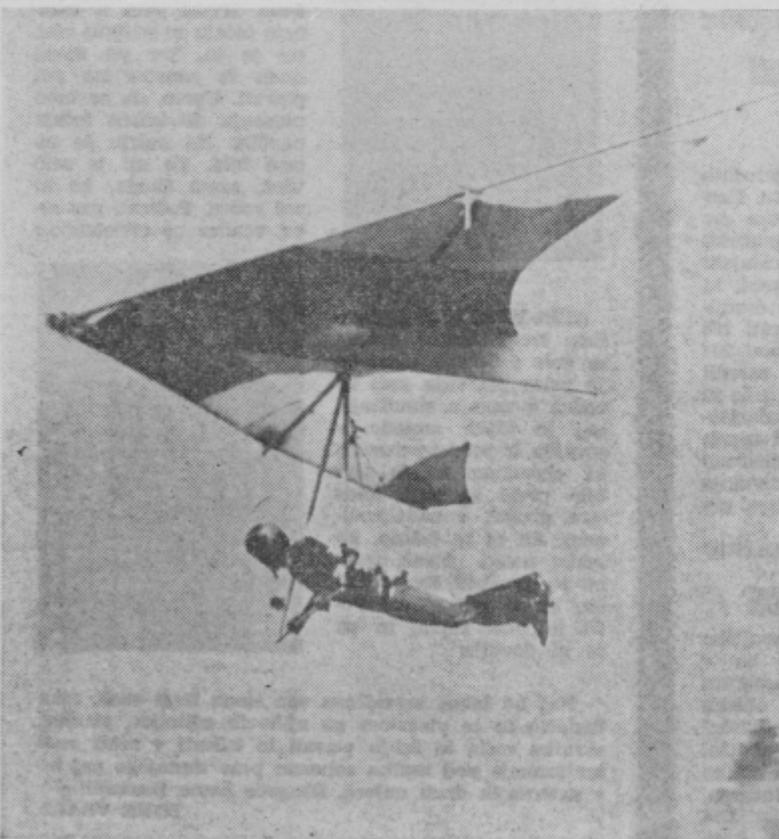
Tako kot vsako leto, so tudi letos krajevna skupnost in krajevne družbenopolitične organizacije Strmec pripravile proslavo v počastitev krajevnega praznika in dneva borca.

Ob tej priložnosti so podelili priznanja OF in tudi priznanja Krajevne skupnosti in to občanom, ki so bili aktivni na najrazličnejših področjih.

Za kratek, a prijeten kulturni program so poskrbeli pionirji osnovne šole Socka, godba na pihala iz Malih dol, moški pevski zbor prosvetnega društva in folklorna skupina iz Socke.

Po osrednjem programu pa je za dobro voljo poskrbel še trto Triglav iz Socke.

MILENA SVAB

KOZERIJA

ASFALT V SKREGANI VASI

Nekje je vas, katere vaščani niso nič drugačni od svojih sosedov, če gre za kaj naprednega. Na primer to, da so se naveličali hoditi po blatni cesti in da bi po vzoru drugih vasi tudi radi tlačili črn, čist asfalt. No, v »Skregani vasi« je bilo toliko težje, ker niso sposobni sestati skupni mizi in se pogovariti. Vsak je dejal, rad prispevam, če bo tudi sosed. Toda k sosedu nikogar ne spraviš na pogovor, kajti vas ni zaman »Skregana vas«.

Pa so krajevni funkcionarji morali ubrati nenavadno pot. Tisti, ki niso iz skregane vasi, so obiskali domove,

se pogovorili, zbrali obljube o plačilu. Tudi želje, da proti posebnemu plačilu hiše dobijo asfaltne priključke, so upoštevali.

Toda začele so se zagate. Ko je bilo rečeno, da bo skozi »Skregano vasa« vodila cesta v enaki širini, je bilo že preveč. Zakaj bi sosed za to in to hišo imel enako široko cesto? Dovolj mu je, če ima ozek asfaltni trak. Sicer pa je bilo najbolje, da bi cesta vodila le do lastne hiše, so menili posamezniki. In ker je tako mislil vsak, tudi oni na koncu vasi, se ni dalo narediti drugače, ko da je cesta zgrajena do konca vasi.

Sosednja vas je bila složna. Asfaltirali so mnogo daljši kos ceste, čeprav v vas samo ni bila asfaltirana. In kako neznansko so se veselili svetlega asfalta. Ko so cesto odprli, so na njenem koncu priredili pravo ljudsko veselje in pogostili vsakega, ki jim je prišel v goste, da bi delil z njimi veselje in srečo.

V »Skregani vasi« pa ni imel kdo s sodrugom deliti veselja. Pekli jih dejstvo, da ima cesto tudi sosed, ki mu ne privoščijo te pridobitve.

Naj sosedu koza crkne!

-ček.

Beloglavi orel — s potrpežljivostjo mu dopoveš, naj razpne krila in pozira fotografu.

POČITNIŠKI UTRINEK

NEŽNI VONJ MIMOZE

Ga ni Rabišana, ki bi ne poznal Jerka Kovačiča, rabskega meteorologa. Počitničarji, ki vedo zanj, (med njimi so tudi mnogi Celjani), ga hodijo spraveševati po čem drugem neki kot po vremenu. Njegove napovedi se skoraj vedno izpolnijo. Sem preiščeval o tem včasih letos, ko sem bil na Rabu; ni samo meteorologija in podrobno poznavanje krajevnih atmosferskih razmer, se mi zdi marveč ljubezniva navezanost na otok in njegovo življenje. Nisem še zlepa srečal človeka, ki bi bil tako povezan s tistim, čemur smo še pred nedavnim pravili narava. Človeka, ki uporablja svoj čas, ne za kopicenje »dobrin«, čeprav se tudi ne gre Diogena, marveč za nenehni stik s svetom. Prehodil je otok podolgim in počez in ko se pogovarjaš z njim, dobiš vtis, da mu je vsaka peč, vsak kamen, rastlina, žival ljuba, domača in blizu, čeprav si ne domišlja — je prepateten — da je ta naš svet enkrat za vselej razčlenjen, razporejen in pojasnjen. Poznavalci, bi lahko človek rekel prosto po Sokratu, vedo, da je poznavalstvo samo nekakšna boniteta približnosti kozmosu, ki jo uživa, kdor se dovolj potrudil, da ga osvoji, kolikor mu pač dopuščajo moči, ne kot uporaben, »praktičen« predmet, marveč kot nekaj, s čimer je treba predvsem živeti. Credo človeka, ki je preživel kot borec strahote druge svetovne vojne, in ohranil ob vseh težkih preizkušnjah optimizem, ne kozmične deklarativnosti, marveč optimizem izkušene-ga zrelega človeka, ki je z njim vsak pogovor doživetje. Če reče: Ne mogu da shvatim! recimo ko mu je (kdo ve kateri mrtvoljub) zastupil krokarja, ki ga je bil prinesel s Kamenjaka in ga udomačil, da je ves Rab govoril o šaljivcu z dolgim črnim kljunom, ki je z bliskovito spretnostjo odvezoval ljudem vezalke in jih pu-kal iz čevljev, kakor bi jih hotel opozoriti na to, da je v lepem poletnem vremenu na Rabu vendar-le najbolje hoditi bos, če reče Jerko Kovačič: Ne mogu da shvatim! to ni izraz nebogljenosti, pa tudi obsodba ne, marveč prej zaskrbljenost nad člo-

vekom, ki počne tako nesmiselne reči. Res lahko služi za šolski primer neumne zlobe, če zastupiš krokarja (samo zato, ker ti je odvezal čevlje?). Dva majcena psička kot dve volneni kepici — lepega jutra so ju ukradli. Zelva, Mićka, ki je vsak dan ob določeni uri prilezla po svoj obrok, sedemnajst let je živela pri Kovačičevih, tudi njo so ukradli. Ne mogu da shvatim! in gre z roko skozi goste silve lase in zmaje z glavo. Nekje na Kamenjaku je našel fosil morskega ježa, kakšen kubični decimeter in pol volumna. Ga pokaže kot posebno dragotino. Ali košček obdelanega (starogrškega?) marmorja, ali kaktus, ki ga je zasadil v izvotljeno skalo, najdeno nekje ob obali. Okoli petdeset različnih vrst rastlin je posadil na svojem vrtu. Ne-koč, ko sedim za mizo na dvorišču, mi pokaže puhasti rožnato vijolični cvet. Mimoza. Poduhajte! pravi. Nežen, nevsiljiv, prijeten vonj. In me gleda z zadovoljstvom, ker ve, da vem, da je vonj njegove mimoze nevsiljiv in prijeten. Vsepopvod, bi lahko rekel, širi svoj značaj. Njegov vrt je boho-

ten, gost, skoraj prenatrpan. Na majhnem prostoru utica za Pegico. Pegi je pametna psička. Razume skoraj vse, kar ji poveš. Seveda ne zamotanih problemov, dohodkovnih odnosov in podobnih težav, ki si z njimi ubijamo glavo ljudje, razume pa marsikaj drugega, o ja, pogrunta ti celo človeka že kar na prvi pogled (bogve, če se je tega navzela od gospodarja?), vem zato, ker sva se s Pegico od prvega srečanja dobro razumela. Beloglavega orla nisem mogel videti. Ker ga ni več na Rabu, Jerko ga je bil prinesel z Velebita in ker je bil njegov vrt le pre-majhen za ptiča z dvojnopolmetrskim razponom kril, ga je podaril splitskemu živalskem vrtu. Nisem še slišal, da bi bilo mogoče beloglavega orla udomačiti. Pa vendar-le. Kadar ga pride Jerko obiskat v Split, mu orel sede na roko. Nežni cvet mimoze in beloglavi orel, krokar Carli in želva Mićka, Psička Pegi, ki mi je pritekla naproti, kadar sem prihajal, in njena dva malčka, ko dve volneni kepici. Kdo ve kje sta zdaj.

BORIVOJ WUDLER

Krokari Carli — pokojni specialist za odvezovanje čevljev.

TURIZEM

VODIČ PA TAK!

Pred dnevi je avtobus izletnikov iz okolice Celja obiskal Skocjansko jamo. Po svoji divjosti in razsežnosti dvoran ter globine prepadov je ta jama naravnost asrhljiva v primerjavi s postonjsko, ki je vrh vsega še mehanizirana. Ze tako so izletniki s strahospoštovanjem stopali po ozkih zavutih stezah. Toda sredi jame, pri neki napisni tabli so se ustavili.

Vodič, ki zna svoj tekst na pamet, je odrecital svoje. Med drugim je povedal, da je leta 1956 zaradi dolgega dežja in ker so se zamašili sifoni, bila poplavljena do »šumeče dvorane«.

Mož ni niti opazil, kako so se plahe mamice začele spogledovati in še z večjo tesnobo stopale rohneči reki nasproti.

Dežja je seveda letos dovolj in ko so izletniki stopali v jamo, je lilo kot iz škafa. Mojster kurje polti!

ŽALEC

ZOPET V KRUŠEVVCU

TUDI LETOS DVE MLADINSKI BRIGADI

Tako kot lani, so tudi letos pri Občinski konferenci ZSMS Zalec formirali dve mladinski delovni brigadi. Prva, to je brigada I. Savinjske čete, ki je lani dosegla izredne uspehe, je pred dnevi že odpotovala v Kruševac, kjer bo skupaj z brigadirji iz Travnika, Varaždina in dvema brigadama domačinov delala na mladinski delovni akciji »Kruševac 78«. S skupnimi močmi bodo skopali nekaj kilometrov jarkov za polaganje električnega kabla, zatem pa bodo delali pri utrjevanju nasipov reke Razine.

Skratka, boj za čim boljše izpolnitev brigadirskih delovnih norm se je pričela.

In kaj so nekateri mladi rekli pred odhodom v Kruševac?

NEBOJSA POPOVIC — komandant brigade: Izkušnje, ki sem si jih pridobil na prejšnjih delovnih akcijah, so zadosten porok, da bom svojo nalogo dobro opravil in tako upravičil zaupanje, ki nam je bilo dano. Vsekakor pa moramo upravičiti ime, ki ga nosi naša brigada.

VITO RIBIC — predsednik brigadne konference: Tako kot lani, sem se tudi letos odločil, da pojdem v briga-

do. Sestav brigade je v redu, morda je v njej le premalo deklet. Vsekakor pa upam, da bomo uspešni.

VOJKO HRIBERNIK — Polzela: V brigado grem letos drugič. Lani sem bil v Brklinih. Prepričan sem, da bom delo dobro opravil.

MATEJ VOK — Zalec: Letos sem končal osnovno šolo in je to moje prvo srečanje z brigadirskim življenjem. Sicer pa nisem niti za hip preiščeval, ko se mi je ponudila priložnost, da se

vkličim v mladinsko delovno brigado. Upam, da bom kljub mladosti upravičil zaupanje osnovne mladinske organizacije, ki me je evidentirala za to delo.

JASNA DERKES — najmlajša brigadirka: Stara bom šele štirinajst let. Toda, ker bo z menoj tudi starejša sestra, mi bo prav gotovo v oporo pri vključitvi v brigadirsko življenje. Zato upam, da bom svojo nalogo dobro opravila.

DARKO NARAGLAV

Zalska mladinska delovna brigada pred odhodom v Kruševac.

MADŽARSKI VTISI

RAJ ZA SLADOKUSCE

NA CESTAH JE VEDNO VEČJI PROMET

Srečanje z določeno deželjo po nekaj letih je vedno zanimivo. O tem sem se spet prepričal, ko sem po štirih letih obiskal sosednjo Madžarsko. Priznati moram, da sem bil tokrat v marsičem presenečen. Prvzaprav že na madžarski meji, ko so nas sprejeli njihovi prijazni cariniki, zahtevali potne liste, nato pa povprašali, če imamo morda kaj prijaviti. Posebno vprašanje je veljalo temu, če imamo morda s sabo forinte (njihova denarna enota). Se do nedavnega je bila na meji obvezna menjava dinarjev v forinte. Sedaj ni več tako. Je pa res, da na Madžarsko ni dovoljeno nositi forintov, ki bi jih kupili v drugih državah. V Trstu jih lahko bodja kupimo za nekaj manj kot po sedemdeset par, v sosednji Avstriji jih zamenjujejo po 75 par. In kakšna je menjava z dinarji na Madžarskem? Presenetljivo. Okrog osemdeset par, ali natančneje — za našega stotaka dobimo 112 forintov. To pa hkrati pomeni, da nima pravzaprav nikakršnega smisla forinte »švercati« čez mejo. Ze zaradi živčkov he.

Ves pregled skupaj na madžarski meji je trajal morda dobre tri, štiri minute. Spominja se, da je bilo pred leti popolnoma drugače. Nekateri trdijo, da je bilo takrat povprečno čakanje pol ure. Bo pa menda držalo, da vsaj v madžarskem primeru ni več tiste »železne« vzhodne meje. Kljub temu, da je še vedno vidna razlika med našo in njihovo mejo. Na madžarski strani je na mejnem prehodu vse polno pripadnikov njihovih oboroženih sil (menda ne le njihovih), vidimo lahko vojake z avtomati, visoke stražarske stolpe, patrolje z dresiranimi policijskimi psi. Konec koncev je to nekje tudi razumljivo, saj gre za mejo vzhodnega vojaškega bloka.

Sledi vožnja po lepi cesti proti Blatnemu jezeru ali madžarskemu morju, kot mu nekateri pravijo. Natančnejša smer — KESZTHELY. Mesto leži na severozahodnem delu jezera in nekateri mu pravijo tudi glavno mesto Blatnega jezera ali Balatona. Cesta, kot bi jo z ravnim potegnili. Ovinkov skorajda ni in nič ne pretiravam, če zapišem, da smo do našega prvega cilja, do kamor smo se vozili približno dve uri, na njej srečali deset avtomobilov. Več jih prav gotovo ni bilo. Na vsaki strani ceste je bujna goščava, skozi katero sonce sploh ne more prodirati. Najbrž pa je že nekaj metrov naprej z vsake strani redkejša. Precej akacij raste tu. Značilen prijeten vonj prodira prav v avtomobil in prijetno omamlja. Morda je vse skupaj bolj občutek ob pogledu na ta drevesa... Tu in tam goščava izgine in na levi ter desni se razprostirajo ogromni pašniki in njive, v glavnem posejane z žitom, ki je bilo prve dni julija že požeto. Tu in tam se v daljavi

naslika idilična vasica, nekaj kilometrov dalje vidimo na desni strani velik hlev... Pa spet goščava in tako naprej. Že po nekaj minutah vožnje po madžarski ravnini ob cesti zagledamo znak Prepovedano fotografiranje in ta prepoved velja skoraj do Keszthelya.

KESZTHELY V TEMI

Okrog pol devete zvečer smo prispeli v Keszthely. Na naše veliko presenečenje nas je pričakal skoraj v popolni temi. Malce čuden občutek je bil to, pa smo takoj dobili pojasnilo. Če kdo, potem so prav gotovo Madžari izredno varčni z električno energijo. To je tudi razumljivo, saj reke nimajo takorekoč nikakršnega padca in vsaj glede hidroelektrarn so Madžari revni.

Hočeš nočeš smo morali zmotiti zaljubljeni par ter ga povprašati, kod pridemo do jezera oziroma turističnega naselja v tem mestu. In prišli smo! Čeprav ponoči, pa smo vseeno lahko takoj opazili, da je tu pomembni turistični center. Se predno smo se hoteli zvečer sprehoditi ob jezeru, je bil na vrsti lov za prenočiščem. Brezuspesni lov. Vse je bilo zasedeno. Izvedeli smo, da med gosti prevladujejo turisti iz vzhodnoevropskih socialističnih držav, precej da je Avstrijev in tudi Jugoslovanov. O tem smo se lahko prepričali, ko smo prišli do modernega, novega in menda najdražjega hotela v tem mestu. Pred njim je bilo parkiranih največ avtomobilov z registrskimi oznakami Zvezne republike Nemčije, Avstrije in Jugoslavije. Pa ni bilo časa za podrobno ogledovanje in idilične sprehode ob jezeru. Iskali in iskali smo prenočišče, pa nam nikjer ni uspelo. Sicer pa — roko na srce, tudi pri nas ni enostavno najti sobe ob desetih zvečer! Nekaj kilometrov iz Keszthelya proti Tihanyu smo s pomočjo slučajnega znanca našli kamp. Toda kaj, zamudili smo! Pred desetimi minutami je bil kamp uradno še odprt, sedaj pa je v njem nemogoče postaviti šotor. Prenočili smo pod šotorom izven kampa. Sicer pa bolje tako. Prenočišča so na Madžarskem izredno draga.

Vseeno smo dolžni zapisati nekaj podatkov o Keszthelyu, ki je obstojal že v kamni dobi. V hribih nad mestom so na primer našli predmete iz kamene, bakrene in bronaste dobe. Tu so bili Rimljani, Langobardi in Avari, dokler niso vladavine prevzeli Madžari. Proti Turkom so se lahko uspešno borili le, če so zgradili trdnjave in dejstvo je, da tega mesta Turki niso nikdar osvojili. V mestu bi danes prav gotovo bila industrija le, če bi bilo povezano z železniško progo, pa so ga le te vedno obšle. Keszthely je ostalo šolsko mesto, ki danes postaja vse bolj po-

membno tudi kot turistično in zdraviliško. Blizu, morda kakšnih šest kilometrov stran, leži HEVIZ, največje evropsko jezero in drugo v svetu z izvirom tople vode. Tu izvira topla voda s temperaturo okrog 40 stopinj Celzija, iz izkušeni pa trdijo ljudje, da je voda izredno zdrava, predvsem za revmatične bolnike in tiste, ki imajo sklepno revmo. Je pa prav če se pred zdravljenjem posvetujemo z zdravnikom, pa čeprav nimamo teh bolezní.

Naslednji naš cilj je bil polotok Tihany. Spet se vozimo po ravni cesti in neverjetno, koliko prometa je na njej. V glavnem srečujemo vozila z madžarskimi registracijami, zanimivo pa je, da je med njimi vse manj Zaporovcev, Trabantov in Wartburgov, ampak prevladujejo Lade, celo kakšnega pičpoka ali nula tri srečamo. Skoraj vsake tri, štiri kilometre pa nas na desni strani, torej tik ob jezeru pozdravljajo številni kampi. Namešeni so v glavnem bratskim narodom, za šole, tabornike in domače turiste. Glavne značilnosti teh kampov so urejenost, ob kakršni lahko mi Jugoslovani le ostajamo odprtih ust, pa naj si bo to od majhnih trgovin do sanitarnih prostorov.

POCENI HRANA

Ustavimo se in v restavraciji naročimo kosilo. Postrežba je bila približno takšna kot v naših turističnih centrih. Slaba torej! Čakati je bilo treba, pa če verjamete ali ne, debelo uro, potem pa se je pričelo dopovedovanje v nemškem, srbohrvatskem in

ne vem kakšnih vse jezikih še ter z rokami, kaj bi radi. Končno smo se le sporazumeli in v petih minutah dobili — svinjske parklje v nekakšni močno začinjeni omaki. Naročili pa smo jed, kot so jo imeli gostje ob sosednji mizi — zrezke v menda, golaževi omaki! Vseeno pa je treba priznati, da so bili svinjski parklji na moč okusni. Našo družbo je sestavljalo šest prijateljev in prijateljic. Ob koncu smo pojedli vsak še po eno torto, spili kavice (to so vodene in spominjajo na našo projo) ter dva litra vina in za vse skupaj plačali 220 forintov. Okrog dvajset starih tisočakov torej. Hrana je na Madžarskem izredno poceni. Za ilustracijo naj zapišem, da smo kasneje v Budimpešti večerjali v eni izmed najdražjih restavracij in morali odšteti za najdražjo večerjo po 72 forintov. Sicer pa večja v restavracijah najdražje kosilo okrog 23 forintov, kar vsaj za nas ne predstavlja nikakršnega izdatka. Zanimivo je, da so vsi jedilni listi večinoma napisani le v madžarsčini. Nič čudnega torej ni, če človek pravzaprav ničesar ne razume, saj nam Evropejecem ta jezik zveni popolnoma tuje. Kasneje smo enostavno naročili pač tiste jedi, ki so bile na jedilnih listih najdražje. Velja pa pohvaliti vse po vrsti. Sicer pa — Madžari slovejo po čudovitih jedeh.

Se en zanimiv podatek. Ob vrtnitvi smo se ustavili v eni izmed samopostrežnih trgovin. In ker smo imeli še dovolj forintov, smo nakupili predvsem meso in mesne izdelke. Pet srednjevelikih svinjskih krač, kilogram suhe salame, jetno pasteto (1

kilogram, ampak ne v konzervi), kilogram govejega jezika in še nekaj drugih stvari, med njimi dve steklenici vina, za vse skupaj pa smo odšteli menda dobrih dvesto dinarjev. Ko sem se najbolj poglabljaj in v mislih računaj, koliko stane v našem denarju pol kilogramčka posebne salame, me je nekdo treščil po ramah, ozri sem se in zagledal nikogar drugega kot prijatelja, sicer pa vašega dobrega znanca, radijskega napovedovalca MIHO MACURJA. Tudi on je prve julijske dni preživljal ob Blatnem jezeru.

LEPOTEC TIHANY:

Pot nas je končno pripeljala do TIHANYA, enega izmed najbolj obiskanih turističnih mest ob Blatnem jezeru. Tihany je pravzaprav polotok, ki spominja na naš Bled. Ime samo je slovanskega porekla in pomeni tih, mir. Mir in tišina vladata še danes, še zlasti v zahodnem delu polotoka, ki so ga razglasili za rezervat, kjer čaka obiskovalce prava narava. Se pa tudi ta ni mogla upirati civilizaciji in turizmu. Hoteli, restavracije, weekendi, pristanišča za potniške ladje, jadrnice... nad vsem tem pa čudovita cerkev na hribu, ki se takorekoč strmo vzpenja prav iz jezera, do tja pa vodi sprehajališče z imenom ISTVAN PISKY. Cisto na vrhu, blizu cerkve, stojijo stare madžarske hiše. Muzeji. Spomin na nekdanji način življenja ribičev s Tihanya. Na Tihanyu je bil prvi kamp na Madžarskem, tu je čudovit hotel z imenom polotoka, tu je... nemogoče je naštetih vse. Tihany zasluži poseben zapis. O tem kdaj drugič.

Tihany je romantika sredi civilizacije, človek mora biti za njegov opis posebej razpoložen. Treba ga je videti, enkrat dvakrat, ga doživeti. Romantika sredi realizma, nekaj metrov stran. V pivnici pod cerkvijo igra majhen pihalni ansambel znane koračnice, med njimi tudi nekaj slovenskih, turisti s fotoaparati ne vedo, kaj bi si ogledovali, ljudje jedo ob bližnjih pultih klobase, pijejo vino in pivo, se fotografirajo, kupujejo spominke... Kot da se je tu čas ustavil!

KJE JE JUGOSLAVIJA?

Kupujemo razglednice. Za Jugoslavijo znamko za 60 filerjev (0,60 forinta), nam pove prva prodajalka, druga zahteva znamko za dva forinta in kasneje tretja celo za tri forinte. Kako je to mogoče, se sprašujemo pri tretji prodajalki, pa nam takoj pove, da je treba za zahodno Evropo prilepiti znamko za tri forinte. Prepričevanje gor in dol. Za Madžare sodimo k zahodni Evropi, kapitalističnemu svetu. V prodajalni, kjer prodajajo le za devize (menda najbolj cenjena), je dinar, vsaj za kupce sredi ulic), pove simpatična deklica kakšnih dvaindvajset let: »Kupite ogrsko salamo, je precej boljše kot vaša Gavrilovičeva.« Nekako ji le dopovem, da je čisto prav, če imajo kaj boljšega kot mi, pa mi enostavno zabrusi, da je pri njih od A do Z vse boljše. Ne glede na to, Madžari so tudi tokrat, vsaj zame, napravili vtis izredne prijaznosti in vljudnosti, veselosti... pa čeprav sem včasih imel občutek, da to ne prihaja prav iz srca. Nekakšna otožnost je v njihovih očeh, otožnost, združena z ljubeznijo do življenja. Kot da bi v njihovih očeh gledal odsev neskončne ravnine, kjer se le tu in tam kaj premakne, vzvalovi, nato pa se spet izgubi v neskončno dolgi ravnini. Morda gre za vpliv ravnine na temperament naroda. O tem je bilo že precej napisano.

Pot nas je potem vodila do Budimpešte, vračali pa smo se ob južni strani Blatnega jezera. O tem morda kdaj drugič. Prav pa je, da še sedaj odkrito napišem: izgleda, da je madžarski osebni standard v zadnjih nekaj letih napravil izjemno velik skok. Dovolj je, da se vozimo po njihovih cestah, da jih vidimo na ulici, v lokalih in ne nazadnje, še sedaj sem prepričan, da je ogledalo standarda v trgovinah. Te pa so dobro založene, pa naj v njih prodajajo prehrabene izdelke ali pa konfekcije, in če hočete safari in jeans, in če bi bili še mladostno absurdni: že drugič zapored je bila pri njih razprodana plošča skupine Boney M... Babilon. Da, da, za tisto pesem gre, ki je pri nas trenutno pravi hit.

JANEZ VEDENIK

Pogled na Tihany ob madžarskem »morju«.

Letošnje vreme, ki prinaša obilno vlage je zelo primerno za razvoj raznih glivičnih bolezn. Hmelj je zanje še posebno občutljiv in zato hmeljarji še intenzivno škropijo. Z rednim škropljenjem je mogoče bolezen zatreti, to pa je tudi pogoj za boljši pridelek.

Tekst in foto: T. Tavčar

PRIJETNO, KORISTNO

Pred časom so v okviru krajevne konference SZDL v Marijagradcu pri Laškem ustanovili kmetijsko sekcijo, ki naj bi v okviru te množične frontne organizacije skrbeli za reševanje problemov kmetov, njih izobraževanje in družbeno življenje.

Minulo soboto je bil ob pomoči sklada za pospeševanje kmetijstva prireditelj izlet petdesetih kmetov, med njimi je bilo precej žena in mladine. V Sežani so si ogledali posestvo stare trdne kmetije in se z direktorjem kooperacije pogovarjali o problemih živinoreje, mlečne proizvodnje in drugem.

Ogledali so si tudi kobilarno Lipica ter škocjanske jame. Izlet je bil hkrati dogovor, da bodo letos v novem domu organizirali več predavanj o naprednem kmetovanju. Tako je imela na izletu prvič zbranih precej članov predsednica sekcije Nada Pražnikarjeva, ki je na ta način začela izvajati program dela svoje sekcije.

OBČAN PRED VRATI ADMINISTRACIJE

KOMU SMRDI?

KOT BI REKLI: »OD PONCIJA DO PILATA«

1975. leta so v Sentjurju, v Soseski V. gradili cesto, ki je postala med drugim tudi sosedu Lojzeta Vukmanoviča. »Komunalno podjetje, piše Lojze v svojem pismu Skupščini občine Sentjur, oddelku za gospodarstvo nedolgo tega, je pri gradnji ceste speljalo cestno kanalizacijo točno na mojo parcelo. Sedaj mi stalno teče voda po celi parceli in se izteka natanko pred garažo...«

Lojzetu pa je ta kanalizacija še zaradi pečesa drugega trn v peti: v kanalizacijo se stekajo tudi fekalije in zlasti v vročih dneh se okoli njegove domačije širi od sila neprijetni duhovi, ki jim drugje ob deževnem vremenu pa tu in tam tudi sicer, zamočvirjeno zemljišče.

Lojze je ves na nogah, ni sicer jezen, da bi lahko prelomil skalo, prej bi se reklo, da je nejevoljen in razočaran.

Leto 1975 je bilo torej prelomnica v Lojzetovem sicer mirnem življenju.

Se preden je Lojze gradil hišo, je sklad za komunalno ureditev zagotovil vodovod in priključek za kanalizacijsko omrežje, hkrati pa se je s pogodbo zavezal, da bo izvedel vsa dela v zvezi s komunalno ureditvijo zemljišča. Vsi, ki so takrat skupaj z Lojzetom gradili hiše v tej soseski, so se spopadli s precejšnjimi težavami. Ze takrat je bilo hudo z vodo: vozili so jo s cisternami. Cestišča ni bilo. Skupščina občine so zasuli s prošnjami za cesto, vodo, kanalizacijo...

Dobili so zasilno cestišče, ki se ugreza in pritiska na nižje ležeče hiše. Cestišče, ki dela preglavice Lojzetu, cestišče, ki smrdi...

Lani, 30. 10. so v dopisu skupščine zapisali: »Odločili smo se, da s svojimi težavami seznanimo vse tiste organe, za katere vemo, da bodo naše težave razumeli in nekaj storili...« Pod pismom se je podpisalo štirinajst stanovalcev Soseske V — Ulice I. celjske čete, o tem pa so bili obveščeni Predsednik skupščine občine Sentjur, Komunalno podjetje,

OK ZKS, Krajevna skupnost. Slabo urejena cesta in presto tekoča voda pa so še naprej razburjali duhove.

Stanovalci omenjene soseske so spet zgrabili pero in znova potožili svoje težave, tokrat oddelku za gospodarstvo. Datum: 16. 1. 1978.

»Dela bodo opravljena do 15. 10. 1973, ste nam zagotovili s pogodbo, pišejo. Kot enakovredni državljani smo pričakovali, da bomo v zakonskem roku dobili vsaj vaš odgovor, pa kaže, da se za naš dopis nihče ni zmenil. Ogorčeni smo nad takšnim ravnanjem. Ne moremo razumeti, kako naj bi živeli ob takšnem pomanjkanju vode, z odplakami, ki se razkrajajo okrog stanovaljskih hiš in neurejenim cestiščem...«

Komunalci, oziroma oddelk za gospodarstvo je odgovoril, da vse s pritožbami sicer ne strinjajo v celoti, da pa so v skladu s sklenjeno pogodbo zgradili cesto v makadamski izvedbi in da je komunalno podjetje izvršilo napeljavo vodovoda in je podjetje dolžno, da zagotavlja oskrbo z njo. Zaradi neenakomernega pritiska bo komunalno podjetje napravilo dodatni cevovod in to 1. 5. 1978! Komunalno cestna skupnost bo zgradila primarno kanalizacijsko omrežje do 15. 4. 1978, sekundarno omrežje bodo stanovalci zgradili sami.

Vsi datum, ki so jih skrbni ljudje na skupščini v Sentjurju navedli, so že mimo, Lojzetu pa še kar naprej smrdi. Smrdelo mu je tudi 30. 5. letos, ko se je skupaj s stanovalci Soseske V. odločil, da znova, z ognjem in mečem napade Komunalno skupnost.

Zapisi so: »Kot vi, želimo tudi mi, da je soseska komunalno urejena tako, kot sta to Pešnica ali Hruševac. Radi bi še opozorili, da Sklad za komunalno urejanje stavbnih zemljišč še ni zgradil ceste v makadamski izvedbi. Izvajalec del je cestišče, brez vodnosti prizadevtih, svojevoljno prestavil v celoti na že odkupljena zemljišča ter velikost le teh znatno zmanjšal. Tudi je porušil mejnike...« Tako so se stanovalci soseske V. trudi-

li za pravico. Tudi Lojze Vukmanovič, ki je danes že skorajda obupal.

Pisali so si, drug drugemu, kot nekakšni zaljubljenici, dolga, upajoča pisma, ki so dobila ali pa tudi ne, odgovor. Največkrat ne.

Zdaj pa je, kot kaže, Lojzetu vsega dovolj. Tudi stanovalcem soseske V., Ulice I. celjske čete. Dovolj jim je smradu, dovolj blata in jezer pred garažami (to se dogaja Lojzetu), slabe ceste in podobnega. Do vratu jim je dovolj pisarije in tarnanja po občini.

Lojze Vukmanovič: »Na občini so me pošiljali od Poncija do Pilata. Na pismene zahteve, prošnje, največkrat niso odgovorili. Zagotavljali

Največkrat na tožbe in pritožbe občanov tudi poštareva torba ne more odgovoriti.

so (na komunalni), da so sredstva zagotovljena, da bi čez zimo že lahko delali, pa so dali delavce na brezplačen dopust, ker ni bilo zanje dela. Bil sem pri gradbenem inšpektorju. Bilo je tako: ali ga ni bilo, ali je bil in imel uradne ure in ne časa zame, ali pa ni bilo uradnih ur, zgodilo pa se je tudi, da je vedno takrat moral kam iti...«

Kje torej v tej nesrečni soseski najbolj smrdi? Ali res le pri Lojzetu Vukmanoviču, ki je nekakšna zasebna zbiralnica odpadnih voda? Bržkone bi človek zaradi tega moral dobiti nekakšno mesečno odškodnino, ker nado-mešča rezervoarje s svojo parceol!

MILENKO STRASEK

MIROSAN

LETINA DOBRO KAŽE

SLOVENSKO SADJARSTVO UTRPELO ŠKODO

Letošnje vremenske razmere so muhaste. Pozeba je marsikje letošnji pridelek sadja povsem uničila. Na srečo povsod ni tako in Miro-san je eden izmed tistih nasadov jablan, ki mu je bilo prizanešeno. Sadjarstvo Miro-san je TOZD Hmezada Zalec in je med največjimi plantažami jabolk v Sloveniji. O tem kako letos kaže sem se pogovarjal z vodjem TOZD ing. Vidom Korbarjem.

Kako v tem času vaši nasadi kažejo?

»Nasadi v tem času kažejo primerno, saj nas spomladanska pozeba ni prizadela. Več problemov nam je povzročalo deževno vreme, ki je zelo ugodno za razvoj bolezn. Da bi sadje kar najbolje zaščitili smo nekaj časa škropili vsak teden, sedaj pa smo te intervale podaljšali na deset do dvanajst dni. Trenutno škropimo že dvanaajstič in reči moram, da nam je zaščita uspela in temu primerno nasadi tudi dobro kažejo.«

Pravite, da zaenkrat dobro kaže, povejte mi prosim, s kolikšnimi površinami razpolagate in koliko sadja boste pridelali?

»Skupne površine so 132 ha, poleg tega imamo še 6 ha drevesnic. Pridelek je zaenkrat še težko oceniti, vendar računamo, da bo tolikšen ali nekoliko večji kot lanski, to

pomeni okrog 250 vagonov sadja.«

In kaj menite kot strokovnjak o položaju sadjarstva v Sloveniji?

»Slovensko sadjarstvo je letos utrpelo precejšnjo škodo, predvsem severovzhodni del Slovenije, kjer je pozeba uničila večji del pridelka. Po podatkih, ki so na razpolago lahko sklepamo, da bo pridelek samo polovičen. To se nanaša na plantažne nasade, medtem ko bo pridelek v kmečkem sadjarstvu zelo majhen in še ta bo zaradi škodljivcev in bolezn zelo slabe kakovosti. Letošnje leto je namreč leto skriupa, ki se razvija v vlažnem vremenu, ki pa ga je letos več kot dovolj.«

Tekst in foto: T. TAVČAR

POVEDALI SO:

BOLSKO KROTIMO

DANIEL BRISNIK je predsednik Sveta krajevne skupnosti Gomilsko: »V naši krajevni skupnosti so pred kratkim pričeli z regulacijo Boliske, česar so vsi krajanji zelo vesel. Boliska je bila veskoki zelo muhasta in je mnogokrat poplavljal ter s tem povzročala veliko škodo na poljih in na gospodarskih poslopih. Dela bodo končana prihodnje leto. Vsekakor lahko rečem, da bo regulirana Boliska eden od najkoristnejših dosežkov na našem kraju.

T. TAVČAR

SAVINJSKA INDUSTRIJA OPREME IN GRADBENEGA MATERIJALA

SIGMA
ŽALEC

TOZD S3 IN MONTAŽA ZABUKOVICA

SANITARNA STENA SIGMA BLOK

je industrijsko izdelan gradbeni element, v katerem so vgrajene vse potrebne instalacije za kopalnico, kuhinjo in stranišče. Hkrati je stena tudi predelni zid med kopalnico in kuhinjo.

PRŠNA KABINA SIGMA

Samostojno pršno kabino SIGMA lahko postavimo tako v kopalnico kot v katerikoli drug prostor, kjer je možen priklop na vodo in električno omrežje.

REŠUJE PROBLEME DANAŠNJEGA ČASA

TOZD KOVINSKA PREDELAVA VRANSKO

trovlečni specialni kotel SIGMA TSK S

je trovlečni specialni kotel za kurjenje z oljem oziroma s plinom. Kotel SIGMA TSK S je toplovodni odnosno vročevodni. Kapaciteta: od 160.000 C cal do 6 milijonov C cal.

SIGMA TG SPECIAL

je kombinirani trajno goreči kotel za centralno ogrevanje na trdo, tekoče in plinasto gorivo.

PISE
DR. MILAN
BEKČIČ

ADNEXITIS - VNETJE MATERNIČNIH PRIVESKOV

Vnetje materničnih priveskov nastane največkrat tako, da dospejo patogene bakterije iz nožnice skozi maternico v jajcevod in se naselijo v jajcevodu, od koder se širijo naprej proti trebušni votlini. Tako povzročijo vnetje jajčnikov in po navadi se vnameta obe strani. Če je vnetje močnejše, v jajcevodu se nabira gnoj, če vnetje traja dalj časa, iz gnoja nastane bistra tekočina, ki izpolnjuje jajcevod. Pogostokrat prihaja vnetje na podtrebušnico male medenice in nastanejo kmalu lahko otipljivi tumorji. Ti tumorji so večjih velikosti kot pest ali še več, ko vnetje mine, osterzejo med zrastlinami še votli prostori, ki so napolnjeni s tekočino — ciste. Zaradi infekcije jajčnikov nastane gnojni proces — absces, če se po zdravljenju gnoj resorbira, nastane cista.

Največ žena zbolijo za vnetjem materničnih priveskov v zreli dobi, torej med 20. in 45. letom starosti. Prav pogosto navajajo kot vzrok obolenja prehlad, vnetja nastanejo takoj po menstruaciji, ko je obramba telesa oslABLJENA. Nena-domna se pojavi vročina, bolečine, močna občutljivost in napetost spodnjega dela trebuha. Ker so prizadeti tudi sosednji organi, so tudi pogoste slabosti, bolečine v križu, bolečine pri mokrenju, driske in znamenje peritonitisa. Izcedek je pogosto gnojen. Nekatere žene so prebolele vnetje materničnih priveskov, ne da bi se tega zavedale, vendar žene težijo o bolečinah v križu, o bolečinah pri občevanju, o izcedku iz nožnice, o motnjah v menstruaciji, ter motnjah pri odvajanju. Vse to, zlasti pa še v mnogih primernih neizpolnjena želja po otroku, je vzrok labilnemu nevrovegetativnemu stanju, pa tudi psihonevrozi.

Prognoza glede na funkcijo materničnih priveskov po vnetju je veliko slabša. So tumorji, ki ne delajo skoraj nobenih težav, nekoliko zadržani maternični priveski pa lahko delajo velike težave. Praviloma vse takšne bolnice zdravimo v bolnišnici.

Za kronični stadij pogosto priporočamo kopalnično zdravljenje v Zdravilišču Dobrna, kjer se zdravijo bolnice sistematično po odrejenih medicinskih predpisih in pod strogim nadzorstvom. Če tumorji ne izginejo, bolezni se ne izboljša in imajo bolnice vedno težave in celo telesno propadajo, se odločimo za operacijo. Operacija je pri mladih ženah konzervativna, pri starejših pa radikalna, da preprečimo recidive — ponovitve bolezni.

Za posledice vnetja jajčnikov in materničnih priveskov velja, da se bolezen poleže, bolečina pa ostane. Vnetje je zdravljeno minilo, ostale so močnejše zrastle notranjih genitalij s sosednjimi organi trebušne votline. Če pa dolgo stoji ali hodi, če naporno dela, pri spolnih odnosih itd., pa se pojavijo bolečine v spodnjem delu trebuha in v križu, ker se brazgotine natezajo.

Z ginekološko preiskavo lahko ugotovimo, da gre le za posledice vnetja, ni pa vselej vzrok bolečinam organsko obolenje ženskih genitalij.

Veliko žena ima določene težave, če se razburijo, sicer pot k pravilni diagnozi zdravljenja ni vselej lahka, ker gre za žene, ki so preobremenjene z delom, bodisi v poklicu, bodisi v gospodinjstvu ali z otroki.

ALPINISTIČNI KOTIČEK

ŠE EN VELIK USPEH

PREPLEZANA »FRANCOSKA SMER« V HUASCARANU

Po preplezanju »Ameriške smeri« v Huascaranu so člani odprave preplezali še težjo, »Francosko« v severozahodni steni te gore. Huascarana se je vpisal med tragične vrhove že nekajkrat, ker je vzpon nanj že po najlažjem grebenu izredno tvegan in prav tako tudi sestop. Smrt štirih Amerikancev pred tednom je še dopolnila žalostni spisek te najtežje gore Cordillera Blanca. Francoska smer, ki poteka po severozahodni steni, je ena najtežjih v pogorju Andov. Zakaj so Celjani izbrali prav to težko in objektivno nevarno steno in goro za kar dve smeri, zaenkrat še ne vemo. Telegram o preplezanem je bil kratak in tako ni znano, kdo je plezal in koliko časa. Brez dvoma pa drži, da so snežne razmere letos v Andih neugodne, da je ogromno snega in so verjetno plezalci prav zato izbrali za svoj cilj tehnično najtežjo in najvišjo goro. Plezalske zahteve so tam največje, nevarnost plazov pa zaradi navpičnosti manjša, kot v položnejših stenah.

Odprava se vrne v četrtek, 13. julija ob 19.15 na mariborsko letališče. Sedaj že lahko trdimo, da je odprava med najuspešnejšimi v tem pogorju in so preplezane smeri (predvsem Francoska) najtežje, kar so Jugoslovani plezali v teh stenah. Pravo vrednost opravljenega bomo lahko ocenili po vrnitvi, ko bo-

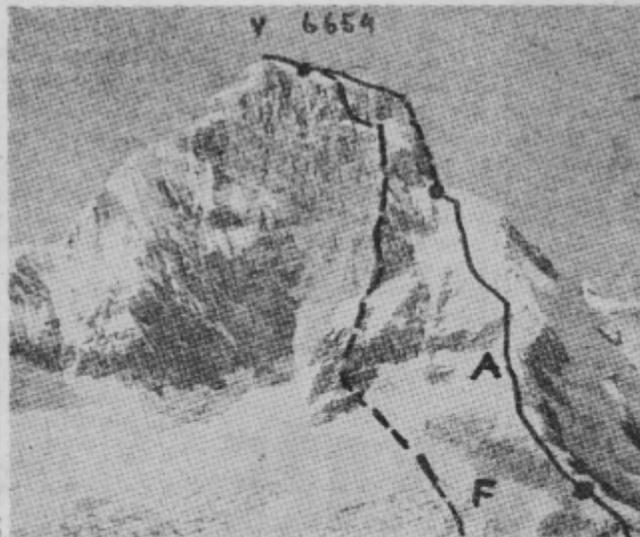
do člani odprave položili obračun svojega dela.

☆
Minule praznične dni so člani, pripravniki in tečajniki izkoristili za vzpone v Savinjskih Alpah. Plezali so v različnih smereh Turške gore in Rink. Po številu in težavah se letošnje smeri v letni plezalni sezoni ne morejo primerjati s prejšnjimi leti; močno se pozna odsotnost »Andijceva«. Pripravniki po pravilih ne smejo v skupno navezo, še manj tečajniki. Članov je ostalo premalo za vodenje vseh, ki hočejo ple-

zati, zato pa bo močna jesen, ko se odprava vrne in je že po pravilu zadnjih let takrat najlepše vreme.

☆
Potrjen je seznam udeležencev Jugoslovanske odprave na Mt. Everest 1979. Med člani sta Celjani Knez Franček in Zupan Jože, kar je veliko priznanje plezalcema in celjskemu alpinizmu. Tudi letos sta poleg sijajnih zimskih vzponov doma, v Andih dokazala, da spadata v prvo vrsto jugoslovanskih plezalcev.

CIC

Na sliki: Huascarana z vrisanimi smermi A — Ameriška smer, F — Francoska smer po severozahodnem stebru

MI IN ZDRAVJE

NEVIDNI SOPOTNIKI (1)

PISE DR. FRANC PLANINSEK

Vse življenje nas spremlja jo drobna, s prostim očesom nevidna živa bitja. Kljub svoji majhnosti močno vplivajo na vse življenje na zemlji. Navadno jih imenujemo mikrobi, saj povsod veljavna slovenskega imena še nimajo. Spadajo med najstarejša živa bitja na Zemlji. Pojavili so se verjetno takoj, ko so bili nastali prvi pogoji za življenje. Odkriti pa so bili zelo pozno. Pred komaj dobrimi stoletji so opazili prve mikrobe in še sto let ni minilo, odkar poznamo glavne povzročitelje nalezljivih bolezni. Nekatere od njih so spoznali šele v tem stoletju.

Med mikrobe štejemo bakterije, viruse in glivice. Bakterije so kroglice, paličice ali svedrasto zavite spirale. Povprečno so dolge od 1—5 tisočink milimetra, lahko so tudi manjše ali večje. Virusi so najenostavnejša živa bitja. So tisočkrat manjši od bakterij, ali pa se največji že približajo velikosti najmanjših bacilov. Živijo samo kot zajedalci v živih celicah človeka, živali ali rastlin. Glivice so lahko enocelične jajčaste tvorbe (n. pr. kvasovke) ali pa so sestavljene iz večjih prepletov drobnih nit. Takšne preplete, če so dovolj veliki, lahko opazimo že s prostim očesom (n. pr. sliva ali zelena plesen na živilih, leseni posodi in drugod).

Mikrobi kažejo vse dejavnosti višje razvitih živih bitij. Se hranijo, sprejemajo kisik (dihajo), se razmnožujejo, oddajajo neradne snovi, nekatere se gibljejo, razkrajajo določene snovi, tvorijo strupe, izločajo barvila in še nekatere pomembne snovi. Vse to velja predvsem za bakterije in glivice. Življenska do-

gajanja v virusih so še vedno malo znana.

Na zemlji živi veliko mikrobov. Nahajajo se v gornjih plasteh zemlje, v vodah, v zraku in vseh predmetih, na koži ljudi in živali ter pri ljudeh tudi v vseh telesnih votlinah, ki so dostopne od zunaj (nos, ustna votlina, prebavila, sapnik). V žilici gnojne vrtnice je okoli 3 do 5 milijonov bakterij, približno toliko tudi v surovem mleku, če ga hranimo več ur na sobni temperaturi. Veliko jih je tudi v nekaterih drugih živilih, v površinskih vodah in na površini naše kože. Tudi pri lepo umitih rokah najdemo na dlani in prstih do desetisoč klic.

Razmnoževanje bakterij je precej hitro. Ob ugodnih pogojih se vsake pol ure razdelijo, tako da iz ene bakterije nastane dve novi. Na razmnoževanje ugodno vplivajo primerna temperatura, ustrezna hrana in voda ter kisik in še nekatere potrebne snovi. Razmnožujejo se tudi na umetnih gojiščih. To dejstvo s pridom uporabljajo v bakterioloških laboratorijih, da iz bolnikovih izločkov lahko vzročijo bolezn. Na treh gojiščih že po dvajsetih ali dvanajsetih urah zrastejo maščini, vendar tudi s prostim očesom vidni drobni kroglički bakterij, ki so se navadno razvili iz ene same bakterije. To naglo razmnoževanje traja samo kakih deset ur. Nato počasi polenjuje, se ustavi in po nekaj dneh začne te bakterije admirati. Vendar ostane med njimi vedno nekaj živih, ki ohranjajo vrsto ter se ob drugem ugodnem času pričnejo ponovno razmnoževati. Tako ostaja število mikrobov v

človeku in njegovem okolju precej stalno.

Odpornost mikrobov na vplive okolja, v katerem se nahajajo, je pri posameznih vrstah precej različna, na splošno ne posebnost velika. Vsi mikrobi, še zlasti bakterije so malo odporni proti povišani toploti. Pri temperaturi 60° C poginejo v pol ure skoraj vse bakterije. Samo nekatere bolj odporne bakterije prenesejo kuhanje v vreli vodi eno do dve minuti, v desetih minutah so uničene tudi najodporniške oblike bakterij. Hitreje uniči bakterije vlažna kot suha toplota. Mraz bakterij ne uniči, prepreči pa njihovo razmnoževanje. To dejstvo s pridom uporabljamo pri shranjevanju živil v hladilnikih in zamrzovalnikih. V nizko temperaturo položena živila ohranijo svoje število bakterij, vendar razmnoževanje preneha in s tem vsaj za določen čas ostane živilo nespremenjeno. Kakovosti živila, ki smo ga vložili v hladilnik, seveda s tem ne popravimo. Dobra in pravilno pripravljena razkužila uničijo večino bakterij v petih do desetih minutah. Delovanje razkužil je precej različno glede na vrsto izostavljenih bakterij, snov v kateri se bakterije nahajajo ter na čas delovanja.

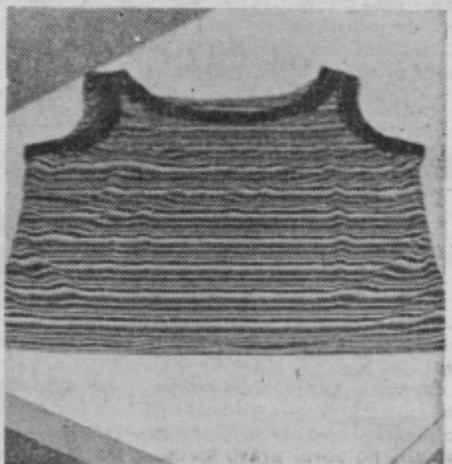
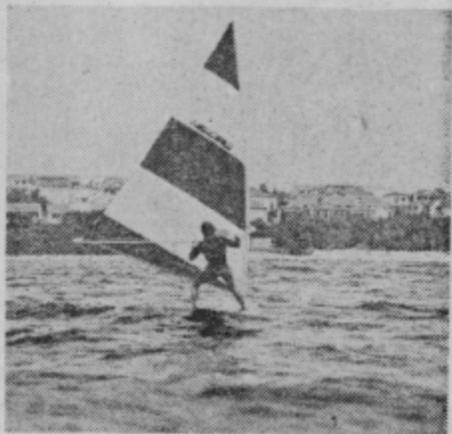
Po odnosu do človeka so mikrobi lahko koristni, malo pomembni in škodljivi. Posegajo v skoraj vse človekove dejavnosti, poseben pomen imajo za zdravje ljudi in živali v proizvodnji in predelavi živil, v poljedelstvu, v nekaterih industrijskih panogah in marsikje.

(NADALJEVANJE PRIHOD-NJIC)

T PRIPOROČA

obisk športnega oddelka veleblagovnice T, kjer dobite lahko wind surfing, DELFIN — desko za jadranje po morju, jezerih in mirno tekočih vodah za 7.000 din.

V salonu T pa vam priporočamo nakup ženskih biuzic, majic in kril, ekskluzivnih ženskih sandal in cokol — ročno izdelanih. Za popestritev pa ne pozabite še na modne dodatke...

Lanskemu zmagovalcu v teku na 100 m v Celju Charlesu Welsu bo letos težko obraniti laskavi naslov. Brez dvoma pa bo pokal memorialne discipline ponovno romal preko luže in to v ZDA ali na daljni Tajland.

Foto: TONE TAVCAR

ŠE SEDEM DNI DO SKOKOVEGA MEMORIALA

ELITNO KOT MALOKDAJ

SVETOVNI REKORDERJI IN OLIMPIJSKI ZMAGOVALCI NA STADIONU BORISA KIDRIČA

Danes teden bo celjski atletski stadion brez dvoma prizorišče resnične vrhunske atletske predstave. Organizatorju AD Kladivarju je uspelo pritegniti za nastop v Celju celo vrsto izjemnih mojstrov kraljice športov in to od svetovnih rekorderjev do olimpijskih zmagovalcev. XXI. SKOKOV MEMORIAL (spomin na predvojnega odličnega celjskega atleta Ferda Skoka, ki je padel v partizanih) bo zbral pravo smetano atletov in atletinj s štirih kontinentov — Amerike, Azije, Afrike in Evrope.

Po informaciji sekretarja AD Kladivar Stefana Juga je že potrjen nastop atletov iz ZDA, Kitajske, Tajlanda, Italije, Švice, Avstrije, Švedske, Francije, ZR Nemčije, Kenije in seveda Jugoslavije, pričakujejo pa še potrditev Španije, Bolgarije, Velike Britanije, Irske in Poljske. Tudi tokrat bo najmočnejše zastopstvo iz atletske velesile, Združenih držav Amerike, katere ekipa ne bo samo številčno najmočnejša, ampak tudi kvalitetno. Izredno močno ekipo pošiljajo tudi Kitajci (okoli 20 atletov), med katerimi jih je nekaj prav dobrih. Ostale države bodo nastopile s sicer skromnejšim številom tekmovalcev, vendar bodo tisti vsi izredno dobri.

Prava poslastica bo nedvomno memorialna disciplina, tek na 100 m, kjer je prijavljenih enajst atletov s »strašnimi« rezultati. Tako bodo med drugim nastopili Williams (10,15 in zmagovalac zadnjega dvoboja med SZ in ZDA na 200 m), Bradley (10,06) in Ridick (10,0) ter zmagovalac dvoboja SZ — ZDA na 100 m), vsi iz ZDA pa dva s Tajlanda — Anapol (10,0) in Sutsak (10,2) ter lanski zmagovalac v tej disciplini Amerikanec Wels (10,18). Pravim ljubiteljem atletike ni treba posebej razlagati, kaj ti rezultati pomenijo. Obeta se bitka, ki bo brez dvoma še dolgo ostala v spominu!

V teku na 400 m bo nastopilo pet odličnih atletov iz

VRNITEV CELJSKE ODPRAVE

Danes zvečer, Artek, 13. julija približno okoli 19.30 se bo na letališče v Mariboru vrnila celjska alpinistična odprava v Ande. Odprava je bila uspešna, zato ji že zdaj veljajo naše čestitke in topli pozdravi ob srečni vrnitvi.

ZDA, med njimi Taylor. Močen bo tudi tek na 800 m (45,20) in Fraizer (45,30), z desetimi tujimi atleti iz ZDA (Mc Lean 1:45,2), Italije, Kenije, Kitajske... Nič slabše ne bo na 5000 m s Francozom Bouterjem (letošnji zmagovalac uličnih tekov v Zagrebu in Ljubljani), Švicarjem Vifianom, Švedom Glansom (do letos svetovni rekorder v teku na 3000 m ovire, rekord mu je odvzel famozni Kenijec Rono), odličnim dolgočasim Angležom Rosejem pa našim Lascem itd.

400 m ovire! Ta disciplina bo zanimiva predvsem zaradi nastopa novega državnega rekorderja domačina Roka Kopitarja, ki bo imel močno konkurenco v Američanih Kingu (49,0 in tudi lanski zmagovalac v Celju) in Hollowayu (50,14).

V skoku v višino bo poleg Američanov nastopil odlični Italijan Reise (224 cm), Kitajec Cue Hun Djun (216) in naši najboljši Temin, Komenič, Prezelj, Čop...

V teku na 400 m ovire je mogoč tudi nastop svetovnega rekorderja in olimpijskega

ga zmagovalca Američana Mosesa!!!!

V skoku v daljavo med odličnimi atleti naj omenimo samo dva: olimpijskega zmagovalca in svetovnega rekorderja Robinsona ter Francoza Rousseauja. Palica: Cotton 541 cm, Pollard 540 in Jessy 561 cm!!! Vsi iz ZDA! Disk: Schmock in Stadel mečeta preko 69 m, Wilkins (svetovni in olimpijski) preko 71 m, vsi iz ZDA. Krogla: bivši svetovni prvak Foerbach in Schmock, oba preko 21 m!

Nič slabše ne bo pri atletinjah. 100 m: Käfer (Avstrija) 11,3 — Ko Djan Haja (Kitajska) 11,9... Višina: Dini (Italija) 187 cm, Pu Pei Su (Kitajska) 179 cm in naše Hrepevnikova (v Beogradu 185 cm), Prezeljeva... 100 m ovire: Battaglia (Italija) 13,09. Izdvojili smo samo nekatere, seveda pa tudi drugi ne bodo nič slabši.

Discipline: moški 100, 400, 800 in 5000 m, 400 m ovire, višina, daljava, disk, krogla in palica ter ženske 100, 400 in 1500 m, 100 m ovire, višina, daljava in kopje. Začetek tekmovanja bo ob 16.30.

TONE VRABL

ATLETIKA:

ROK IN OSTALI

SOLIDNI CELJSKI ATLETI V BEOGRADU

V Beogradu je bilo 34. državno prvenstvo za člane in članice v atletiki. Samo tekmovalje je pokazalo, da imamo trenutno zelo malo resnično dobrih atletov, ki bi nekaj veljali tudi v svetovnem ali vsaj evropskem oz. balkanskem merilu. Ta ugotovitev je toliko bolj porazna, ker je pred nami evropsko prvenstvo, od katerega si kaj dosti (razen...) ne moremo obetati. Kaj smo dosegli Celjani v Beogradu na največji fešti najboljših atletov?

Osvojili smo en naslov in to ROK KOPITAR, ki je zmagal v teku na 400 m ovire dodal še nov državni rekord (50,63)! S tem rezultatom je trenutno najboljši mladinec v Evropi in dvanajsti na lestvici vseh najboljših tekačev v tej disciplini, vse skupaj pa mu je po besedah zveznega kapetana moške ekipe Daneta Korice tudi zagotovilo nastop na bližnjem evropskem prvenstvu.

In ostali celjski atleti? Ni bilo slabo!

STANKO LISEC je bil drugi v teku na 5000 in tretji v teku na 1500 m. S turneje po Skandinaviji se je vrnil utrujen, vendar med drugim tudi z odličnim novim državnim rekordom na 3000 m — 7:51,35! Tako je izboljšal devet let star republiški rekord

Petra Sveta in šest let star državni rekord Daneta Korice.

Mičo Mijač je bil drugi v metu diska.

Ida Bunderla je bila druga na 3000 in četrta na 1500 m.

Stanka Lovše-Prezelj je bila druga v skoku v višino.

Dušan Prezelj je bil tretji v skoku v višino, Boris Čop peti in Darko Prezelj deveti.

Darko Renar je bil šesti v skoku ob palici, Alijana Kováč tretja v metu kopja. Mar-

jana Kopitar je bila peta v teku na 100 m ovire ter Metoda Kastelic osma v metu diska. Tanja Poteko je bila četrta v teku na 400 m. Vse to so uvrstitev, ki dajo upati, da bodo celjski atleti in atletinje z vsemi, ki niso nastopili v Beogradu, tudi v bodoče dosegli lepe rezultate v splošno zadovoljstvo nas vseh.

TONE VRABL
KAREL JUG

TENIS

NAJDLJE FURLAN

Člani teniške sekcije pri HDK Celje so kot prvi v Celju priredili tekmovanje ob praznovanju letošnjega občinskega praznika in to odprto prvenstvo Celja, na katerem so sodelovali igralci Branika in Železničarja iz Maribora, Olimpije, Vevč, Kranja, Kamnika, Pirana, Velenja in Celja.

Letošnji zmagovalac je Svenšek iz Maribora, ki je v finalu premagal Muleja iz Kranja 6:3 in 7:5.

Nastopili pa so tudi številni celjski igralci. Najdlje se je uvrstil in to v četrtfinale Furlan, ki je pred tem premagal Brežnika (Branik) 9:6 in Bogataja (Kamnik) 7:5 in 6:0. V četrtfinalu pa je bil boljši Matjaž Mulej (Branik), ki ga je premagal 6:0 in 6:4.

Zelo dobro igro je pokazal tudi Szabo iz Šoštanja.

V celoti je tekmovanje popolnoma uspelo, saj je bilo ponovno zelo vzorno pripravljeno. J. KUZMA

NA KRATKO

DVAKRAT HMEZAD

V Preboldu je bilo priložnostno tekmovanje ob občinskem prazniku Zaleca. Med moškimi in ženskimi ekipami je zmagal žalski Hmezad (4896 oz. 2353 podrtih kegljev), med posamezniki Zupanc (Hmezad) 882 in med posameznicami Zuletova (Konus Slovenske Konjice) 433. TT

EVA IN VANC TRENERJA

Na zadnji seji predsedstva Kegljarske zveze Slovenije so določili, da bosta v prihodnje Celjana Eva Ludvik in Ivan Srot trenirala slovensko mladinsko oz. slovensko

člansko žensko reprezentanco. Cestitamo. JK

ZMAGOVALEC PARTIZAN ZALEC

Na sedmem memorialnem turnirju za preminulim žalskim nogometšem Jožetom Ulago so nastopile tri ekipe, zmagali pa so domačini, ki so v finalu premagali Ingrad s 3:1. Tretje mesto je osvojila ekipa Tkanine. J. GROBELNIK

KONJENISKI KLUB V SEMPETRU

Po daljših pripravah so v Sempetru v Savinjski dolini ustanovili nov konjeniški klub imenovan Savinja. Na ustanovnem občnem zboru je bilo okoli sto privržencev te športne zvrsti, za prvega predsednika pa so izvolili predsednika dosedanjega iniciativnega odbora Vinka ing. Kolenca. Sklep: za to zvrst je veliko zanimanje, zato bodo takoj začeli s konkretnim delom. TT

RECICA IN LAVRINC

Ob občinskem prazniku občine Laško je SD »Dušan Poženela« iz Rečice pripravila strelsko tekmovanje, katerega se je udeležilo pet ekip. Zmagali so domačini pred SD »Tone Bostič« iz Zidanege mosta, medtem ko je med posamezniki bil najboljši prav tako domačin Vinco Lavrinc.

ZA EN KROG PREKRATKI

V Čupriji so tekmovali strelci domačini ter gostje iz Celja, Doboja, Vranja in Svetozareva. Samo z enim krogom prednosti so zmagali strelci iz Vranja pred Celjani, ki so tokrat nastopili močno pomlajeni. Med posamezniki je bil Celjan Branko Malec drugi. T. JAGER

SIP IN FERRALIT VODITA

Na občinskem (žalskem) sindikalnem prvenstvu je nastopilo 320 posameznikov iz 26 OZD. Med posameznicami je zmagala Cilenškova (Hmezad), ekipno je bil najboljši Hmezad, med starejšimi člani je slavil Črnok (Hmezad), ekipno pa SIP Sempeter, medtem ko je med člani zmagal Zigon (Obtrnik), med ekipami pa SIP Sempeter. TT

NOVA SELEKCIJA V MOZIRJU

Vse kaže, da bo tudi v Mozirju prišlo do razširitve nogometa, saj naj bi njihova selekcija že v prihodnji sezoni nastopala v republiškem merilu skupaj s ostalimi najboljšimi ekipami, konkretno z našega območja Celjem, Smartin in Uniorjem ter drugimi. Upamo, da se bo iz te razširitve končno rodilo tudi nekaj kvalitete. J. K.

CATCH PRVIC V CELJU

V ponedeljek, 17. julija ob 20. uri bo v dvorani Golovec ena izmed sedemindvajsetih borb v Jugoslaviji za svetovno prvenstvo v borilnem športu, imenovanem catch. Gre za borilno panogo, kjer je dovoljeno vse, razen pikanja v oči ter praskanja z nohti. Ta zvrst je še posebej popularna na Japonskem, nastopajo pa atleti, kjer je takšen z 90 do 100 kg prava muha med obad. Celjani bodo videli štiri posamezne borbe (vsaka trajajo po pet rund krat pet minut) in eno parov. Nastopilo bo dvanajst šampionov iz različnih držav. Celje bo tako imelo priložnost prvič spoznati tudi to zvrst borilnega športa. Zaključna jugoslovanska prireditev (vse so v spomin na odličnega jugoslovanskega kečerja, zdaj že pokojnega, Miša Ujeviča) bo v Splitu 13. in 14. avgusta. Svetovni pokal v catchu po Jugoslaviji se je začel 15. julija, Celje je tretje na vrsti, da gosti močne može iz osemnajstih držav. Najlažji borec bo Leif Ehm Sorenson iz Danske, najtežji pa Pietro Bonaventura (132 kg) iz Italije. T. VRABL

VESTI IZ REKREACIJE

V prvem polletju je bilo končanih več tekmovanj v tako imenovanih »TRIM igrah 78«, ki se jih je udeležilo rekordno število nastopajočih, če prištejemo tudi interna tekmovanja v posameznih OZD. Vsekakor je to dokaz, da se na področju rekreacije v Celju dela načrtno, čeprav je kljub temu potrebno še marsikaj izboljšati (pravočasno objavljanje rezultatov tekmovanj, pošiljanje informacij, ustalen tekmovalni sistem itd.). Rešitev tega problema se nakazuje v čimboljšem sodelovanju referentov rekreacije v OZD z Zborom delegatov za športno rekreacijo pri TKS Celje.

Posebno razveseljivo je, da se poleg delovnih organizacij (LIK Savinja, Cinkarna, Ingrad, Zelezarna Store), ki so že vrsto let za primer organizirane rekreacije, pojavljajo tudi drugi delovni kolektivi (Obnova, Geodetski zavod, Triglav), v katerih delajo načrtno, to pa je že rodilo prve sadove.

REZULTATI:

SAH: Storitvene dejavnosti — I. liga: 1. Kovinotehna — Tehnomercator 21, 2. Merx A 16,5, 3. Slovenija avto A 15 točk itd.; II liga — 1. ITC 12, 2. Remont 10, 3. Center 8,5 točk itd.

Družbene dejavnosti — I. liga: 1. Pravosodje 15,5, 2. ŠKIMC 14,5, 3. Za-

pori, 10,5, točk itd.; II. liga — 1. Regionalna zdravstvena skupnost 12, 2. Triglav 8,5, 3. OŠ Hudinja 8,5 točk itd.

Industrija: 1. Zlatarna 15,5, 2. Aero 13,5, 3. Libela 11 točk itd.

Promet — zveze: 1. Izletnik 8,5, 2. Zelezarna 7,5, 3. PTT 7 točk.

Gradbeništvo: 1. Geodetski zavod 3, 2. Obnova 1 točka.

MALI NOGOMET: starejši člani I. liga: 1. Zelezarna 12, 2. Aero 7, 3. Zelezarna 7 točk itd.; II. liga: 1. EMO 10, 2. UJV 7, 3. KS Slander 7 točk itd.

ODBOJKA: starejši člani I. liga: 1. Klima 10, 2. Ingrad 8, 3. Zelezarna 6; II. liga: 1. Cinkarna 8, 2. PTT 7, 3. Libela 6 točk itd. V naslednji tekmovalni sezoni bosta v prvi ligi nastopali tudi ekipi Cinkarne in PTT, medtem ko bo ekipa Kovinotehna-Tehnomercator nastopila v II. ligi.

Zenske — prvi del — I. liga: 1. Zelezarna 10, 2. PTT 9, 3. Razvojni center 8 točk itd.; II. liga — 1. Pravosodje 6, 2. Triglav 4, 3. EMO 2 točki itd. Ekipa, ki so nastopile v prvem delu tekmovanja, bodo nadaljevale s tekmovanjem jeseni. Vse ekipe, ki se bodo pripravile naknadno, pa bodo tekmovala v III. ligi.

F. Pungeršič

PLANINSKI RAJ

UREJA: JANEZ VEDENIK

PD LASKO: NOVI OSKRBNIK NA SMOHORJU

Aprila letos si je društvo na letni skupščini naložilo obilico nalog, ki jih mora opraviti letos, če bo hotelo zadovoljiti potrebe članov. Prav iz nujnosti, da se gospodarstvo vodi preko posebnega organa društva, je društvo gospodarski odbor okrepilo z novimi močmi in člani, da bi bil kos vsem tem težavam. Skorajda vsake dve leti je moralo društvo iskati nove oskrbnike za dom na Smohorju, ker so iz različnih vzrokov odhajali in iskali boljše pogoje dela ali pa niso izpolnjevali določb sklenjene pogodbe. Trenutno je na koči številnim planincem poznan Gusti Rezec iz Ljubljane, ki je že nekajkrat priskočil na pomoč. V prihodnjem tednu pa bo za kočo začel skrbeti Mihael Rezec z ženo in društvo spet pričakuje večji obisk kočarje. Zares, če je oskrbnik človek, ki rad skrbi za dobro počutje obiskovalcev, predvsem tistih, ki so še vedno zvesti planinci in ljubitelji planin, potem bi bila vsaka bojazen glede obiska odveč. Prav letošnje leto je še posebej za planinstvo značilno leto, saj je 200 let od prvega vzpona na Triglav, ki ga bodo v mesecu avgustu obiskali tudi naši občani. Pa nenazadnje je tudi za nas po-

membno leto, saj bomo v jeseni razvili društveni prapor. Dejavnost društva se je razmahnila, organizirani so izleti preko društva, izrednega pomena pa so tudi izleti, ki jih organizirajo prizadevni posamezniki v delovnih organizacijah kot Andrej Mavri v TIM in Tone Košir v ELKO-VU. Za društvo, ki ima preko 580 članov, je izredno pomembno organiziranje izletov in izobraževanja v smislu ohranjanja narave in varstva.

PD PREBOLD: MNOGO IZLETOV

Ob koncu šolskega leta so pionirji OS Prebold prirejali zaključne izlete v glavnem v planine. Celo tisti najmlajši. Vodili so jih člani PD Prebold. 80 pionirjev tretjega razreda je odšlo na Horn, 30 iz sedmega pa na Lisco. Tridnevnega izleta na Pohorje se je udeležilo trideset učencev osmega razreda, prav toliko pa jih je odšlo tudi na Komno. Sedmera jezera in Krnsko jezero.

MILAN SUSAK

KAKO NA POT?

Pravilna planinska oprema je prvi pogoj planinarjenja. Sam sodijo gorski čevlji, toplice, pumparice z volnenimi nogavicami, volneni pulover,

toplo pokrivalo in vetrovika (če nimamo nepremočljive, vzemimo še dežni plašč). Kalorično suho hrano dajmo v udoben nahrbtnik, čeprav saj za rezervno, saj se bomo ustavljali in oskrbovali v planinskih postojankah. Kakor oprema, tako je tudi prehrana odvisna od letnega časa, zahtevnost ture in planinca. Kot smo pri opremljenosti le najnujnejše, tako so pri prehrani najpomembnejši kruh, suha klobasa (ali mesna konzerva) in sir. Za osvežitev in žejno med potjo so najboljše limone in sladkor. Ne pozabite na žepni nož!

ADI VIDMAJER

SOSTANJ: PLANINCI PO POTEH REVOLUCIJE

V počastitev dneva borca je 45 članov planinskega društva Soštanj na večdnevnem izletu obiskalo zgodovinske kraje Bosne. Ogledali so si Jasenovac, se povzpeli na legendarno Kozaro, na poti v Jajce pa so si ogledali še spomenik na Sehetluci pri Banja Luki. Vrh tega so obiskali Titovo pečino v Drvarju in muzej NOB v Bihacu ter se zatem preko Petrove gore pri Karlovcu zadovoljni vrnili domov.

V. KOJIC

TEDNIKOVKI POGOVORI S POTROŠNIKI

BO ODPIRALNI ČAS DRUGAČEN?

Organizacije združene dela, ki proizvajajo oziroma prodajajo blago ali opravljajo storitve za neposredno porabo občana, morajo v skladu z Zakonom o združenem delu na zahtevo potrošnikov skleniti samoupravne sporazume, s katerimi določijo njihova medsebojna razmerja, pravice in obveznosti glede redne in kakovostne preskrbe občanov, rednega opravljanja storitev...

V razpravi je osnutek samoupravnega sporazuma o dejanskem poslovnem času v gostinstvu na območju občine Celje in katera je ponudila Poslovna skupnost za turizem Celje, po pooblastilu organizacij združene dela v gostinstvu. S tem sporazumom bo prenehal veljati družbeni dogovor, sklenjen 1974. leta, s katerim je bila določena razporeditev, začetek in konec delovnega časa za dneve, ko morajo biti obrati, ki opravljajo gostinske storitve, odprti.

Določa se letni in zimski obratovni čas. Prav tako se določa po en prosti dan v tednu, ko so gostinski obrati zaprti. Več kot polovica gostinskih obratov te možnosti tudi

v prihodnje ne bo koristila, vsi tisti, ki so se odločili zanjo, pa so določili nedeljo. Tako bo lahko gost hotela Celje v nedeljo popoldne preganjal dolgočas samo v Bistrotju, še naprej pa ostajajo zaprti lokali: »Pod obokoma«, »Ob Savinjski«, restavracija »Zvezda«, gostišče »Ribič«, »Bizečana«, »Branibor« in »Amerika«. Samo v bifeju »Metlika« so se odločili za soboto, ko bodo počivali.

Delovni čas ostaja še v naprej več ali manj enak. Tako se bodo tudi v prihodnje zapirala vrata gostiln ob 21. uri z nekaj izjemami, kjer bodo obračali stole na mize ob 22. uri ali 23. uri. Po tem času se bo gost lahko zabaval samo v baru hotela »Celeste« in »aperitiv baru Merxa«. Potnik, ki se je odločil pripotovati v Celje ali odpotovati z vlakom, bo med 23. uro zvečer in 5. uro zjutraj zaman iskal okrepčila. Tako lahko na koncu ugotovimo, da gost, ki pride v Celje zvečer ali zjutraj, ne bo imel veliko možnosti za okrepčilo. Edino upanje, ki nam še v prihodnje ostaja, bo prenovljena Turška mačka, kjer »bomo lahko večerjali tudi po polnoči«.

V primerih, ko bo prosti dan sovpadel z državnim praznikom, bo gostinski obrat lahko ostal odprt vso noč.

Brez dvoma ta samoupravni sporazum se ni povsem odrazil celjskih težav, da bi ostali turistično mesto. Kaj Celje potrebuje, bo pokazala javna razprava, saj bo o tem osnutku razpravljala občinska konferenca svetov potrošnikov, občinska konferenca SZDL in občinski sindikalni svet. In ne na koncu bodo imeli možnost spregovoriti o tem samoupravnem sporazumu vsi potrošniki, saj bodo o njem razpravljali tudi svetli potrošnikov v vseh 25 krajevnih skupnostih. Razprava ne bo mogla niti mimo realnega položaja gostinstva, kakršen že je. Težav gostinci nimajo ravno malo, med največjimi pa so pretežno ženska delovna sila, izredno velika fluktuacija in pa dejstvo, da več kot 80 odstotkov gostinskih delavcev stanuje izven Celja.

O vsem tem in še o čem drugem se bomo morali v javni razpravi opredeliti, hkrati pa tudi sprejeti rešitve za boljše in učinkovitejše sodelovanje.

LEON MOKOTAR

roman vam poklanja

TO-MO-DI DIMNIKI INFORMACIJE TEL. 22-113; 20-641

OČETOVA KRIVDA

26

»Da, da — jaz sem seveda testament skrila, da bi ob svojih tisoč goldinarjev prišla, kaj?«
 »Jasno je,« je rekel sodnik, »da je skrila testament nekdo, ki mu je to koristilo. To more biti le Joza Jakopič.«
 »Moj oče? Ne!« je dejal Tevž odločno.
 »Joza gotovo ne!« se je usajal mojster Kristof. »Joza je bu poštenjak.«
 »Zal sodišče tega ne more verjeti,« je izjavil sodnik. »Čudno je le to, da krivec testamenta ni uničil, ampak ga je hranil... Jaz si mislim, da je bilo tako: Rajni je zaupal testament kakemu prijatelju, naj ga ta po njegovi smrti izroči oblasti. Ta prijatelj pa ni bil pošten in se je z Jozanom Jakopičem zmenil, da skriva testament, če mu Joza Jakopič zato dobro plača... Ali je komu od vas znan, kdo, ki mu je rajni Jožef Hribernik posebno zaupal?«
 Zopet je zašumelo med ljudmi, toda nihče ni vedel odgovora. Tedaj se je oglasila Blazinka, ki si je naglo izmisli laž, da bi za vselej odvrnila vsak sum od sebe.
 »Gospod sodnik,« je dejala hinavsko, »ko ste to rekli, mi je prišlo na misel... Ne povem rada, toda ne maram, da bi mi vest kaj očitala... Rajni ujec so že imeli takega prijatelja. To je bil volar Aleš. Zdaj se spominam, da so ga tiste dni pred smrtjo večkrat poklicali k sebi... In... saj nočem nič slabega reči o Jozanu, o Jakopiču, nimam vzrova za to — toda to dobro vem, da sta po učevi smrti večkrat skup tšala z Alešem.«
 »Kristof!« je zagodrnjal mojster krojač. »Mlad kmet se bo vendar imel kaj pomeniti s svojim hlapcem.«
 »Ne, ne!« se je lagala Blazinka. »Tudi ponoči sta čepela kje sama in sta si večkrat kaj namigavala.«
 »Kje je ta Aleš? Kako se piše?« je silil sodnik.
 »Pisal se je za Matvoza in je posejše kupil Gradiško bajto. Pred petimi tedni je umrl.«
 »Ah morete to tudi s prisego potrditi?«
 »Če je treba, da,« je trdila Blazinka.
 »Dobro! Potem je stvar jasna. Aleš je testament utajil, Joza Jakopič pa...«

»Kristof!« je presekala krojač sodniku hudo besedo. »Ne more biti drugače,« je vztrajal sodnik. »Ta dva sta krivca Aleš pa je dobil gotovo dobro plačilo, da si je mogel Gradiško kupiti. Ko je umiral, ga je vest nagnala, da je spravil testament pred sodišče.«
 Navzočim je bilo jasno in so priklimali. Edino mojster Kristof, Jurij Močilnik, ta je brundal in upovarjal. V Tevževi duši pa je besnel vihar.
 Da se je mogla Blazinka tako lagati! In ljudje so kar vse verjeli. Ali je zdaj še smel molčati? Zdaj, ko je prišel testament na dan, očetove krivde ni bilo več mogoče skriti. Sramoti se ni bilo več kam ogniti; da, še desetkrat hujši se je pokazal greh, kakor je bil v resnici. Danes, jutri gotovo bodo že vsi v Podkrajju vedeli povedati, kak je bil stari Dvornik in s kakim grehom je legel v grob. Ne, ne! Zdaj mora govoriti! Zdaj mora očeta opravičiti! Mora!
 Ves razburjen je bruhnil iz sebe:
 »Gospod sodnik, ne verjemite tej lažnivki! Jaz vem, kako je bil s testamentom!«
 »Vi ste vendar rekli, da ne veste za testament,« je dejal sodnik strogo.
 »Nisem vedel, da je še kje; toda to, kar je v njem, mi je bilo znano! Nekaj tednov, preden so umrli, so mi oče vse povedali. Ni kriv Matvozov Aleš, tudi moj oče ne toliko — kriva je ta! Pokazal je na Blazinko. — »Ta je očinenemu ujecu ukradla testament in mojega očeta nagovorila, naj ji dajo tri tisočake, pa bo pismo skrila. Moj oče je dolgo niso hoteli poslušati, nazadnje jih pa je le premotila.«
 »Lažnivec! Oderuh!« je zahreščala Blazinka, ki je vsa prebledela in se stresla. »Gospod sodnik, ali ne čujete, kako se laže? Najprej ni o testamentu ničesar vedel, zdaj pa vse ve. On si je obdržal krivični denar. Tat pa lažnivec pod enim klobukom vedrila.«
 »Prisežem lahko, da je resnica, kar govorim,« je rekel Tevž.
 »Kar tako vam sodišče prisege ne da,« je pripomnil sodnik. »Najprej morate vse pojasniti, kaj in kako vam je oče povedal.«
 Tevž zdaj ni več okleval, ampak je vse na drobno povedal, kar je vedel od očeta, in ni pozabil omeniti, kako je Blazinka očetu trdila, da je testament zažgala; očitno pa ga je spravila, da bi ga imela kakor orožje v rokah. Tekom let je izsilila od očeta precej denarja; zadolžnice je sicer podpisala, vrnila ni ničesar. Tega denarja se je z obrestmi vred nabralo okoli sedemindvajset tisoč dinarjev; za ta znesek jo je pred osmimi tedni terjal. Ker ni vedela kaj, je poslala testament na sodnijo — kdo drugi kakor ona?! — da bi na tak način zahtevala svoj delež iz testamenta in še bogve koliko obresti in odškodnine.
 »Gospod sodnik, to je vse zlagano! Ali ne vidite, kako

hoče po sili očeta oprati in mene obdolžiti? Tožim ga za razžaljenje časti!« je vpila Blazinka.
 »Tiho zdaj!« je zapovedal sodnik. »Govorili boste, ko vam bom dal besedo!«
 Tevž je pripovedoval, koliko je oče prestal, da ni imel mirne ure in da je od same bridkosti zbolel. Ponoči ga je večkrat hotelo zadušiti; ko je slutil smrt pred durmi, se je odločil, da pojde na sodnijo in da tu vse pove. Na poti, tam pri onem znamenju pod Dvornikom, se mu je razvezal jezik. Le s težavo ga je sin pregovoril, da ni šel sam sebe tožiti, in mu obljubil, da bo on popravil, kar je oče zagrešil.
 Vsi, ki so poslušali Tevžovo izpoved, so se preprčali, da govori resnico.
 »Toda vi niste držali obljube, ki ste jo dali očetu,« je dejal sodnik strogo; »vsaj čakali ste tako dolgo, da bi clovek mogel dvomiti, ali ste je sploh še mislili izpolniti.«
 »Zpominil sem jo; škoda sem že popravil,« je rekel Tevž. »Kako?«
 »Tiste male reči iz testamenta so izvršili že oče. Blazinki nisem ničesar dolžan, ker je itak več dobila, kakor ji je bilo. Ostanje le še mojster Jurij Močilnik; temu pa sem tudi vse povrnil.«
 »Ali je to res?« je vprašal sodnik Kristofa in ga ostro pogledal.
 »Tevž, Tevž, kaj praviš?« je vzključil krojač razburjeno. »Jaz ne vem nič.«
 »Ali niste dobili lani poleti štiristo tisoč dinarjev?«
 Krojač je raztegnil usta in oči, čudno je zarigal in komaj prišel do sapa:
 »Kristof nebeški, Glijat čeravzelj! Tak ti si jih poslal? Da, da, lani avgusta mi jih je prinesel pater Valerijan, kapucinar, in ničesar mi ni hotel povedati kakor le to, da je denar moj. Za norca me je imel, ampak denar je bil pravi.«
 »Odkod si ga dobil?« je vprašal Tevža župan.
 »Za Dvornikovo.«
 »Prodal si vendar šele jeseni.«
 »Ne, že sredi julija. Vprašajte Križnika! Hotel sem uso reč skriti.«
 »Zaslišati moram onega patra,« je odločil sodnik.
 »Menda ne bo treba; saj imam potrdilo.« Pri teh besedah je segel Tevž v listnico, pobrskal v nji in nato ponudil krojaču neki listek.
 »Kristof moj!« je lomastil mojster. »To je prav tisto pismo, ki sem ga dal kapucinarju — res! Doma imam še drugo; na tistem mi je pater napisal, da sem demar od njeqa dobil.«
 »Zmenila sta se! Oba tičita pod enim klobukom!« je zavpila Blazinka. »Ta mojster je bil vedno na onegale strani. Lažnivec! Goljuf!«
 Krojač je ves rdeč zahrpal:

MEHIŠKI ZAPISI (6)

KDO JE AMALIA HERNANDEZ?

PISE: JOZE VOLFAND

Azteki, najmočnejši in najmočnejši, gibčen in roparski mehiški narod, z izjemnimi mojstrskimi sposobnostmi za obdelavo kamna, so dvigali svoje glave samo k bogovom. Tisto, kar so doživljali, upali in hoteli na zemlji, se jim je zdelo manj vredno. Omalovaževali so človekovo življenje na zemlji. Kaj je človek je bil zanje le ubog služabnik bogov. Ze novorojenemu niso napovedali kaj prida sončnih dni na zemlji: Spoznal in okusil boš trpljenje, videl nesrečo in gnusobo, prišel si v kraj nenehne žalosti in bridkosti, kjer se dviga bolečina, kjer je revščina...

Takšen pozdrav je blagoslovil azteškega dojenčka. S kakšno neverjetno modrostjo so ustvarjalci azteškega imperija širili in negovali bogaboječnost, z njo pa svoj slog krvavega življenja in navad. Njihova filozofska resnica se odlikuje s prozornostjo, vredno sodobne diplomatske govornice: Da bi moglo sonce razsvetljevati zemljo, se mora hraniti s človeškimi sroči in piti kri. Zato je bilo treba ustvariti vojno, kajti le s to je mogoče pridobiti kri in srca...

Menda edino bog plesa, Ixtilton (Mali črni obraz), ni imel krvavih rok. Vsi drugi bogovi so mrki, ostrih potez, izražajo prezir bolečine in duha časa, kakršnega izžareva azteška kultura v obdobju 1370—1521. leta. Nekdo je celo zapisal, da na azteškem mnogobožnem svetišču kar mgoli božanstev dežel in raznih časov. Azteki so si umislili bogove skoraj za vsako reč — za ozve-

zde in za nebesne smeri za vodo in ogenj, za rastline in za čaranje, edino, in to jim lahko prav zares zamerimo, na boginjo ljubezni se niso spomnili. Zagotovo jim ni sodila v mozaik božanstev, ki so zrastle na ideologiji vojaške spretnosti in politične modrosti. Tako sem med največjastnejšimi zakladi stare mehiške kulture v antropološkem muzeju zaman iskal kamniti blok, ki bi z azteško moško hrabrostjo pripovedoval o njihovem umevanju ljubezni, o odnosu do ženske, o rojstvu... Toda občudoval sem upodobitev boga ognja in neverjetno domišljeno oblikovano kamnito skulpturo z žensko glavo, ki je simbolizirala vodo — to je bila boginja, gošpa vod. A kakorkoli že — azteška umetniška obdelava kamna odraža več kot značilno umirjenje, spraznjenje indijanskega človeka z usodo, z življenjem pač, kakršnega na žalost mora preživeti na zemlji. Obrazi azteških bogov nemo, brez trohice notranjega življenja, brez toplote in človeškega upa, brez radosti in hrepenenja zrelo v svet. Tudi bradati bog ustvarjalec Tonacatecutli (gospod našega mesa) iz bazalta, visok 34 cm, brezizrazno, nekako vseeno mi je gleda z napol priprtimi očmi, a bogato nališpan, po zemlji, ne da bi človek sploh upal pomisliti, kako je tisti trenutek utripalo Aztekovo srce, ko je dajalo kamniti božjo podobo...

Narava azteške kulture torej nima mnogo skupnega s temperamentnostjo, z živostjo, z globino španskega rit-

ma. Azteki so imeli to smolo, da so se morali podrediti Cortesovi vojaški zvitosti. Kaj se ve! Morda se neugnani španski osvajalci niso mogli sprjazniti s fatalizmom azteškega ljudstva, pa je zato današnji mehiški melos zmes indijanske vdanosti bogovom, otožnosti, nesprenemljive počasnosti, flegmatičnosti in španske radoživosti. Mehiška zabavna, narodna glasba, pevnost njihovih melodij in trobil, pa ne more pričarati občutja, razpoloženja in navdušenja, kakor ga zamore v naskoku, z netipično mehiško naravo Amalija Hernandez in njen **BALLET FOLKLORICO DE MEXICO**.

Kdorkoli bo obiskal Ciudad Mexico, a ne bo videl folklornega baleta v Palacio de bellas artes, bo Mehiki ostal nekaj dolžan. In Mehika njemu. Ko sem se vračal iz

gledališča, sem se čudil vrlim hotelirjem v Florenci, še bolj seveda turističnim šefom mehiške prestolnice, da tako nespretno (ne)popularizirajo življenjsko delo umetnice Amalie Hernandezove. Resda so predstave vsak dan razprodane. Veliko, klasično, reprezentativno zgrajeno gledališča sprejme, če se ne motim preveč, do tisoč obiskovalcev. Praznega mesta ni sem našel.

Ballet folklorico de Mexico izvorno in domiselno združuje vse, kar se pretaka po krvi ljudstva, kar je človek z zgodovino ustvarjal, čemur je hitel, kar je oblikoval in izrisal z umetniško močjo v gibu, v petju, v glasbi. To ni le folklor. Je folklor in balet. Je zgodovina in je sedanost. Je človek in so sanje. Je njegova neugnanost, je njegova hrepene-

nje, ki kakor ograjena reka pustoši vse, kar se mu zoperstavlja in ga hoče zaustavljati na sončni poti k sreči, k ljubezni, k človeku.

Uspeli in zgodovina nacionalnega mehiškega folklornega baleta so zrasli s sanjami žene, ki je ustanovitelj, direktor in koreograf baleta — to je Amalija Hernandez. Začela je kot mlada balerina. Z mladostno očarljivostjo in navdušenostjo je leta 1952 zbrala okrog sebe osem študentov. In danes ji ves svet priznava, da je ustvarilo eno izmed vodilnih svetovnih baletnih skupin. Amalija se je kot študentka učila klasičnega in modernega baleta. Toda zdel se ji je tu. Nedomač. Hladnost tuje glasbe in klasične plesne umetnosti, znane Evropi, ji je bila predalet. Globoko v sebi je začutila zli-tost s pesmijo in plesni, ki jih je občudovala in soustvarjala na očetovi haciendi. Na deželi. Na izletih po širni, živopisani mehiški deželi, celo v mestih, pa v vaseh, med preprostimi kmeti, Indijanci, meščani.

Ustanovila je lastno družbo in tako so bili postavljeni temelji za prikazovanje in obu-

janje folklornih plesov in pesmi včerajšnje in današnje Mehike. Najprej je baletna skupina dosegla imeniten uspeh na domači televiziji. Tedensko so se TV gledalci predstavili z novimi plesi, v bleščeči koreografiji, z izvirnimi glasbenimi kreacijami. Zato ni čudno, da je Amalija Hernandez z baletom odpotovala na panameriške igre leta 1959. Po triumfalni vrnitvi jim je tedanji predsednik Lopez Mateos ponudil vso podporo — Amalija Hernandez naj bi ustvarila v Mehiki enega najboljših baletnih ansamblov sveta. Na festivalu narodov v Parizu 1961 aplavzov ni bilo mogoče prešteti. Mehiški folklorni balet je žel občudovanja kritikov občinstva v Evropi, Avstraliji, v ZDA, v Kanadi, v Latinski Ameriki, vsepovsod.

Amalije Hernandez zgodovina svetovne plesne umetnosti najbrž ne bo postavila ob bok mojstrom klasičnega in modernega baleta. A nihče ji ne bo mogel vzeti svežega, inovacijskega posega v plesno umetnost, v kateri je s prefinenim posluhom združila socialne, ljudske, folklorne elemente z baletnim znanjem, z umetniškim izrazom, z vsemi pripomočki gledališkega spektakla — do kostumografije do luči.

Amalija Hernandez se je pred dvema letoma ločila od plesa. Nič več se ne kaže na odru — ima preveč dela s koreografijo, z direkcijo in organizacijo. Sedaj štejeta dve njeni baletni skupini čez 200 plesalcev, pevcev, glasbenikov. Ena kar potuje, druga nastopa doma. Domačo skupino vodi Norma Lopez Hernandez, Amalijina hči.

Vprašujete — kaj je v tem baletnem programu tako privlačnega in erotičnega? Osem nepozabnih prizorov, plesov, dejanj, scen.

Plesalci se z magično močjo gibov najprej predstavijo kot azteški bogovi. Začenja se prikaz bojev, rojevanja in življenja današnje Mehike.

Znamenita piramida Sonca.

MALKINI 90 LET

PREHITRO SO MINILA

NAJBOLJ DROBCENA MAMA IN BABICA

Ce bi iskali model za najbolj drobo devetdesetletnico, ki je hkrati še mama in babica, bi se odpeljali v Zalec, v Velenjsko ulico. Tam je včeraj praznovala devetkrat desetero let **AMALIJA RIBIC**. Gubice na obrazu se ji raztegnejo v dobrodušen nasmeh in kaj kmalu je pripravljena za razgovor. Krhka postavica ima v sebi še dovolj vitalne sile, da se sprehodi po kuhinji in vrtu okoli hiše. Malo je sem pa tja boleha, a vse premaga z dobro voljo in z željo, da bi zdravje bilo še naprej takšno kot je zdaj.

Ne bi ji prisodili devetdeset let, če bi jo srečali na cesti. Tako pa smo mogli verjeti, saj so nas nanje opozorili domači, ki so se v teh dneh zbrali okoli nje.

Mama Malka se je rodila v Lokah pri Taboru, v kmečki družini. Kmalu sta ji umrli oče in mati in kot otrok je zgodaj preizkušala trdote življenja. Ko se je poročila, je s svojimi življenjskim soprogom odšla v Belgijo, kjer je živela 28 let. Mama ve povedati, kako težko je mož kot rudar preživljal družino in končno tam tudi umrl. Narodilo se jima je četrto otrok, ena jima je umrla v Belgiji. Takrat je bilo mami hudo in še danes jo stisne pri srcu.

Ko so bili rudarskega kruha siti, so jo po osvoboditvi mahnili v Jugoslavijo. Tu, pravi mama Malči, je lepše, ker so ji pri srcu domači kraji. Enajst let že živi v

Zalcu, v skupnem gospodinjstvu s hčerko Malčko. V hišici, ki je okusno urejena in polna cvetja. Med njim se mama rada sprehodi in pogladi zdaj ta, zdaj drugi cvet. Vmes še tudi kaj prebere in zašije, seveda, vse še brez očal. S svojimi prodirnimi očmi vidi še vsako malenkost, pa tudi v dušo zna z njimi pogledati.

»Najbolje v življenju mi je šlo takrat, ko sta živela še moja mama in oče. Zgubila sem ju mlada, premlada, bila sem še otrok.

Najhuje pa mi je bilo takrat, ko sem izgubila moža, hčerko in zeta. Prav vse se prestane... Da, s trdno vero v življenje se tudi take grenkobe življenja daje pre-

nesti. Mame Malke je danes ena sama vdanost. Veseli se dnevo, ko jo obiščejo domači, ki za njene praznike pridejo iz Nemčije in Belgije.

Tako vrveža tudi v teh njenih dneh ni manjkalo. Zbralo se je dvajset gostov in kar vidim, kako jih mamka pozdravlja s svojo drobceno ročico. Tudi iskrice v očeh ni manjkalo. A to so solze sreče, ki se tako rade potočijo, če je srce prepolno radosti. Mame Malke pa je tako bilo. Upajmo, da vsi skupaj niso pozabili na mamino najljubšo jed — skuto, zato je verjetno na bogato obloženi mizi ni manjkalo.

ZDENKA STOPAR

INDUSTRIJA GRADBENEGA MATERIALA

GRADNJA ŽALEC

PROBLEME DANASNJEGA ČASA ONESNAŽEVANJE OKOLJA ENERGETSKO KRIZO VARČEVANJE

REŠUJEJO

Schiedel-YU — OBLOŽNI ELEMENTI

Schiedel-YU — DIMNIKI
Schiedel-YU — ZRACNIKI
Schiedel-YU — ODPRTI KAMINI
MONTAŽNE TROPREKATNE GREZNICE
STIBO termoblok

STATIK montažni stropovi

NAŠ PROIZVODNI PROGRAM

SCHIEDEL-YU — DIMNIK je troplasten dimnik. Porabi do 40 odstotkov manj goriva, ne onesnažuje ozračja. Ker je okrogel daje boljši vlek in je enostaven za čiščenje. Njegov šamotni vložek je odporen proti kislinam, varen pred zasajevanjem in toplotno obstojen. Schiedel dimnik je montažni dimnik zato cenen pri postavitvi.

SCHIEDEL-YU — ZRACNIKI v elementu z dimnikom ali posebej skrbijo za vedno čist zrak v bivalnih prostorih.

SCHIEDEL-YU — toplotno izolacijski obložni elementi za zaključni del dimnika nad streho s pred fabriciranimi klinker oblogami

SCHIEDEL-YU — ODPRTI KAMINI so novost na našem tržišču. Z njimi si olepšate stanovanje in omogočite prijetno in estetsko gretje. **MONTAŽNE TROPREKATNE GREZNICE** so prav tako novost na našem tržišču. Poenostavijo in pocenijo gradnjo, odgovarjajo sanitarnim predpisom in **JUS** normam glede števila oseb v gospodinjstvu. **STIBO TERMOBLOK** je betonski blok s posebnim styropornim vložkom. S tem se doseže optimalna toplotna izolacija. Ustvarite si stalno varčevanje energije, zato gradite s **STIBO BLOKOM**.

STATIK MONTAŽNI STROP opečne ali betonske izdelave zmanjša stroške, poenostavi montažo.

PROIZVAJAMO, PRODAJAMO IN MONTIRAMO

Industrija gradbenega materiala **GRADNJA ZALEC**, Aškerčeva 4, telefon št. (063) 710-740, 710-741, 710-719, 710-773.

Enota: Proizvodnja in prodaja gradbenih materialov **Latkova vas** pri Preboldu, tel. (063) 722-027, 722-078

NAŠE PROIZVODE LAHKO KUPITE V VSEH PRODAJALNAH GRADBENEGA MATERIALA.

KRONIKA

KINO

KINO UNION:
do 17. 7. japonski barvni film **KING KONG JE PO BEGNIL.**

KINO METROPOL:
13. 7. ameriški barvni film **NA DRUGI STRANI PLANINE**

14. 7. francoski barvni film **MADAM PI—PI.**

15. 7. angleški barvni film v **KREMLJIH LEVA.**

16. 7. jugoslovanski barvni film **UZISKA REPUBLIKA.**

od 17. 7. dalje jugoslovansko-italijanski barvni film **MORILEC PRIDE IZ GROBA.**

MATINEJA, 15. 7., ob 10. uri ameriški barvni film **ODDALJENA TROBENTA.**

DOM IN LETNI KINO:
do 16. 7. ob 16. in 18. uri ameriški barvni film **DA, DA... ZA SEDAJ, ob 20.30 italijanski barvni film** **POVRACILO.**

17. 7. italijanski barvni film **ZMEDA V HONGKONGU, ob 18. 7. dalje italijanski barvni film** **MOSKOST.**

TV SPORED

NEDELJA, 16. VII.
9.10 Poročila
9.15 Za nedeljsko dobro jutro: Čez tri gore — Oktet Poljana in Prevalj

9.40 625
10.00 M. Vitezović: Dimitrije Tucović, nadaljevanje TV Bg
11.00 Hunterjevo zlato — otroška serija

11.30 Kmetijska oddaja
12.30 Poročila (do 12.35)
Britanska enciklopedija, Poročila, Veseli tobogan: Bakovci, Okrogli svet, Sportna poročila

17.05 Pesem Norveške, film
19.15 Barvna risanka
19.30 TV dnevnik (Sa)
20.00 K. Klarič: S polno paro, namizna TV Zg
21.05 Gremo se zabavati... dokumentarna oddaja
21.35 TV dnevnik
21.55 Športni pregled
22.25 Šahovski komentar
22.55 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:
19.30 TV dnevnik (Sa)
20.00 Dokumentarna oddaja (Bg II)
20.45 Včeraj, danes, jutri (Zg II)
21.05 Celovečni film (do 23.25) (Bg II)

PONEDELJEK, 17. VII.
18.10 Obzornik
18.20 Britanska enciklopedija
18.45 Mladi za mlade
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 A. Marodić: Izzidjevanje E. Plisar: Sodniška zgradba
20.55 Kulturne diagonale
21.35 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže:
18.00 Poročila (Zg)
18.05 TV koledar (Zg)
18.15 Deček in očala (Zg)
18.30 Dostitejeve basni (Bg)
18.45 Mladi za mlade (Sa)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Športna oddaja (Bg II)
20.30 Karpov in Korčoi — dokumentarna oddaja (Sa II)
21.30 24 ur (Bg II)
21.30 Celovečni film (do 23.10) (Sa II)

TOREK, 18. VII.
18.00 Obzornik
18.10 Daljnogled — oddaja TV Bg
18.45 Prelom s preteklostjo, glasbena oddaja iz cikla Moč zvočnega zvoka

19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Zelena maternica, oddaja iz cikla Iz tropskega deževnega gozda
20.35 A. Blomquist: Maja z Viharnega otoka, TV nadaljevanje
21.35 Glasba takšna in drugačna
22.25 TV dnevnik

Oddajniki II. TV mreže:
18.00 Poročila (Zg)
18.05 TV koledar (Zg)
18.15 Poletje v gozdu (Bg)
18.45 Narodna glasba (Sa)
19.30 TV dnevnik (Sa, Zg II)
20.00 Stridesetletnik — serijski film (Zg II)
20.50 24 ur (Bg II)
21.00 Znanost (N. Sad)
21.45 Izviri (Zg II)
22.05 Mednarodni atletski miting, posnetek (do 23.15) (Bg II)

SREDA, 19. VII.
17.10 Obzornik
17.25 Preizkušnje v Jakobfeldu, film
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Boris Čavazza in Rifle
20.35 Moskovsko veliko gledališče — balet
21.35 Muppet show, zabavno glasbena oddaja
22.05 TV dnevnik
22.20 Šahovski komentar

Oddajniki II. TV mreže:
18.00 Poročila (Zg)
18.05 TV koledar (Zg)
18.15 Daljnogled (Bg)
18.45 Portret Mladena Jugušta, glasbena oddaja (Bg)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Lašna pisma, romanska TV drama (Bg II)
21.00 Včeraj, danes, jutri (Zg)
21.20 Šahovski veličani — dokumentarna serija (Sa II)
21.50 Koncert za stare prijatelje: Darko Kraljič (do 22.25) (Bg II)

ČETRTEK, 20. VII.
16.25 Poročila
16.30 Atletika za Stožkov memoiral — prenos iz Celja
18.00 Obzornik
18.10 Ljubosnošče pesni Johanna Balanchinea
18.45 Po sledih nespretna
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Film tedna: Fahrenheit 451
21.55 TV dnevnik
22.10 Jazz na ekranu: Skupina New Tarje Rypdal — I. del

Oddajniki II. TV mreže:
18.00 Poročila (Zg)
18.05 TV koledar (Zg)
18.15 Čudežno sedlo (Bg)
18.45 Ali morča veste (N. Sad)
19.30 TV dnevnik (Ti, Zg II)
20.00 Od glave do pete (Bg II)
21.15 24 ur (Bg II)
21.25 Ženska danes — dokumentarna oddaja (do 22.00) (Sa II)

PETEK, 21. VII.
18.05 Obzornik
18.15 Vikingi Viki — otroška serija
18.45 Domači ansambli
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Jadranska sročanja — prenos iz Opatije
21.15 Razgledi: Žensko gledališče
21.45 TV dnevnik
22.00 R. Graves: Jaz, Klavdij, nadaljevanje in konec
22.50 Kontrapunkt Jehudi Menuhin
23.15 Poročila
23.20 Šahovski komentar

Oddajniki II. TV mreže:
18.00 Poročila (Zg)
18.05 TV koledar (Zg)
18.15 Festival otroka v Šibeniku (Zg)
18.45 Na obisku... zabavno glasbena oddaja (Sa)
19.30 TV dnevnik (Zg)
20.00 Na dnevnem redu je kultura (Zg II)
21.00 Včeraj, danes, jutri (Zg II)
21.20 Portret: Dušan Petrovič-Sane (Zg II)
22.20 Glasbena oddaja (Bg II)
23.05 Krnjige in misli (Zg II)

SOBOTA, 22. VII.
16.10 Otroška oddaja
16.25 Miodrag Mić: Operacija, drama TV Bg
17.35 Partizanski samospeli — še več
17.55 Poročila
18.00 Gledive slike Božidarja Jakca, II. del
18.45 Snežnik 78
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 V Ploščo IV. P. Borovič: Baletarja, TV nadaljevanje
20.56 Rdeča zemlja — celovečni film
22.35 TV dnevnik

PROM. NESREČE

BREZ IZPITA
Jožef Korošec, 25, iz Straže na Gori se je peljal z motorjem skozi Bukovžlak. Zaradi neprimerne hitrosti in neizkušenosti — vozil je namreč brez vozniškega dovoljenja — pa ga je zaneslo na levi vozni pas, kjer je trčil v osebni avtomobil. Iz nasprotnne smeri je namreč pripeljal Jožef Kocman, 33, iz Vojnika, ki je sicer zaviral in zapeljal na bencino, pa se je Korošec kljub temu zaletel v sprednji levi blatnik in padel. Korošec ima pretres možganov, presekanino nosu in več udarcev po telesu.

V OVINKU PO LEVI
Mopedist Peter Mlakar, 23, iz Sevnice je v nepreglednem ovinku z Zavratcu zapeljal v levo in tu trčil v osebni avtomobil, ki ga je iz nasprotnne smeri pripeljal Franc Pavkovič, 32, iz Sevnice. Mopedista je vrglo v vetrobransko steklo, katerega je razbil, nato pa padel 7 metrov daleč, kjer je zaradi hudih poškodb obležal mrtev.

VISOKA ŠKODA
Skozi Skorno, to je na cesti med Gorenjem in Šoštanjem, je vozil z osebim avtomobilom Zdravko Kotnik,

40, iz Velenja. Ko je pripeljal v desni ovinek, ga zaradi neprimerne hitrosti na mokri cesti ni uspel speljati, temveč je zavil v levo, kjer je trčil v osebni avtomobil, s katerim je iz nasprotnne smeri pripeljal Peter Kariž, 41, iz Velenja. Pri trčenju se ni nihče poškodoval, materialne škode pa je za 70.000 dinarjev.

SOPOTNICA UMRLA PO DVEH URAH

V »Dideinovem grabnu«, to je na cesti med Radečami in Sevnico, kjer je več zaporednih nepreglednih ovinkov, je zaradi prehitre vožnje začelo zanašati voznika osebnega avtomobila Miha Crijenkovića, iz Sevnice. Iz desne v levo, pa zopet v desno in nato v levo, je zapeljal ter trčil v betonsko ograjo in še v osebni avtomobil, ki je pripeljal iz nasprotnne smeri. Voznik Crijenkovič ter trije njegovi sopotniki so se težje poškodovali — varnostnih pasov v fiat 750 ni bilo vgrajenih. Vse so prepeljali v Celjsko bolnišnico, kjer je dve uri po nesreči umrla voznikova žena Marica.

SE ENKRAT — PREHITRO V OVINEK

Iz Rimskih Toplic proti Laškemu je vozil s tovornjakom Borislav Gajič, 43, iz Sentenarta. V Strmol, v levem nepreglednem ovinku je pripeljal nasproti z neprimerno hitrostjo glede na mokro cestišče voznik osebnega avtomobila Valentin Dvojmoc, 36, iz Sevnice in trčil v tovornjak. Voznik Dvojmoc, njegova žena in dva otroka so se težje poškodovali. Nihče ni

bil pripravljen z varnostnim pasom.

GROBO IZSILJEVANJE

Jože Vučko, 52, iz Črešnjavec pri Lendavi je pri samopostrežni trgovini v Sempetru zavijal v levo (pripeljal je iz smeri Zalca) in s tem grobo izsiljeval prednost vozniku osebnega avtomobila Damjanu Juričiču, 25, iz Celja, ki je pripeljal iz nasprotnne smeri. Prišlo je do čelnega trčenja, pri čemer se je laže ranil voznik Vučko, teže pa dve njegovi sopotnici — v njegovem avtomobilu varnostnih pasov ni vgrajenih. Materialne škode je za 40 tisoč dinarjev.

NEPRAVILNO VKLJUČEVANJE

S parkirnega prostora Zelenarne na Teharjih je zapeljal na cestišče in zavijal v desno proti Storam voznik osebnega avtomobila Franc Južna, 25, iz Celja. Zapeljal pa je v levo, na nasprotni vozni pas, tako da se je čelno zaletel vanj voznik avtobusa Jože Kos, 28, iz Rogaske Slatine, ki je pripeljal nasproti. Franca Južna, ki se je laže ranil, so preskusili z alkoholom, nato pa odpeljali v celjsko bolnišnico na odzvezem krvi in na zdravljenje.

NA PARKIRISCU

Po parkirnem prostoru pred blagovnico Ideal v Celju se je peljal s kolesom na pomožni motor Mihael Cimerman, 18, iz Trunega pri Šentjurju. Takrat pa je Franc Šilih, 47, iz Celja vzvratno speljal parkiran avtomobil in zadel v kolesarja, ki je padel in se laže ranil.

HMEZAD TOZD MLEKARNA Celje, Ljubljanska 87

Komisija za delovna razmerja

objavlja
prosta dela in naloge

1. mlekarskega tehnika za dela v laboratoriju

Pogoji: srednja mlekarska šola

2. kurjača visokotlačnih parnih kotlov

Pogoji: izpit za kurjača visokotlačnih parnih kotlov

Kandidati naj pošljejo pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi v Komisijo za delovna razmerja Hmezad TOZD Mlekarna Celje.

Komisija za volitve in imenovanja Skupščine občine Mozirje

razpisuje
prosta dela in naloge za:

1. veterinarskega in živinorejskega inšpektorja
2. tržnega inšpektorja
3. gozdarskega in kmetijskega inšpektorja

Poleg splošnih pogojev se zahteva, da so kandidati moralnopolitično neoporečni in da izpolnjujejo še naslednje pogoje:
pod 1.: diplomirani veterinar z najmanj pet let delovnih izkušenj
pod 2.: višja upravna, pravna ali temu ustrezna izobrazba s tremi leti delovnih izkušenj
pod 3.: diplomirani gozdarski inženir z najmanj pet let delovne prakse
Za kandidata za opravljanje delovnih nalog in opravljanje veterinarskega in živinorejskega inšpektorja je na razpolago družinsko stanovanje.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev in življenjepisom, s podatki o dosedanjem delu, sprejema komisija za volitve in imenovanja Skupščine občine Mozirje.

Razpis velja do zasedbe.

Kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu razpisa.

KOMISIJA ZA VOLITVE IN IMENOVANJA

NOVICE

šport
avto šola
delavnica
pralnica

V teh poletnih dneh velika ljudi potuje pa čprav je slabo ali vsaj poletje nič kaj podobno vreme. V sklopu AMD SLANDER je tudi turistična pisarna, kjer prizadevno delavke tako ponudijo voznikom vse, kar potrebujejo za potovanja s svojimi vozili doma in še posebej v tujini.

Kaj vse »ponudijo« v Turistični pisarni AMD SLANDER?

Uredijo kompletne registracije!
Podaljšujejo prometna dovoljenja!
Prodajajo bencinske bone za inozemstvo (voznik lahko enkrat letno kupi bone za 200 litrov bencina, ki ga nabavi v inozemstvu)!
Uredijo garantska pisma!

Prodajajo (po 35 din) »camping cornete«, s katerimi imate popust pri kampiranju v inozemskih kampin-gih!

Pri njih lahko dobite mednarodna vozniška dovoljenja, ki jih med drugim zahtevajo tudi v Švedski in ZR Nemčiji. S seboj morate prinesiti dve fotografiji, potni list, vozniško in osebno!

Prodajajo zelene karte po 20 din!

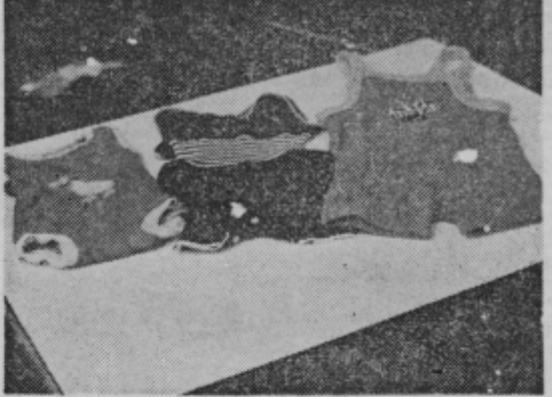
Torej po vse v Turistično pisarno AMD SLANDER, Ljubljanska 33, telefon 22-863! Ne boste razočarani!

moda

CELJE

TRGOVSKO
PODJETJE

MODA Celje, prodajalna BABY, Trg V. kongresa 11 v Celju med drugim priporoča poletne komplete, igralne hlačke in ostale izdelke za otroke do šestega leta.

SKUPŠČINA OBČINE MOZIRJE

razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti uprave skupščine občine Mozirje

objavlja
razpis za prosta dela in naloge

1. analitika za gospodarstvo
2. referenta za kmetijstvo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo in lovstvo
3. pomožne kuharice — nepoln delovni čas
4. kurirja KU Gornji grad

Pogoji za opravljanje objavljenih del in nalog so naslednji:

pod 1.: znanje, ki ga daje visoka ekonomska oziroma ustrežna šola in pet let delovnih izkušenj,
pod 2.: znanje, ki ga daje višja upravna ali pravna šola, ali višja kmetijska šola in dve leti delovnih izkušenj,
pod 3.: nepopolna osnovna šola oziroma NK delavec,
pod 4.: nepopolna osnovna šola oziroma NK delavec.

Kandidati za objavljena prosta dela in naloge lahko vložijo prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev na naslov: Razpisna komisija pri svetu delovne skupnosti občine Mozirje.

Razpis velja do zasedbe.

VTISI S POTOVANJA (10)

PRITLIČNO VELEMESTO

Ko so nam strokovnjaki firme IBM razlagali, da se za take lokacije odločajo predvsem iz kadrovskega vidika, ker strokovnjake lažje privabijo z zelenjem in svežino kot pa obratno, sem nehote moral pomisliti na Celje, na naše onesnaženo ozračje in na zelenje, ki usiha. Očitno ravnamo obratno, kot pri firmi IBM. Morda ne bi bilo slabo, če bi naše ekološke analize primerjali s kadrovskimi analizami. Kdo ve, če ne bi prišli do zaključka, da bi Celje lažje pridobivalo strokovnjake, če bi se bolj potrudilo za čistejšo ozračje in ne dajalo lokacije taki industriji, ki predstavlja potencialno nevarnost čistemu okolju. Taka potencialna nevarnost je pa lahko še toliko večja, če ni dovolj smisla, občutka in odgovornosti za čisto okolje pri ljudeh, ki so odgovorni za tako industrijo.

Ker smo imeli za sabo relativno dolge polete, se nam je vožnja iz San Franciscusa v Los Angeles, ki je trajala eno uro, zdela navadni »mačkji skok«, kot temu pravijo Nemci. V letalu je poleg mene sedel črnski ...ladenič, star okoli 20 let. V enem najmo-

dernejših potniških letal DC-10, 11.000 m visoko nad zemljo, se je vneto poglabljal v Biblijo in proučeval poglavje, ki opisuje, kako je Bog ustvaril zemljo.

Razlika v zunanji podobi med New Yorkom na vzhodu in Los Angelesom na zahodu je ogromna. Če je New York velemesto, ki mu dajejo zunanji pečat nebotičniki, je Los Angeles velemesto nizkih lesenih pritličnih hišic, med katerimi se lahko voziš milje daleč. Prvo podobo Los Angelesa smo si lahko ustva-

PIŠE: FRANC KNAFELC

riili na poti, ki pelje z letališča do Južnokaliifornijske univerze. Ves čas, pot pa je bila dolga vsaj 20 milj, so nas spremljale nizke lesene hišice, katerih napušč lahko dosežeš z roko, ne da bi bil poseben velikan. V tem morju pritličnosti, so nebotičniki prave izjeme. Če pa že vidiš kakšen nebotičnik, je v njem prav gotovo banka, zavarovalnica ali hotel.

Podobno kot San Francisco je tudi Los Angeles obdan z griči, vendar s to razliko, da so ti griči na jugu Kalifor-

nije bolj porasti z grmičevjem in redkim drevjem, kot pa na severu.

Bližina Mehike in špansko govorečega juga se ne vidi samo v imenih krajev, ki so v veliki večini poimenovani s španskimi imeni, temveč tudi v ljudeh. Ogromno prebivalcev tega mesta je iz špansko govorečih pripadnikov. Tudi tukaj ne manjka Kitajcev. Ta mešanica prebivalstva se opaža tudi v napisih nad prodajalnami. Nič nenavadnega ni, da so napisi poleg angleških tudi v španščini ali kitajščini.

Menim, da bi bila slika ZDA nepopolna, če je ne bi dopolnil z njenim bistvenim sestavnim delom — televizijo. Televizijska je brez dvoma medij, ki spremlja in obdeluje Američana, ter vpliva na njegovo mišljenje in življenje 24 ur na dan.

Na vsem potovanju se nam ni niti enkrat zgodilo, da v hotelski sobi ne bi našli barvnega televizorja. In kadarkoli si želel gledati televizijski program, ob katerikoli uri dneva ali noči, si to lahko storil. In nikoli se ni zgodilo, da bi imel na razpolago samo en program. Od tega pa je največ barvnih oddaj.

Los Angeles City Hall

MODA

DIVJAČINA — LOOK

BO ŠEL BLUE JEANS V OMARO?

Kaj bi tekstilna in oblačilna industrija brez modnih muh. Mnogi tovarnarji po svetu tožijo nad dejstvom, da se mladi svet vse predolgo drži blue jeansa in da druge kvalitete blaga ne gredo dovolj v denar. Zato si modni kreatorji vselej znova prizadevajo omajati zvestobo kavbojkam.

V tem poletju je vrsta modnih hiš v Londonu začela z veliko reklamo za oblačila v slogu »divjačine«. To novost imenujejo tudi »Jungle look« (v stilu pragozda). Blago, predvsem za hlače, izdelujejo v živih vzorcih divjih živali, predvsem leoparda, tigra in podobnih zveri.

In kako se bodo zdaj imenovali lovci na mlada dekleta?

Ko bodo odhajali na shajališča mladega sveta, bodo šli kar na safari.

PREPEVAJOCA NUNA na naši sliki je 38-letna Janine Deckers. Je dominikanska nuna, ki mora plačevati 230.000 nemških mark davka na dohodek. Pekovska hči iz Bruselja je stopila v samostan Fichermont leta 1960. S svojo kitaro in zvonečim glasom se je proslavila po svetu predvsem s pesmijo »Dominique«. Proizvaja svetovno znane hite. Nič ji ne pomaga izgovor, da ves zaslužek poklanja dobredelnim ustanovam. Financerji ostajajo hladni v mnenju, da je davek dolžen plačati tisti, ki ga zasluži. In tako prepevačici nuni po belgijskem zakonu grozi zapor zaradi utaje davkov.

NOVA LITERARNA ZVRST

V nekem podjetju so za nekaj desetletno obletnico obstoja tiskali brošuro o nastanku podjetja, o razvoju, o proizvodnji, o izdelkih in prodaji, skratka o vsem. Na koncu je bilo sramežljivo napisano, da v tovarni že deset let razvijajo samoupravljanje.

Naslov tega poglavja je bil:

— Deset let samoupravljanja v naši tovarni.

Nekdo, ki je imel o tem drugačno mnenje, je v primerku, ki je ležal v tajništvu pred direktorjevo pisarno, k temu naslovu pripisal z jasnim rokopisom: ... in druge pravljice!

KAKOR KDO?

Sreča delavec iz skupnih služb delavca iz proizvodnje pri tovarniškem vhodu, ko se je ravno odpravil na pošto:

— Glej, glej. Sele zdaj na »šihite«.

— Veš, je dejal delavec iz proizvodnje, bil sem neprepan in sem se odločil drugače, kot kateri od vas. Sem se raje kar doma naspal ...